

Giang lè hôi thánh...

I . Giang lè hôi thánh.... 1911.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».

- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

[CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.

- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

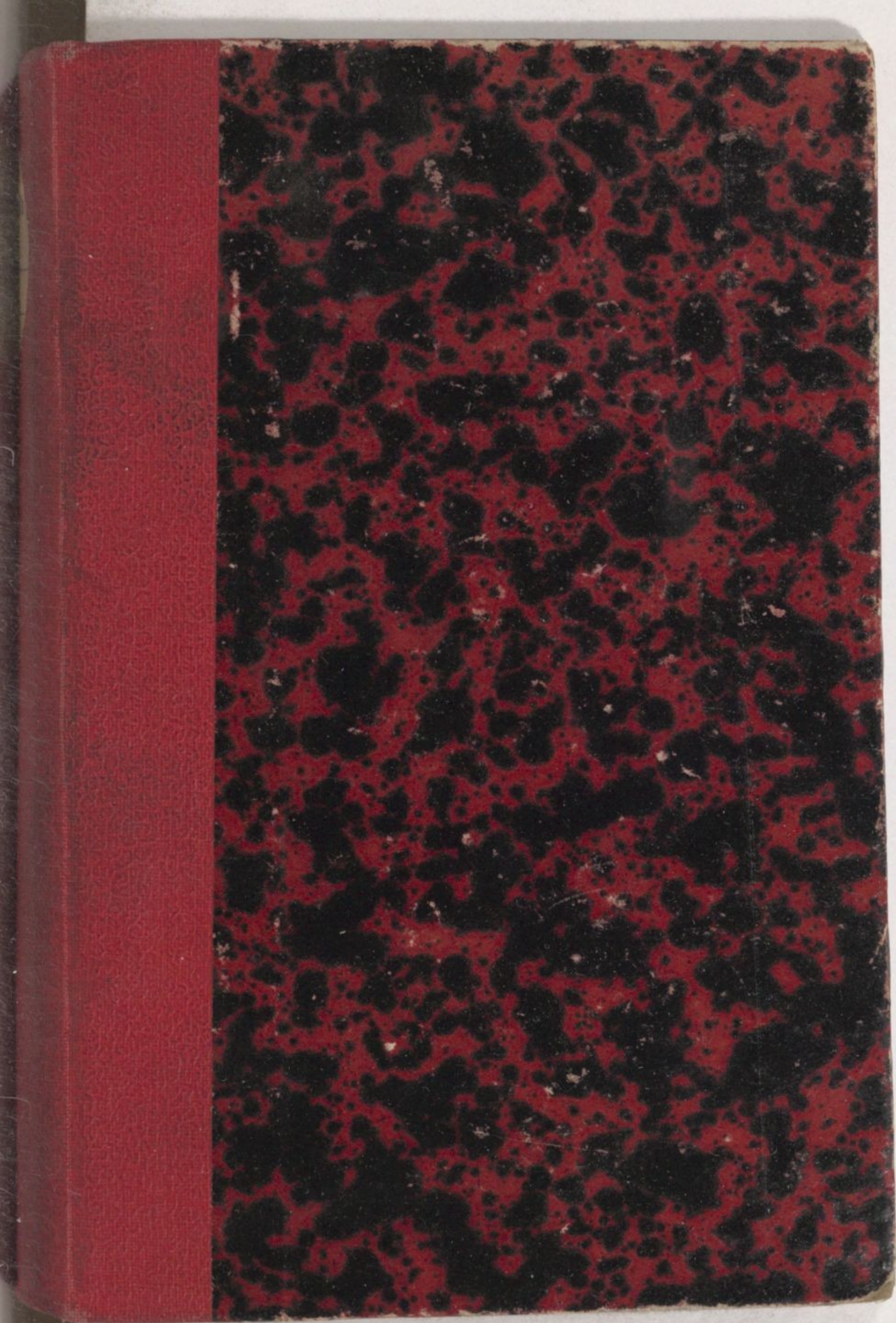
4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

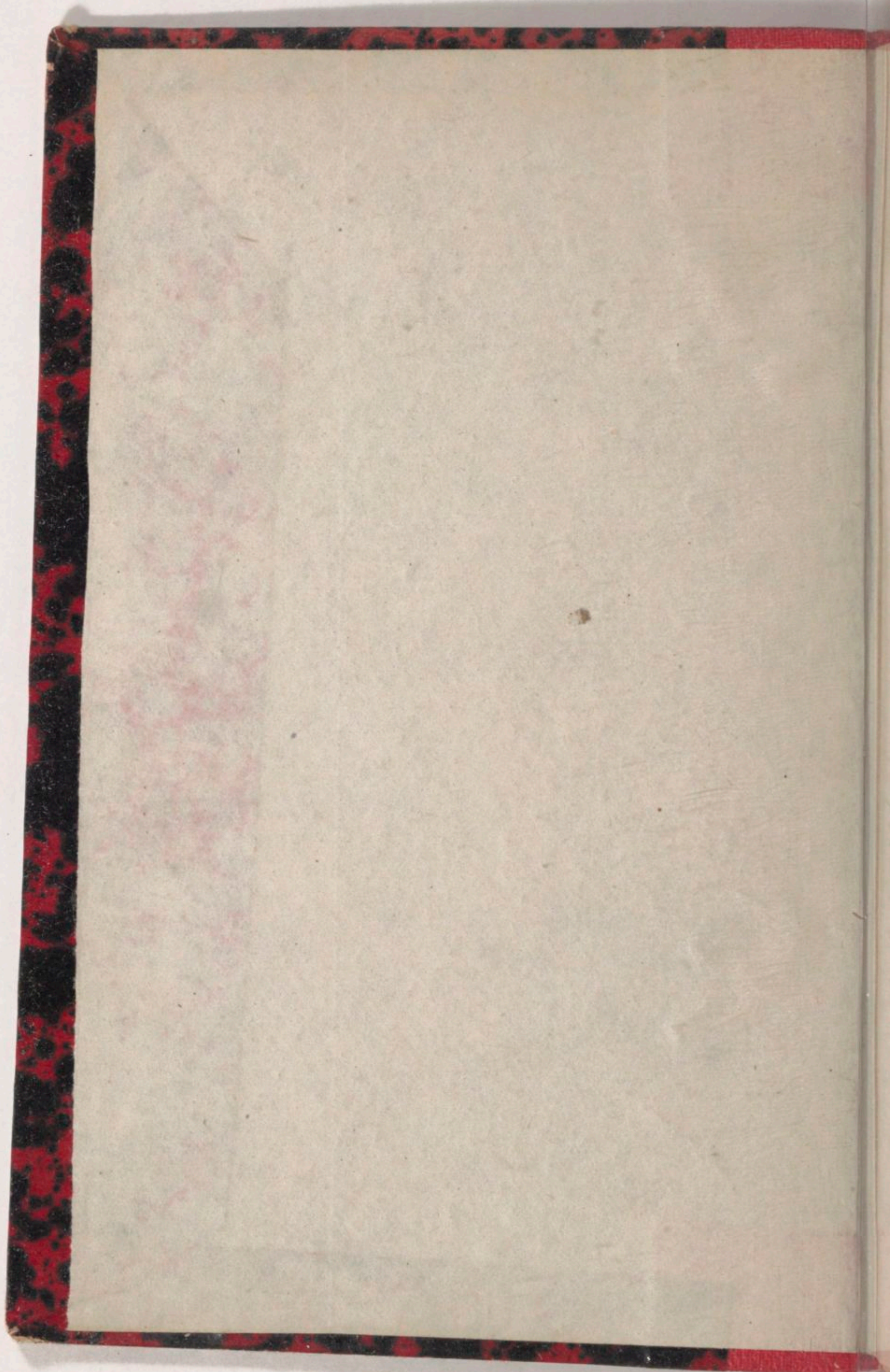
6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter utilisation.commerciale@bnf.fr.

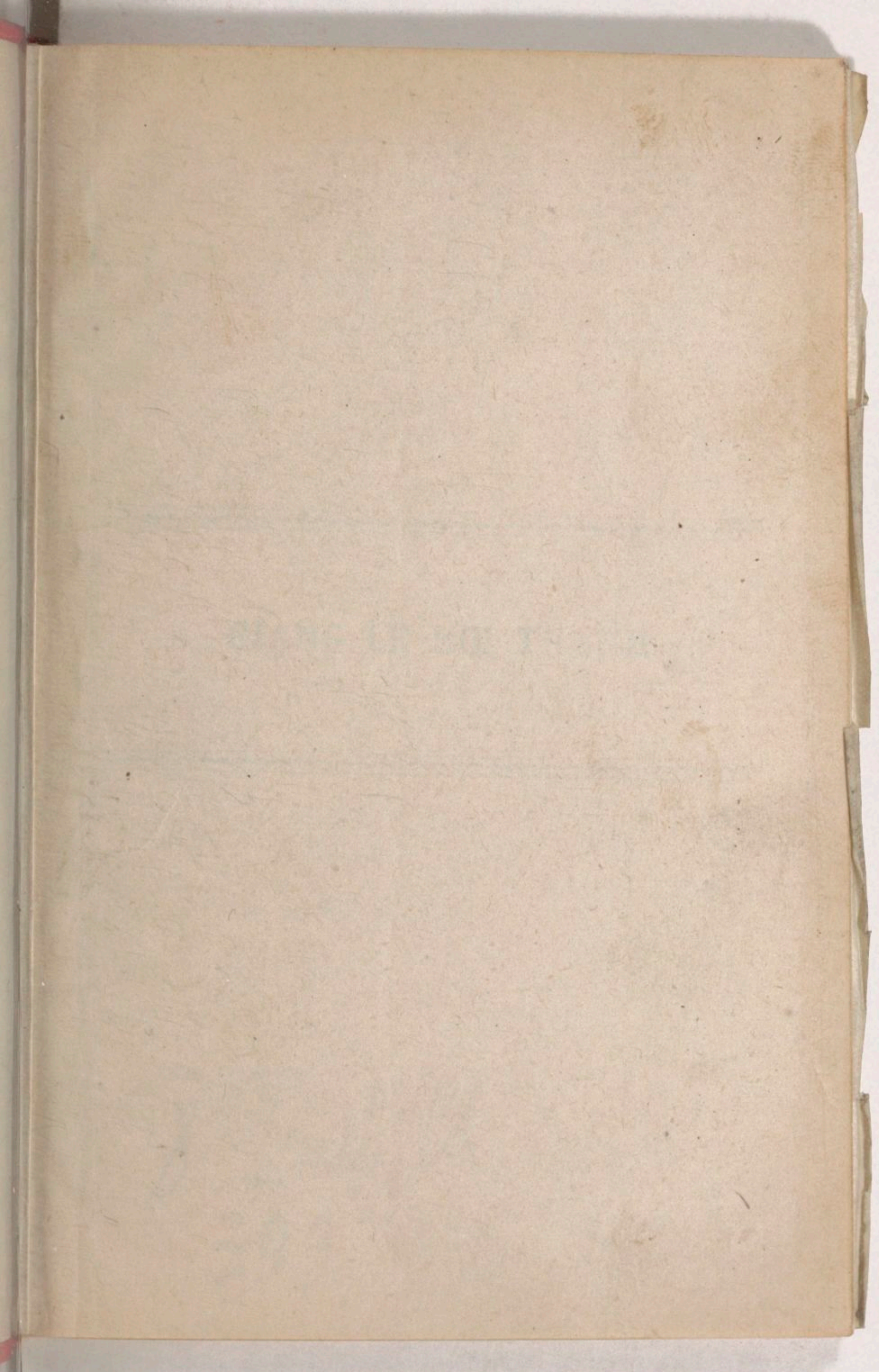

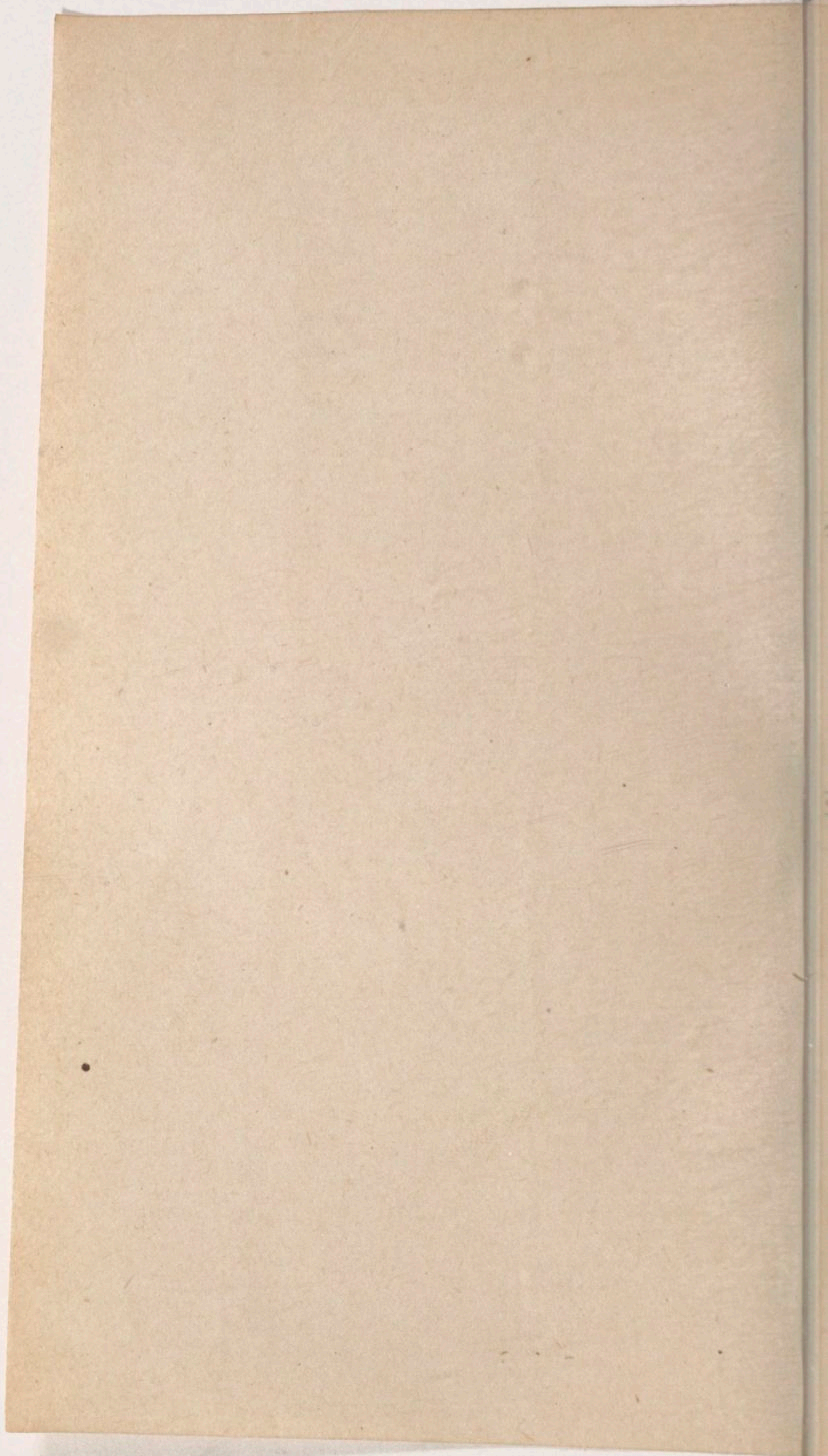

GIANG LÊ HOI THANH

---

8 Ind. Ch

399

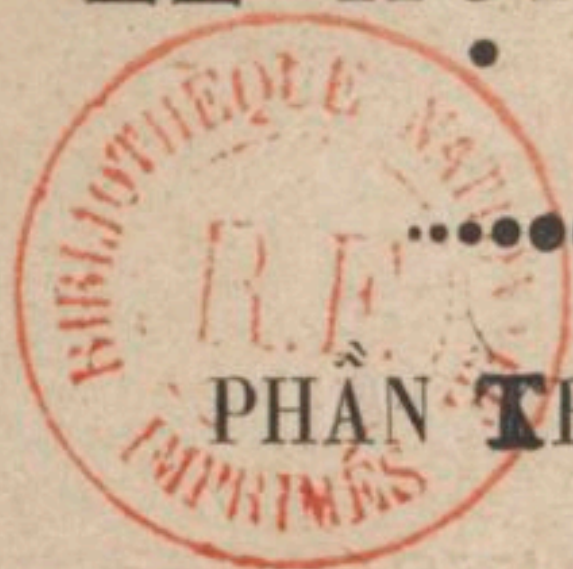
Nom d'auteur ..... //

Titre de l'ouvrage: *giảng lễ hội thánh*
(*Amnê liturgique*)

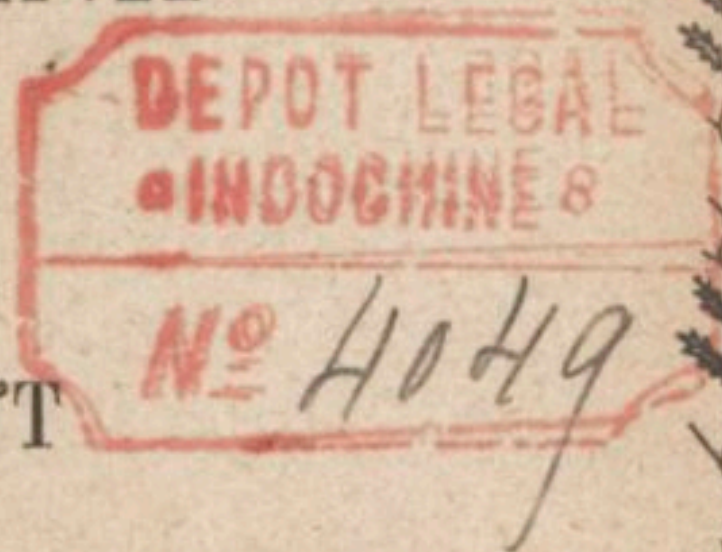

GIANG

LÊ HỘI THÁNH

PHẦN THỨ NHẤT

VỀ MÙA LÊ SINH NHỰT

LIBRAIRIE IMPRIMERIE

QUINHON (Annam)

1911

IMPRIMATUR :

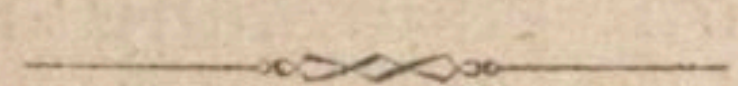
† D. GRANGEON
Vic. Ap.

Làng-sông, 1 Martii 1911

TỰA

Doãn kể quanh năm những ngày hên làm việc phước đức, nhóm lại nhà thờ nghe giảng dạy, xem lễ đọc kinh cho hân hoi sự phân rỗi.

Giáp một năm, là bắt từ ngày Chúa nhựt thứ nhứt về mùa Adventô, cho đến rớt tuần lễ tháng mười một tây. Nội một năm đã sắp soạn thứ tự các bài giảng lễ đạo, dẫn trí lòng về các sự mầu nhiệm, theo độ thứ, cho đặng gặp ơn tùy tiện trong các ngày Chúa nhựt lễ cả, và bày lễ nhạc tổ tường, cho mắt xem mà thấm vào lòng ra sốt sắng kính Chúa yêu người.

Chia cả năm ra ba mùa :

Một là, mùa lễ SINH NHỰT ;

Hai là, mùa lễ PHỤC SINH ;

Ba là, mùa lễ Đ. C. T. T. HIỆN XUỐNG.

Ba lễ ấy làm như gốc, như chốt ba mùa ấy. Chúa ba Ngôi thương loài người ta. Đ. C. Cha cho Con một xuống thế ra đời. Đ. C. Con ra đời chịu nạn cứu chuộc thiên hạ. Đ. C. T. Thần xuống ơn lành hằng ngày cho mọi người nhờ, nên con Chúa thảo ngay trọn lành.

Trong mùa lễ SINH NHẬT, ta nhìn Đ. Chúa Cha thương xót cho Con một xuống sinh ở đời, lập công cứu chuộc người ta. Mùa này kể từ ngày Chúa nhật thứ nhất mùa Adventô cho đến ngày lễ Tro. Nội trong mùa này, nghe dạy về sự Chúa phán hứa cho đấng Cứu thế giáng sinh ; lại về sự Đ. C. G. sinh ra những năm tháng đang tuổi Hải đồng, dẫn linh hồn ta kính thờ, học đòi việc phước đức cùng Chúa Hải đồng.

Trong mùa lễ PHỤC SINH, ta nhìn Đ. C. Con, thuận ý Đ. C. Cha xuống thế ra đời cứu chuộc người ta. Mùa này bắt từ ngày lễ Tro, cho đến ngày lễ Đ. C. G. thăng thiên. Nội trong mùa này doãn sự Đ. C. G. chịu nạn chịu chết, sự sống lại và sự lên trời.

Mùa lễ Đ. C. T. T. HIỆN XUỐNG gồm các ơn phước Đ. C. T. T. ban phát thương xót người ta, nhờ vì công nghiệp Chúa Cứu thế. Mùa này kể từ ngày Đ. C. G. thăng thiên, cho đến áp Chúa nhật thứ nhất về mùa Ad-

ventô. Nội trong mùa nầy nhắc lại sự Đ. C. T. T. xưa hiện xuống trên các thánh Tông đồ, và từ ấy sắp đi đổ ơn xuống cho các con cái Hội thánh, nên đạo đức trọn lành, chẳng khi nào hở.

Cả ba mùa ấy gồm bốn thứ ngày : *một là* ngày Chúa nhật; *hai là* ngày lễ cả; *ba là* ngày thường; *bốn là* ngày ăn chay kiêng thịt.

Ngày *Chúa nhật*, là ngày đầu tuần lễ, thế ngày thứ bảy dân Giudêu quen nghỉ việc xác lo việc phần hồn, thờ kính Chúa cách riêng. Đổi ngày thứ bảy, định ngày Chúa nhật cho bốn đạo nhóm lại khâm sùng kính thờ Chúa; vì mấy lễ sau nầy :

Một là, vì Chúa khải sự dựng nên trời đất muôn vật trong ngày nầy; *hai là*, vì Đ. C. G. sống lại gây việc sửa lại mọi sự đạo cũ, ra đạo thánh cũng trong ngày nầy; *ba là*, vì Đ. C. G. sinh ra đời chịu phép cắt bì, và chịu phép ông thánh Gioang rửa cũng trong ngày nầy; *bốn là*, vì Đ. C. T. T. hiện xuống trên các thánh Tông đồ trong ngày nầy.

Giữ ngày *Chúa nhật*, là khi chừa khoản

các việc xác, mà chăm lo đến việc phần hồn, đi nhà thờ đọc kinh, xem lễ, nghe giảng dạy. Còn như mắc ngăn trở, đi nhà thờ không đặng, thì hiệp ý lòng cùng bốn đạo, mà thông công, làm việc phước đức trong nhà mình: đọc kinh, xem sách; xét mình lỗi lợi phần hồn chừng nào, hầu biết liệu việc đại hệ, là sự phần rỗi cho nên.

Giữ ngày Chúa nhật chẳng nên, là khi bỏ đọc kinh xem lễ, làm việc xác; hoặc rượu chè cờ bạc, đi coi hát bội, cùng theo các dịp sa phạm tội lỗi.

Giữ ngày Chúa nhật cho nên, thì đặng ơn Chúa xuống phù hộ; bằng giữ không nên, liệu mình chịu phần phạt ở đời này và đời sau. Trong Sấm Truyền cũ buộc giữ ngày thứ bảy cho nhật, đến đời gia phạt ném đá giết một thằng kia cả gan dám phạm luật đi làm củi trong ngày ấy.

Kinh nguyện. mỗi ngày Chúa nhật.

Lạy Chúa, Chúa đã hẹn ngày này, để làm việc kính thờ Chúa, và chịu lãnh ơn phước Chúa đổ xuống; xin kháng ban cho chúng tôi thêm lòng cậy tin kính mến thờ phượng Chúa cho nên. — Nhon vì, v. v.

Ngày lễ cả, là những ngày Hội thánh lập, có ý nhắc lại những sự mầu nhiệm trong đạo, những ơn lạ Chúa làm; hoặc để ta tôn kính các thánh, mà giục lòng sốt sắng, cảm tạ ơn Chúa, noi theo gương các thánh. Bởi đó cho nên có ngày lễ cả kính thờ Đ. C. G., tôn kính Đức Mẹ, các thánh; mà hễ ngày lễ cả ấy, thì cũng phải giữ như ngày Chúa nhật vậy.

Đ. C. T. cho kẻ làm đầu trong đạo cũ dựng lập lễ cả, hướng chỉ cho Hội thánh trong đạo thánh dựng phép ấy. Ta nhìn Hội thánh thừa lệnh Chúa, liệu cho mọi người bốn đạo, đều dựng nhờ trong mấy ngày lễ, mà chuyên việc phần rỗi cho chín chắn. Đến ngày lễ cả nào, ta phải chăm chỉ suy đến ơn mầu nhiệm ơn phước thuộc về ngày ấy; mà Thầy bốn sở giảng giải cho ta dễ đem trí lòng về đảng ấy, những thói thức mình ăn năn sửa cải, theo chơn Chúa cùng các thánh cho bền bỉ.

Ngày lễ lay, xưa là ngày lễ buộc giữ như ngày Chúa nhật. Rày vì lòng bốn đạo giảm bớt sốt sắng, thì tha giữ các ngày ấy cho nhạt; song Hội thánh còn ước ao chớ chỉ bốn đạo, ít là xem lễ, làm một hai việc phước

đức, như đã có lời bảo trong lịch mỗi đầu năm.

Các ngày khác gọi là *ngày thường*, nên làm việc xác; mà cũng chẳng nên dùng trong các ngày ấy, mà làm sự tội lỗi, như ở nề ở nhưng, bỏ đọc kinh hôm mai, mê đắm sa đà, chẳng chuyên việc bốn phận; chớ ngày nào cũng phải dùng, mà lo cho xứng đạo con Chúa, con Hội thánh. Dưng kinh nguyện một ít ban hôm ban mai; kinh nhứt một; kinh trước sau ăn cơm. Lại nội trong cả ngày đang làm việc bốn phận, thì than một hai tiếng vắn vỏi cùng Chúa, mà đỡ linh hồn gánh chịu mọi sự, mặc lượng Chúa phân định.

Các Thầy có chức thánh lại dùng kinh nguyện mỗi ngày có bảy kỳ; hoặc mắc trở việc bốn phận coi sóc bốn đạo, thì đọc hai ba kỳ liên li, mà đọc cho trọn hết bảy kỳ luôn.

Thói rất tốt lành trong bốn đạo, là mỗi một ngày trong tuần lễ có ý thờ riêng: như ngày *Chúa nhứt*, thì thờ Đ. C. T. ba Ngôi. Ngày *thứ hai* thờ Đ. C. T. T. Ngày *thứ ba* tôn kính các thánh Thiên thần. Ngày *thứ tư* tôn

kính ông thánh Giude. Ngày *thứ năm* thờ Đ. C. G. trong phép thánh Thể. Ngày *thứ sáu* thờ Đ. C. G. chịu nạn cùng thờ kính rất thánh Trái Tim Chúa. Ngày *thứ bảy* tôn kính Đức Mẹ. Còn thói rất lành, làm việc cầu hồn mỗi ngày *thứ hai*, đi dâng thánh Giá trong ngày *thứ sáu*, và làm việc Đức Mẹ trong ngày *thứ bảy*.

Trong lịch đạo, gần hết mọi ngày trong cả và năm, chỉ tôn kính ông thánh nọ, bà thánh kia.

Người đạo đức biết lo mọi ngày làm chút việc phước đức riêng, tùy đẳng bậc mình; sớm dốc lòng dùng ngày giờ cho nên; tối xét mình sửa trách ăn năn chữa cải, cho một lâu một thêm lòng kính Chúa yêu người cho trọn.

Ngày *ăn chay kiêng thịt*, là những ngày Hội thánh hẹn để ta hãm dẹp tính xác thịt, cho dễ chuyên việc phần hồn hơn. Phép đời vua chúa có khi khiến dân sự kiêng thịt cấm bán thịt ngoài chợ, có ý nghiêng lòng trời nhậm lời xin, khỏi tai nạn; huống chi là Hội

thánh có phép dạy con cái người dùng trong sự kiêng cử, cho xuôi việc phần rỗi, lướt lấy tính xác thịt, hãm cầm tình tư dục, bồi thường đền vì tội khiên, dọn mình ra sốt sáng hơn trong việc đọc kinh xem lễ.

Ngày *ăn chay*, là cả mùa chay, gọi rằng: mùa chay cả; sau lại còn chay thánh trong ngày áp lễ cả; chay mùa là hết đầu bốn mùa trong năm, thì ăn chay có ba ngày: thứ tư, thứ sáu, thứ bảy. Vả ngày *kiêng thịt*, là những ngày thứ sáu, thứ bảy quanh năm.

Đầu bốn mùa trong Hội thánh có thói từ thuở lập đạo thánh quen ăn chay. Làm việc phước đức ấy có ý: trước là đem lòng cảm tạ ơn Chúa phù hộ nội trong mùa trước mới tạnh; sau lại giục mình sốt sáng khẩn cầu, xin Chúa bầu chữa che chở trong mùa mới phát. Còn Hội thánh cậy lòng lành bốn đạo hiệp lời cầu nguyện, nhứt là trong ngày thứ bảy đầu mùa, vì là ngày Hội thánh định phong chức cho các đẳng phẩm trật thánh. Bốn đạo dựng kinh nguyện, và việc phước đức ăn chay kiêng thịt, nguyện xin Chúa cho các đẳng vào cung thánh lên bậc thánh càng ngày càng trọn lành, làm việc bốn phận coi sóc con cái Chúa cho xứng đáng chức quờn phô đẳng ấy.

Đầu mùa xuân Hội thánh lại ước trông cho bốn đạo cầu khẩn, xin Chúa xuống phước cho đất sinh lúa thóc trái cây, để nuôi xác ; và đầu mùa hè ngóng trông, xin Chúa khăng giữ gìn mọi thứ hoa quả ngũ cốc, khỏi hạn hán lụt ngập, và ra chín, cho thiên hạ đặng mùa độ thân lành đói khát nghèo ngặt. Đầu hai mùa thu, mùa đông, thì cảm tạ đội ơn Chúa thương bấy lâu nay ban phát của nuôi miệng, và nguyện cầu Cha cả xuống ơn cho ai nấy đều hưởng dụng của cải, cho hạp thánh ý Người mọi đàng, và cho nên ngoan đạo kính Chúa yêu người một ngày một hơn.

Ngày chay thánh, là ngày áp lễ cả bốn đạo xưa quen dùng làm việc phước đức dọn giữ lễ cả cho nên. Tiếng Hội thánh dùng gọi mấy ngày ấy, là buổi canh thức, vì bốn đạo thâu đêm cầu nguyện dọn mình, cho đặng gặp ơn Chúa xuống rộng rãi trong ngày lễ cả. Bốn đạo đời này chẳng còn hứng lòng làm việc phước đức đến đời ấy, thì thôi canh thức, và Hội thánh còn giữ thói lệ ăn chay mà thôi. Lại nhiều nơi chuẩn cho khỏi ăn chay, miễn là kiêng thịt thì thôi.

Vả thương ôi ! đến chay mùa chay cả thì cũng chuẩn cho bốn đạo ăn chay, như nghe rao trong lịch. Chớ chi bốn đạo nhìn ơn Hội

thánh chuẩn cho khỏi ăn chay, chẳng buộc chay lòng là mấy ngày trong cả và năm; chớ chi bốn đạo nể vì lòng Hội thánh rộng lượng mà gắng sức hãm dẹp tính hư nết xấu.

Kiên giữ ngày thứ sáu và thứ bảy mỗi tuần quanh năm, có ý kính thờ Đ. C. G. chịu nạn chịu chết vì ta trong ngày thứ sáu, và táng xác trong huyết đá trong ngày thứ bảy. Lại có ý dọn giữ ngày Chúa nhật chuyên việc phân hồn cho nên.

Hễ đến bảy tuổi, là tuổi khôn, thì mọi người bốn đạo phải kiên giữ trong những ngày Hội thánh hện. Bằng không vưng, thì có tội trọng. Ngày người dạy ăn chay, thì trong hai bữa nên ăn một bữa cho no mà thôi; bữa khác ăn năm bảy miếng lót lòng. Luật này ai phạm đến, kể từ 21 tuổi sắp lên, thì cũng có tội trọng. Vậy kẻ chưa đến 21 tuổi, thì chưa buộc giữ luật ăn chay. Kẻ đăng ơn chuẩn như kẻ liệt, đờn bà hoài thai nuôi con, người tuổi tác già cả, kẻ làm việc nặng nề, đi đường xa xuôi, kẻ nghèo khổ không đủ ăn, kẻ có phận buộc lãnh việc giùm giúp người ta hai phần xác hồn, thì khỏi ăn chay, mà phải kiên giữ và liệu đường nào khác, như đọc kinh, bố thí, mà bồi thường sự ăn chay.

Phạm luật buộc ăn chay, là khi cố ý ăn thịt, hoặc ăn hai bữa no hay là ăn đi ăn lại nhiều lần trong cả ngày. Chớ như ăn một miếng mà thôi, thì chưa cấm là phạm luật ăn chay. Uống nước thì cũng chẳng hề chi đến sự ăn chay.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1000 S. MICHIGAN AVE.
CHICAGO, ILL. 60607
U.S.A.

GIẢNG

LỄ HỘI THÁNH

PHẦN THỨ' NHỨ'T

VỀ MÙA LỄ SINH NHỨ'T

MÙA ADVENTÔ

I ẾNG *Adventô* nghĩa là *đến*; chỉ về Đ. C. Con xuống thế ngự đến ta.

Vốn Đ. C. G. ngự đến có hai kỳ:

Kỳ trước là khi bởi phép Đ. C. T. T. mà Người xuống thai trong lòng Đ. C. Bà trọn đời đồng trinh, thành nên xác hồn như ta, xuống phước lành khắp thế nầy. Dầu từ thuở Chúa mới dựng nên tổ tông loài người ta, cùng khi rỗi thay hai ông bà sa sẩy phạm tội, gọi rằng: tội tổ, thì Chúa cũng đã khăng

điêm chỉ phán hứa về Đấng Cứu thế chuộc lại tội khiến sẽ ngự xuống. Nên các thánh tổ tông và con cháu phò đứng ấy hãy đem lòng ăn năn thống hối, cậy trông ơn Chúa Cứu thế hậu lại, thì đềuặng nhờ công nghiệp Chúa ra đời, mà rồi linh hồn. Chết lành, thì xuống nơi Lâm-bộ, đợi đến khi Đ. C. G. sống lại, mà hiệp theo Người lên nước Thiên đàng.

Kỳ sau Đ. C. G. sẽ ngự đến là ngày tận thế, mà phán xét chung mọi người thiên hạ.

Mùa Adventô, là mùa dọn đến lễ Sinh nhật Đ. C. G., gồm có bốn ngày Chúa nhật, cùng là bốn tuần trước lễ Sinh nhật.

Hội thánh khuyên bảo ta dùng mùa này, mà suy đến sự mầu nhiệm Chúa ra đời. Người đã khấng hạ mình xuống, đến bậc phạm hèn loài ta, tỏ lòng thương, khiêm nhượng, nhịn nhục, cho ta chạnh lòng kính mến, cảm tạ, bắt chước.

Ta có lòng thật kính mến, thì giục giã mình ăn năn chừa cải, làm việc phước đức, hãm mình, bố thí, đọc kinh; hầu cho đáng chịu lấy ơn phước đã sẵn tay Chúa Cứu thế. Làm vậy, thì ta mới nên tin cậy đến kỳ sau, là ngày tận thế, Chúa lại ngự đến; thì Người sẽ đoái nhìn ta, là tôi trung, con thảo, đem sang bên hữu, mà mời lên hưởng thanh nhàn

vô tận vô cương. Ta hãy ghi tạc vào lòng lời Sấm Truyền dặn dò cần kẻo ta rằng : *Hãy canh thức và đọc kinh cầu nguyện, kéo bay chẳng biết ngày giờ nào Chúa Cứu thế ngự đến cùng bay.*

Đời xưa bốn đạo còn sốt sắng, thì giữ mùa này, kể từ ngày lễ ông thánh Mattinho, những ăn chay, làm việc lành phước đức, như trong mùa Chay cả. Bởi vậy đời này còn thấy nhiều nhà dòng, nhà tu hay ăn chay trong mùa này ; và có lẽ cấm bốn đạo chẳng nên cưới hỏi trọng thể, cùng những lễ vui vẻ, rộn ràng phần đời. Vả đức Giáo tông Silveriô xưa dạy bốn đạo rước lễ, ít là trong ngày Chúa nhứt mùa Adventô.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa, Chúa khấng đoái hoài chúng tôi, mà tin cho biết Chúa ngự đến viếng thăm chúng tôi ; xin xuống ơn cho chúng tôi ăn năn hối cải, dùng ngày giờ trong mùa này, mà dọn mình cho đáng vừa hợp ý Chúa, và an tâm trình diện trước toà Chúa phán xét trong ngày tận thế.

CHÚA NHỰT THỦ' NHỰT TRONG MÙA ADVENTÔ

Ngày này là ngày đầu năm Hội thánh, cùng là ngày đầu mùa Adventô. Hội thánh nhắc lại sự các thánh tổ tông khát khao, đợi trông Chúa Cứu thế giáng sinh; nên người mượn lời các thánh ấy, cho ta dùng mà than thở, dựng kinh nguyện, ước cho đặng gặp ơn về sự mầu nhiệm Chúa ra đời. Người lại giục lòng ta thôi hối ăn năn; nên ban đầu làm lễ đọc lời rằng:

Lạy Chúa tôi, dám ngửa trông nhắc linh hồn lên cùng Chúa. Tôi cậy tin, thì khỏi hổ thẹn, chẳng quản chi đến kẻ thù nhạo báng. Hẳn thật những kẻ đợi trông Chúa chẳng hề lờ lảng chịu nhạp.

Còn lời thêm rằng:

Lạy Chúa, xin đem đàng đạo Chúa, xin chỉ dẫn nẻo Chúa. — Tán tạ, v. v.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa, xin tỏ ra phép tắc mầu nhiệm, mà ngự đến; hầu nhờ ơn Chúa giúp đỡ

chúng tôi, thoát khỏi cơn hiểm nguy, gấp rúc bởi tội lỗi chúng tôi sa phạm; lại nhờ ơn dong thứ cứu lấy, cho đừng phần rỗi. Chúa là đấng hằng sống hằng trị, v. v.

Giai lo'ì Bài tho'.

Ông thánh Phaolô dạy chỉ việc bốn phận kẻ làm con Hội thánh, và giục bảo vện giữ, đừng lẩn hời rày mai; vì mạng sống ở đời chẳng dặng cầm lâu dài; lại ví như một đêm đã hòng sáng ngày, là đời sau. Ở đời mê muội bất tỉnh như kẻ ngủ, mắc sự tối tăm phủ vây, là những sự lỗi lầm, dè lấy linh hồn ra u mê; và đến khi thức dậy, thì lờ lạng thấy mình trụi tay, chẳng chút chi; mới biết mình đang cầm trong đàng tội lỗi, mà lo trở lại; ấy thì như bởi giấc ngủ mà thức dậy, sáng ngày thấy sự hư thật, nhờ đức tin phân biệt giả trái, lợi hại đành rành. Vả kẻ ngoại trở lại đạo thánh, thì cũng như đến sáng ngày dặng ơn soi sáng; lại gặp ơn giục lòng bước vào đàng giữ điều răn Chúa; nên khôn ngoan về sự phần rỗi.

Còn ví đời trước Chúa ra đời, như đêm tối tăm mê đàng tội lỗi; và kể từ Chúa ra đời, thì cầm như sáng ngày, thấy rõ đàng phần rỗi, và nhờ ơn giúp sức, gắng theo đàng ấy cho đến trọn đời.

Ông thánh Phaolô nói về việc làm, đang khi tối tăm, thì ngờ là khuất mặt người ta ; kéo then thường, chẳng muốn cho ai biết thấy.

Ông thánh Phaolô còn nói về khí giới, dùng đang buổi sáng ngày, thì hiểu là nhưn đức tin ngay lòng đạo đức ; ta cứ đó mà đánh ba cừu : tà ma, thịt mình, thể tục.

Ra vào nết ăn nết ở như đang buổi sáng ngày, nghĩa là chuyên những việc lành người ta chẳng sợ làm trước mặt kẻ thiện lương.

Mắc lấy tính khí Đ. C. G., nghĩa là ăn nói như Đ. C. G.; cho ai nấy thấy ta lời ăn, tiếng nói, đều nhìn in rập cách ăn thói ở Chúa vậy.

Giai lo'i Evang.

Hội thánh doãn lại sự tích hậu lai về ngày tận thế, có ý dẫn linh hồn, hối cải, buồn ghen ghét tội lỗi ; dọn mình xứng đáng rước Chúa ngự đến ta. Chẳng phương nào hiệu nghiệm, thôi thúc ta ăn năn, cho bằng nhắc lại đem trí lòng suy đến kỳ ra mắt, chịu phán xét trước toà Chúa, công thẳng, oai nghiêm vô cùng, tỏ bày tội tình ra cho muôn dân thiên hạ xét thấy, nghe lệnh thưởng phạt đời đời.

Dấu diêm lạ chỉ kỳ hung hiểm, chịu phán

xét chung hòng đến, thì là những mặt trời mặt trăng, ngôi sao mất độ thứ, ra u ám, xây lạc hỗn độn cản khôn mọi bề. Lửa bởi trên không mà đổ xuống, sấm nổ, chớp giăng, phủ khắp thế day động, thiêu đốt vạn vật, tàn mất như khói. Ngũ hành lộn xộn, biển cả nổi lên trào ngập bốn phương, đông tố bão bùng dữ tợn, nhơn vật hải hùng chết diếng. Vả trên không hiện ra có cây thánh Giá: kẻ có tội sẽ thấy, mà sợng trần; kẻ nhơn lành lại thấy, mà đem lòng cậy.

Mấy sự gở lạ thế ấy, đều vì tội lỗi thiên hạ đã phạm, hằng hà sa số, chọc cơn Chúa giận, từ ban đầu mới dựng nên cho đến rốt đời thế. Chúa dùng vạn vật ra hỗn hào bạo ngược, như nổi xung báo thù các sự tội lỗi, gian tà gớm ghê người ta phạm, cố ý chấp nhứt, đòi phép công thẳng Chúa thanh nợ trừng trị.

Kẻ nhơn lành cất đầu lên ngựa trông ơn Chúa xử phân, nhìn công linh, thưởng tứ xác hồn lên què hương, sum hiệp các thánh, mà đặng vinh hiển phước lạc chẳng cùng.

Ban đầu dọn sự phán xét chung trước hết các đứng Thiên thần thừa lệnh trên thối loa, đòi mọi người hiệp xác hồn; nên thấy muôn vạn xác kẻ chết sống lại; mà tựu đến nơi sủng Josaphat, là chốn hẹn định nhóm cả

loài người ta: kẻ lành bên hữu, kẻ dữ bên tả Chúa phán xét. Chín phẩm Thiên thần bởi trời mà xuống hầu hạ các quỉ địa ngục cũng đến chịu phép Chúa phán đán, cho sáng danh kẻ lành, và cho tối danh kẻ dữ. Chúa Cứu thế bởi trên mà ngự xuống, sáng láng, oai thể ngàn trùng, đến đối kẻ dữ kinh hãi, chẳng dám ngửa mặt; lại than kêu đòi núi non lở xuống che lấp mình đi.

Số mạng ai ai đều bày ra tận tường, như bày sách chép lời nói dữ lành, việc làm dữ lành. Lòng động nên hư; từng đều tố lộ trước cả thiên hạ, mọi ai đều rõ nhãn tiền tâm tình mọi bề. Đoạn lên án phân định thưởng phạt cho thoã phép công thẳng mọi về. Lạy Chúa, một lời hư từ chẳng bỏ qua không, mà chẳng tra đến; huống chi là những sự đàm tiếu, ngang chướng, chưởi rửa quái gở, và việc làm tội tình gớm guốc ghe đáng.

Bốn đạo ai nấy biết phán xét có hai thứ: thứ trước là phán xét riêng, khi mới qua đời. Thứ sau là đến ngày tận thế, gọi là phán xét chung.

Chúa phán xét chung, có ý cho sáng ra phép công chính đã lên án, đâu từ thuở phán xét riêng ăn rập lẽ ngay lý thật; và án kết xưa cho linh hồn khi lìa xác, thì rày lại kết

cho xác hiệp hồn như cũ ; cho cả hai xác hồn đã đông cứng, đông làm lạnh dữ, rày đông thưởng động phạt, theo lý đoán Chúa phán rao tỏ tường.

Lại có ý cho kẻ lành chịu bất bớ, đổ vạ, cáo gian, đặng nở mặt rỡ danh ; và cho kẻ dữ ức hiếp hành ác độc thiêm, mà còn đặng danh thơm tiếng thanh dưới thế ; thì rày gặp phần phạt cực nạn, chịu hổ thẹn quá chừng, mang tiếng hung dữ đời đời.

Còn có ý cho ra lý tỏ phép mầu nhiệm, Chúa dự phòng đang khi ở thế : để kẻ lành gặp sự khốn khó, và cho kẻ dữ hưởng của sung sướng, mà đến ngày tận thế, mọi ai đều thấu suốt thánh ý Chúa cực trọng diệu kỳ ; mở dịp cho kẻ lành lập công, tập rèn nhưn đức, cho tinh ròng ; và cho kẻ dữ nhờ phần hèn mọn của phạm trần dương thế, cho vừa công nó kém thiếu.

Vả có ý cho các quỷ thần, cùng kẻ dữ dưới địa ngục nhìn phần thưởng rộng lớn Chúa ban cho kẻ lành, vì đã lướt thắng tam cừu, và đặng khởi hoàn vinh hiển vô cùng vô tận.

Lo'i giục lòng.

Lạy Chúa, phép Chúa rất công bình, phán đoán rất chính trực. Xin Chúa dùng ơn

kính sợ, như dùi đâm xáy tình xác thịt tôi, cho biết hải hùng đến sự phán xét, mà lánh mọi sự tội lỗi; cùng hiệp ý lòng cùng ông thánh Hieronymô than thở rằng: Đang bữa ăn uống, đang tra tay làm việc luôn luôn động lòng, như nghe tiếng loa thiên thần thổi, đòi kẻ chết sống lại, và khiến rằng: chỗi dậy lên tựu đến nơi chịu phán xét.

CHÚA NHẬT THỨ HAI
MÙA ADVENTÔ

Trong ngày này Hội thánh còn nhắc lại về sự Chúa ngự đến có hai thứ. Dầu trong kinh nguyện các thầy có chức thánh quen đọc, dầu trong kinh đọc đang buổi làm lễ, thì dẫn chỉ về hai thứ ấy.

Ban đầu làm lễ Misa, thì đọc rằng :

*Hỡi dân thành Sion, hãy lắng tai nghe.
Rày Chúa sẽ ngự đến cứu lấy vạn dân. Nghe
tiếng Chúa vang lừng hiển vang, thì lòng bay
sẽ hừng vui.*

Còn lời thêm rằng :

*Lạy Chúa, là đấng quản trị Israel, xin
đoái thương chần giữ dòng Giude; như chần
giữ con chiên khỏi lạc lài.*

Kinh nguyện.

*Lạy Chúa, xin giục lòng chúng tôi dọn
đàng tiếp rước Con một Chúa ngự đến, hầu
cho đặng gặp ơn Người đem xuống rửa sạch
trí lòng chúng tôi, ra thanh tịnh, đáng làm tôi
Chúa cho nên. Chúa là đấng hằng sống, v. v...*

Giai lo'ì Bài tho'.

Kẻ ngoại giáo và kẻ chính giáo trở lại theo đạo thánh Sấm Truyền mới, là đạo thánh Đ. C. G.; mà hai bên tranh cạnh khoe khoang mình trời hơn. Kẻ chính giáo, là người Giudêu, khoe trẻ mình một dòng dõi cùng Đ. C. G., là con cháu vua Đavít; còn kẻ ngoại giáo khoe mình, chẳng mang tiếng nộp Chúa cho quan trấn, mà đòi đóng dinh.

Ông thánh Phaolô khuyên bảo hai bên hãy thuận hoà, đừng bắt lỗi nhau; một cứ lý mình dâng ơn Chúa trọng, mà cảm tạ hết lòng khiêm nhượng. Hai bên đều mong trông ơn cứu chuộc như nhau; đừng chia phe đảng, mà sinh tội làm chi. Vả ta cũng có lẽ phải cảm đội ơn Chúa thương, cho ta dâng ơn, vốn ta trước là kẻ ngoại đảng trở lại đạo; hoặc cũng nhờ có cha mẹ tổ tông di truyền lại cho ta xuôi đảng theo đạo thánh, dâng rồi linh hồn. Vậy ta lo giữ kéo lương tuồng, lạc vào đảng tội lỗi, kiêu hãnh, mê đắm, ganh gỗ, thù ghét, mắng chưởi, lộng ngôn, tửu sắc, mà làm mất ơn cứu chuộc ấy đi.

Bốn đạo mỗi ngày Chúa nhật nghe đọc lời Bài thơ và lời E-vang, là những lời Kinh

thánh có ý nghe lời Đ. C. T. phán dạy cho nhắc những điều phải tin, việc phải làm mà đừng phần rỗi. Hẳn thật lời Kinh thánh và dạy lẽ phải và ngấm phần phạt, giục giã hối cải, cùng giải nghĩa lý cho ta nên ngay thật trọn lành. Vả Kinh thánh đoán lại hạnh thật Đ. C. G. chịu khó chịu nạn vì ta; và truyền tích các thánh môn đệ chịu gian nan, cực khổ vì Chúa, để dạy dỗ, an ủi, giục bảo ta theo chơn Chúa, bắt chước các thánh, cả lòng tin cậy kính mến, cho an thừa phần; nên kẻ ngoan đạo làm sáng danh Chúa cùng rõ danh đạo cho đến cùng đời.

Ông thánh Phaolô tung hô Chúa là Chúa lân mẫn, an ủi và đỡ lòng cậy. Hẳn thật Chúa nhìn nhin ta lâu tháng lâu năm, đang thấy ta sa phạm mãi mãi; những chớ ta hoạ may có ngày mà ăn năn chữa cải; những dọn sẵn ơn cho ta cải quá tự tân. Chúa an ủi lòng ta, vì hễ ta lâm đều gì gian ngược, thì Người đưa ơn sức biết gánh nổi cây thánh Giá, theo chơn Chúa; và lại ẵm lấy thánh Giá, như neo thần Chúa gởi, cho khỏi chìm mất. Chúa đỡ lòng ta cậy lòng lành Chúa, chẳng bỏ ta tất tưởi; và rày mai cho kẻ làm con thảo ngay tận tâm kính thờ, đều đang gặp mặt Cha cả sáng láng, vui vẻ luôn đời chẳng cùng.

Lo'i than.

Lạy Chúa, là Chúa hay nhìn nhục an ủi và đỡ lòng cây; xin cho đầy lòng hàng an thành thời, và ban ơn cho chúng tôi bền đỗ, tin cây, kính mến, làm trọn việc bốn phận, choặng ăn phần phước, như lời Chúa phán hứa.

Giai lo'i Evang.

Ông thánh Gioang Baotixita phải tù lao; vì đã cả gan gián tránh vua Herode ngoại tình, cướp vợ em làm hoàng hậu. Lại đến sau hoàng hậu ấy đòi vua chém giết ông thánh Gioang nữa. Lời thật trái tai. Điều ấy ông thánh Gioang đã từng trải: làm ơn tỏ bày sự ngay thật, thì gặp oan phải chịu chết. Nhưng vậy nếu ta tùy việc bốn phận buộc phải nói ngay xưng thật, thì ta cũng cả lòng bắt chước ông thánh Gioang: thà liều mạng sống, chẳng thà lỗi gì, mà mất linh hồn.

Ông thánh Gioang sai môn đệ ngời đến cùng Đ. C. G., có ý cho môn đệ nhìn Đ. C. G., là Đấng Cứu thế, các thánh tổ tông đã hứa sẽ đến, mà hiệp theo Người.

Đ. C. G. phán cho môn đệ ông thánh Gioang rằng: Thuật lại cho Gioang hay sự:

kẻ tối mắt đang sáng thấy, kẻ què chơn tay đang sửa ngay; thì có ý mở dịp cho ông thánh Gioang giảng bảo về Đấng Cứu thế đã xuống thế ra đời, y như lời thánh Tiên tri đã điếm chỉ xưa.

Đ. C. G. lại thêm lời rằng: Phước cho kẻ thấy Min, mà chẳng hèn tin chê khinh. Lời Chúa phán làm vậy, là dặn bảo những kẻ cứ hình thể Đ. C. G. ăn ở khiêm nhượng, khó khăn, chịu khó, chịu nạn, mà nó bỏ lòng tin; lại khinh mạn, chẳng theo Người. Nhớ lời ông thánh Ghêrêgoriô nói: thấy Chúa Cứu thế càng hạ mình xuống chừng nào, thì ta càng phải tôn kính thờ lạy Người.

Đ. C. G. phán hỏi vì ông thánh Gioang, cho bày ra lý sự chứng lòng ông thánh ấy bền vững ngay chính, chẳng nể vì quờn cao vua Herode, chẳng màng đến tù lao và tử hình; một cứ giữ vẹn bốn phận giảng đạo; nên gương răn rỗi cho kẻ chức phẩm trong Hội thánh, chẳng sợ mặt người ta, mà lỗi việc bốn phận bao giờ.

Chúa lại khen ông thánh Gioang khổ hạnh để giục lòng bốn đạo bắt chước, hăm dèp tính xác thịt, làm việc đền tội.

Chúa còn khen ông thánh Gioang trời hơn tiên tri; vì tiên tri đã điếm chỉ ông

---

thánh Gioang sẽ sinh ra chính đời Chúa Cứu Thế giáng sinh, và dâng trọn nhậm chỉ trở Người cho thiên hạ nhìn và tiếp rước.

Ông thánh Gioang giảng dạy người ta hối cải ăn năn, ấy là dọn đường cho mọi ai đều rước ơn cứu chuộc vào lòng. Chúa xuống ơn phước cho những kẻ đem lòng ăn năn chừa cải mà thôi.

Lo'i giục lòng.

Lạy Đ. C. G., Chúa đã cất tiếng khen ông thánh Gioang bền vững làm việc phước đức đến tội sửa đẹp mình; xin ban ơn cho chúng tôi bắt chước người dẫn đường chỉ nẻo cho kẻ bề dưới, bà con thân thuộc gặp ơn Chúa; và đốt lòng chúng tôi vững vàng sốt sắng, làm việc bốn phần, sửa đẹp tính hư nết xấu, ăn năn đến tội; chẳng màng đến tiếng thiên hạ khen chê; một cứ chăm lo kính Chúa yêu người cho trọn.

AN ỦI KẺ LÀM SỰ GIAN NAN

ĐAU ĐỚN BUỒN BỰC.

Chúa là căn bản sự bằng an vui lòng, Người sẽ xuống ơn đức tin cho anh em, nhờ

lấy đó đem lòng nhin nhục, an ủi mình ra bằng tình an nhân.

Lời ông thánh Phaolô khuyên bảo bốn đạo, thì làm vậy.

Vậy ta hãy nhờ cậy ơn đức tin mà vững tin rằng: Xảy gặp phải thế nào, đều cũng bởi thánh ý Chúa để vậy, hay là muốn cho ta chịu, chớ chẳng sai ý Người bao giờ. Lời Kinh thánh rằng: « Một sợi tóc rớt khỏi đầu bay, thì Cha cả bay cũng biết đến, mà bay âu lo làm chi vô lối. » Chúa liệu cho ta mọi bề, ngược xuôi, cũng để cho ta dùng lấy đó cho thành việc phân rỗi. Ngược mà nhin nhục theo thánh ý Chúa. Nương dựa đó làm việc đền tội, và tỏ lòng kính mến Chúa; nào chẳng phải là phương rất hiệu nghiệm, luyện sạch linh hồn, khỏi bợn nhơ tội khiên, và lập công hưởng dụng đời sau. Hãy xem coi Đ. C. G., Đ. C. Bà cùng các thánh những chịu khó phấn phát, vác cây thánh Giá, mà thẳng tới nước Thiên đàng.

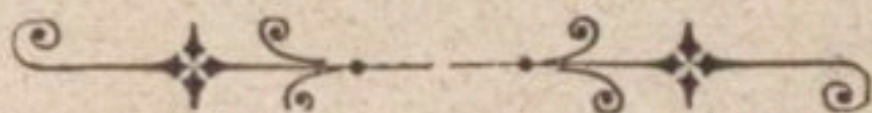
Lời ông thánh Aucuxitinh rằng: Lạy Chúa, xin để tôi đang ở đời những gặp những dao cắt gươm chém, lửa đốt hủy diệt tính hư, nết xấu, luyện sạch linh hồn, cho tôi gặp ơn Chúa thứ tha đời sau, dâng hưởng nhờ chẳng cùng. Hẳn thật sự gian nan tân

khổ ở đời, rất có ích cho ta ; chẳng nên phản nản tội thân, thối chí. Mà phương nào hiệu nghiệm hơn là đọc kinh, cầu nguyện hết lòng khiêm nhượng, cậy tin, than thở ; bày tỏ cùng Chúa mọi sự phiền muộn, đau đớn âu lo ; xin Chúa thương đoái, bắt chước các thánh phú trót mình chưng tay Chúa định liệu mặc thánh ý Người.

Lo'i nguyện.

Lạy Chúa phép tắc vô cùng nhưn lành vô lượng vô biên. Chúa chơn thật đã phán rằng: Bay đang buổi ngặt nghèo phiền rầu lâm sự khốn cực, hãy kêu đến Tao, Tao sẽ cứu lấy bay cho bay đăng ngại khen cảm tạ. Vậy tôi dám cả lòng cậy tin lời Chúa phán mà chạy đến cùng Chúa, xin bầu chữa cứu giúp cho hợp thánh ý Chúa và cho vừa linh hồn tôi đăng nhờ, vì tôi một ước ao làm sáng danh Chúa, cho mọi người nhìn có một Chúa cứu chữa kẻ lâm nạn, mà cậy Chúa lòng lành vô cùng.

CHÚA NHỰT THỨ BA
TRONG MÙA ADVENTÔ

Hội thánh mời bốn đạo đem lòng vui mừng về sự Chúa Cứu Thế hòng đến; nên ban đầu làm lễ có lời rằng:

Anh em hãy vui mừng, hướng chờ về Chúa chẳng khi nào dừng; một hai bảo anh em hãy vui mừng. Ước trông cho đức thinh từ anh em bày tỏ cho ai ai, đều nhìn thấy. Rày Chúa đã hòng ngự đến. Vậy chớ phiền lo bề nào; một chăm xin trong những lời cầu nguyện cho Chúa rõ sự lòng anh em mơ ước đang nào.

Còn lời vua thánh Davít rằng:

Lạy Chúa, Chúa đã khăng xuống ơn phước cho đất nước Chúa phù hộ, mà cứu dòng dõi Giacob khỏi làm tội. — Tán tạ, v. v.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa, chúng tôi dám xin Chúa, khăng nghiêng tai nghe, nghe lời chúng tôi cầu;

và xuống ơn viếng thăm trừ các sự tối tăm ra khỏi trí lòng chúng tôi. Chúa là đấng hằng, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Vui mừng, hường chịu về Chúa, ấy là đem lòng mừng rỡ, vì ta đang gặp ơn đức tin giữ đạo; cùng nhờ ơn trên phù hộ che chở, nên cây trồng phước lộc hưởng dụng trên trời. Lại đem lòng mừng vì đang chịu khó cho sáng danh Chúa, như ông thánh Phaolô vậy.

Ông thánh ấy còn khuyên bảo bốn đạo nhớ sự biết mình ở trước mặt Chúa luôn, mà ăn nói diêm dặt, nết na, đức hạnh, cho nên gương lành mọi người soi dặt, mà bắt chước.

Người còn dặn dò đừng áy náy phiền lo quá lễ về sự đời tạm này; song thà chạy đến cùng Chúa, tin cậy phú mọi sự, mặc thánh ý Người định; vì Chúa chẳng hề từ bỏ kẻ hết lòng thờ kính Người.

Ơn phước sự bằng an Chúa ban, ấy là lương tâm yên hàn thanh thoi; ông thánh Phaolô đã cứ đó mà hứng vui phở lỏ. Lương tâm an ổn bằng tịnh thể ấy, thì làm cho các thánh tử vì đạo, cùng những kẻ phải chịu bắt bớ vì đạo ngay, đều chẳng nao

lòng, lại vui mừng hơn hở. Ta lo liệu cho yên hàn trong lương tâm, thì lướt lấy các sự phiền rầu thối chí.

Lò'i than.

Xin Chúa xuống ơn thới bình thiêng liêng quá khỏi trí, không kịp suy đến, mà bầu chữa linh hồn chúng tôi hiệp chí thiết cùng Đ. C. G..

Giai lò'i Evang.

Ông thánh Gioang Baotixita ăn nói đạo đức trọn lành lạ thường; nên kẻ lớn trong dân Giudêu sai sứ đến hỏi người, hoặc là đấng Chúa phán hứa sẽ đến cứu chữa dân Ysarae chăng?

Ông thánh Gioang khiêm nhượng, thưa cùng kẻ hỏi mình có phải là tiên tri, mà rằng: Tôi không phải tiên tri. Thật người không muốn khoe mình, bằng các đấng các đời trước đã nhờ ơn Chúa sai, mà chỉ trở Chúa Cứu Thế sẽ hậu lai; người một xưng mình là tiếng kêu báo người ta dọn mình vì Chúa Cứu thế đã đến rồi.

Dọn mình là ăn năn tội khiên, và làm việc phước đức; hạp vừa sự dốc lòng chữa; chẳng còn mê đắm theo tình tư dục, ăn uống

sa đà, nói lời tục tĩu, chưởi rủa, đánh lộn, ăn trộm, ăn cắp, ăn lận xớ bớ, giận ghét báo thù, hà tiện hà tặn, ở nhưng ở nể. Làm vậy mới gọi là dọn đường rước Chúa vào linh hồn cho nên.

Phép Rửa ông thánh Gioang, là phép dẫn linh hồn kẻ có tội; nhưn dịp lời giảng dạy, mà ăn năn thống hối; chứ phép ấy không tự túc, mà tha tội, như phép Rửa tội Đ. C. G. lập.

Lời Evang này còn dạy ta biết nhìn mình phạm hèn, thiếu thốn phần hồn, cùng lầm lỗi nhiều bề; nhưt là khi đang buổi đọc kinh ban hôm mà xét mình là ai, ăn nói thế nào trước mặt Chúa, và ra vào cùng người ta giữ đức thương yêu chừng nào.

Ông thánh Gioang xưng ngay mình là ai, thì cũng giục lòng ta khi xưng tội, những xưng ngay, chẳng dám giấu tội gì, chẳng dám chữa mình trong toà cáo giải. Vả ta cũng học với ông thánh Gioang ăn ở khiêm nhượng, chẳng khoe khoang bề nào; một cầm mình hèn mọn tội lỗi, chẳng hề lo ra kiêu ngạo, kéo tính nết xấu ấy làm đầu mọi sự tai hại trong linh hồn.

Lo'i giục lòng.

Lạy Chúa, xin trừ sự kiêu ngạo giận

ghét ganh gổ, ra khỏi lòng tôi. Xin xuống ơn soi sáng cho tôi nhìn mình, là đứa phạm trần, trí lòng nghiêng chịu về đảng tội lỗi, lại nhìn Chúa tròn tốt tròn lành, đáng [tôi] tôn trọng kính mến, trên hết mọi sự ; và dốc lòng làm sáng danh Chúa mọi đảng, cùng thật lòng thương yêu người ta như mình vậy.

CHÚA NHẬT THỨ BỐN MÙA ADVENTÔ

Hội thánh tỏ lòng ngóng trông Chúa Cứu thế ngự xuống; nên ban đầu làm lễ dùng lời các thánh tổ tông than thở, và dùng lời Evang dẫn lòng bốn đạo hối cải ghét tội, là phương hiệu nghiệm dọn rước Chúa vào linh hồn.

Vậy ban đầu làm lễ có lời rằng :

Hỡi các tầng trên trời, cho đám mây sương mưa sa xuống ơn thánh cả; hỡi đất đơm nhuần, hãy trở sinh ơn Chúa Cứu thế.

Còn lời rằng.

*Trời cao truyền rao Chúa hiển vang cần khôn, tặng khen việc phép tắc Chúa tạo nên.
— Tán tạ, v. v.*

Kinh nguyện.

Lạy Chúa, xin cho phát phép tắc Chúa, và ngự đến phù hộ chúng tôi cả thể; hầu nhờ ơn sức đỡ giúp, và lòng lành Chúa lân

mắn đoái thương ; thì chúng đang hưởng dụng những sự tội lỗi chúng tôi can ngăn gàng trở. Chúa là đấng, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Lời Bài thơ này nhắc nhủ các đấng mới chịu chức thánh bữa qua, là ngày thứ bảy chay mùa đông, hay ghi lấy ơn trọng và khẩn khẩn nhớ bậc cao phẩm, buộc mình phải ở trọn lành đạo đức trời trang là ngần nào.

Hội thánh lại dặn bảo bốn đạo về kỳ thứ hai Chúa Cứu thế ngự xuống phán xét chung cho mọi người, động lòng ăn năn, rửa sạch linh hồn, chẳng còn bợn nhơ tội lỗi ; mà rước Chúa ngự xuống trong ngày lễ Sinh nhật, cho gặp ơn, khỏi sự Chúa thanh nộ trong ngày tận thế.

Ta phải nhìn các đấng bậc phẩm trật Hội thánh, mà tôn kính kẻ ở bậc ấy, như môn đệ Chúa ; như Sứ thần Chúa sai khiến, thừa lệnh trên phân phát các phép mầu nhiệm cho linh hồn ta đang nhờ.

Ông thánh Phaolô quyết rằng : Giả như mình đón giữa một khi hai đấng : là một đấng thiên thần, và một đấng thầy cả, thì tẻ nhường đấng thầy cả hơn đấng thiên thần ;

vì chức phận thầy cả cao trọng hơn. Bởi đó cho nên có lời Kinh thánh Chúa phán dạy tôn trọng thầy cả mọi đảng.

Thầy cả là quản gia Chúa đặt coi nhà Chúa, nên chẳng tự ý tự chuyên quản suất cai trị xem sóc, phân phát ơn thiêng liêng; một cứ chức phận đã hẹn định ninh. Nên như lời Sấm truyền nói rằng: « Cửa thánh chẳng nên để cho loài khuyển súc giày đạp phạm đến ». Ai đáng mới cho lãnh phần phước thiêng liêng, bảy nguồn mạch, là bảy phép Bí tích. Bằng không, thì liêu mình can liên tội với kẻ gian tà mà trầm luân.

Ông thánh Phaolô rằng: chẳng màng đến lý đoán ở đời vì thường xét không nhằm lẽ chính. Biết mấy phen thiên hạ xét nên, sự Chúa đoán là hư, cùng cầm trái sự chính đạo Chúa quyết là phải. Vả ghe lần thấy người ta bữa nầy khen đều nầy, thì mai chê đều ấy. Nên lời ông thánh Phaolô rằng: nếu tôi dùa ý người ta, mà đẹp lòng, thì đáng gọi là tôi tớ Chúa Khirixitô đâu. Thương hại những kẻ trong bốn đạo, mà lâm lỗi theo thói tục, nể vì người ta, mà mất lòng Chúa; ăn nói trái nghịch lẽ đạo, choặng cầu danh lợi hèn phần đời.

Còn lời ông thánh Phaolô rằng: Xét

mình chẳng lỗi gì, mà cũng chẳng dám quyết khỏi lý đoán Chúa bắt lỗi, vì chẳng ai biết thật hư chừng nào trước mặt Đ. C. T. thông suốt mọi lẽ cho thật chừng. Nếu ta phải chăm lo dò lòng ta, kéo đều gì chẳng xứng hạp thánh ý Chúa. Mà như chẳng thấy sai suyển bề nào, thì cũng chưa nên cảm mình hơn ai, vì hoặc bởi tình tính riêng, mà chê lấp sự lỗi lầm, là những sự bày tỏ lộ trước mặt Chúa tra xét công thẳng trong ngày ta chịu phán đoán.

Lo'i than.

Lạy Chúa, xin chớ thẳng phép công chính phán đoán, kéo chẳng ai trong loài người ta, mà kẻ đặng là kẻ vô tội vô lỗi.

Giai lo'i Evang.

Lời truyền về ông thánh Gioang Baotixi ta ra mắt giảng cho thiên hạ, thì rất cặn kẽ chỉ hện đời nào hiệu vua nào đang lúc ai trần nhậm, vì có ý ghi chép phân minh chín chắn về Đ. C. G. đã khởi sự giảng dạy thiên hạ biết đạo thánh. Kể từ Người đến cùng ông thánh Gioang mà chịu phép Rửa.

Lời Chúa phán cho ông thánh Gioang đang ở trên rừng, nghĩa là ơn trên soi sáng,

dẫn người ra mắt cùng thiên hạ, mà truyền sự Chúa Cứu thế hồng đến. ở trên rừng, là nơi người đã khổ hạnh, thìn mình vun quén, nên nhơn trọn lành, dọn chuyên việc chức phận cho nên. Ta ai nấy phải cứ đó, mà suy : hễ tính chọn bậc nào ở đời, thì trước phải sốt sắng, cầu xin Chúa xuống ơn soi sáng ; chẳng nên cầu thả liều mình vào đảng nào, mà sai ý Chúa ; những ăn nói đạo đức, dọn chịu lấy ơn trên khai quang, cho khỏi lầm lạc.

Dọn đảng đón rước Chúa sửa nẻo đi cho ngay thẳng, là ăn năn sửa tính nết ; đừng còn thói gian vạy ; lấp nơi hê húng, là bồi phần thiếu thốn, trể nải việc lành phước đức, bỏ đọc kinh xem lễ, xưng tội, nghe giảng, đã kém sút biết mấy bề, mà liệu thế bồi thường. Khoả cho bằng những nơi trời lên, nghĩa là trừ tính kiêu ngạo phô trương, mà hạ mình xuống khiêm nhượng. Chỗ nào khuôn khúc, thì uốn lại cho thẳng, là của gian phải trả lại, thiệt hại đã làm phải thường, cho thoã phép công bình. Vả sửa cho đều đặn những nơi gập gành, nghĩa là dẹp các tính hư giận dữ ghen ghét, phân bì, hềm thù, ra bằng tính hiền lành, khoan nhơn, thì mới đáng rước Chúa Cứu thế vào linh hồn.

Lo'i giục lòng.

Lạy Đ. C. G., chớ chi lòng tôi đã dọn sẵn tiếp rước Chúa. Xin xuống ơn cho khoả lấp các nơi hể hững; cho bằng thẳng chỗ gặp gành trong linh hồn tôi. Xin cho đẹp lòng Chúa mọi bề, cho đáng tiếp rước Chúa đến cùng tôi.

GIẢNG GIẢI VỀ PHÉP GIẢI TỘI

Ăn năn thống hối, là đổi ý đổi lòng, quyết lánh tội khiên; những buồn rầu đau đớn, vì đã mất lòng Chúa; mà dốc lòng chẳng hề sa phạm nữa; lại liệu thể bồi đền cho thoả phép công chính; đem lòng cậy trông Chúa thương xót vô cùng, và chạnh lòng kính mến Người.

Linh hồn ta đượm nhuần nghiêng chịu về ý lòng nói đó, thì là đượm nhuần đức ăn năn thống hối. Mà như thêm tỏ cáo tội lỗi mình với Thầy cả giải cho nữa, thì nên phép Bí tích Đ. C. G. lập, để tha tội phạm, từ khi chịu phép Rửa tội.

Hễ phạm tội trọng, thì cần phải nhờ phép Giải tội, cũng bằng phép Rửa tội, cho

đặng rồi linh hồn. Nên ta phải cảm ơn Chúa xuống cho kẻ có tội ăn năn thống hối, là ơn rất trọng lắm.

Những kẻ chết ăn năn tội không kịp, thì bởi dùng ơn Chúa không nên, hay là phải rầy chẳng sá chi đến. Đồi lần có người in giống như vua Antioko, đến cơn túng thế hiểm ngạt, kinh hãi phần phạt, có tuồng như ăn năn; song thật là muốn tránh hình phạt mà thôi. Đang buổi lạnh mạnh, mà chẳng sá bao đến sự ghét tội, thì đến khi hấp hối, cũng không thật lòng ghét tội; nên phải khốn chẳng khỏi. Đã chẳng màng đến ơn Chúa giục lòng xua hối cải, thì rầy không còn biết nhờ đâu cho động lòng bỏ ghét tội.

Tội lỗi nào cũng có thể nhờ ơn Chúa thứ tha, vì có lời Kinh thánh Chúa phán rằng: « Quả thật là Tao hằng sống, thì cũng quả thật là Tao chẳng nguyên ước cho kẻ dữ chết hư mất; một nguyên ước cho nó hối cải, bỏ đảng tội lỗi, cho linh hồn nó đặng sống. Bay hãy lui ra khỏi đảng hư nẻo tà, mà trở lại nên người lành, đừng liều mình chết khốn mà uổng mạng. Bữa nào kẻ dữ khừ tà qui chánh, thì mọi tội khiến nó chẳng còn dự gì, mà hại đến nó đâu. » Ấy lời chính mình Chúa an ủi kẻ có tội ăn năn trở lại.

Hỡi ôi ! biết mấy kẻ đi xưng tội, mà chẳng ra dấu ăn năn chữa cải cho thật chừng. Vì nó chẳng thật ghét bỏ tội lỗi, chẳng thật dứt bỏ tính hư nết xấu, và cõi những thói quen gian tà ; chẳng màng trả của ăn lặn, trả tiếng tốt kẻ mình đã vu oán, chẳng thật lánh dịp phạm tội ; thì chẳng ra đáng gì ăn năn chữa cải ; ước chừng có mấy kẻ đi xưng tội mà làm dối trá như nói đó. Những ngờ bề đi xưng tội, thì nên việc, chẳng quản chi đến sự cải tính sửa lòng. Chớ bốn đạo biết phép xưng tội mà chẳng dốc lòng chữa thật, thì chưa nên phép cho linh hồn đặng nhờ.

Nhiều người xét mình chẳng cứ theo điều răn Chúa ; một cứ theo tình tính dối gạt chữa chối rằng : không tội đâu, mà xưng ; nên giấu tội phải xưng, mà liệu mình phải khốn đời đời.

Bởi vậy có lời công luận chung dạy khi dọn vào toà cáo giải, thì phải xét mình kỹ cang, cho thành nên phép mẫu nhiệm, đặng ơn thứ tha tội lỗi.

Xét mình cho nên, thì trước hết phải cầu xin Đ. C. T. T. xuống ơn soi sáng, cho mình rõ thấy các sự tội lỗi ; những dò thám lòng động lòng lo, lời nói, việc làm, từ xưng

tội trước đến rày; hoặc đã phạm điều chi mất lòng Chúa, và trái nghịch ý Người chẳng. Lương tâm trách đáng nào, thì hãy nhìn chịu đáng nấy đừng chữa chối; cầm mình như đứng trước toà Chúa phán xét tường tận mình bạch. Điều chi chẳng dám cãi chối trước toà Chúa, thì cũng chẳng nên giấu trong toà giải tội.

Đã lâu thảng không xưng tội, mà xét mình lếu lảo sơ qua chừng đôi hai ba tội, thì liệu mình xưng không nên, mà phạm sự thánh. Làm vậy cũng chẳng khỏi tội.

Hỡi anh em, nhơn sao biết than khóc thân mình đã lìa cách linh hồn, mà không biết than khóc linh hồn đã ly biệt Đ. C. T. Ấy lời ông thánh Aucuxitinh nói, thì làm vậy. Nào chẳng đáng khóc tiếc linh hồn lìa khỏi Chúa, hơn là xác lìa khỏi linh hồn sao?

Ăn năn là đau buồn trong linh hồn vì tội đã phạm, cùng gớm ghét nó, và dốc lòng chữa, chẳng hề phạm nữa. Mà như đau buồn gớm ghét tội, vì nó làm có sự mình lâm gian nan cực khổ phần đời, thì chưa kể là ăn năn nên, cho dâng ơn Chúa thứ tha. Có một khi đau buồn gớm ghét, vì đã mất lòng Chúa, mất phần phước trên trời, và đáng cho sa

xuống địa ngục, thì mới gọi là ăn năn, mà đáng hưởng ơn Chúa thứ tha.

Ăn năn tội vì Chúa, là khi hết lòng kính mến Chúa, mà lo buồn đau đớn, vì đã phạm thượng đến Người, là đứng trọn tốt trọn lành mọi đàng, ta cả lòng kính thờ mến yêu trên hết mọi sự.

Ăn năn tội vì mình, là lo buồn đau đớn, vì chạnh lòng gớm tội sợ hãi địa ngục; tiếc thay phước lộc trên trời, thẹn mình phản nghịch bất nhưn vô nghĩa cùng Chúa v. v., là những lẽ cũng dự đến sự phần rỗi, mà dẫn đến sự kính mến Chúa.

Lo buồn ghét tội, vì nó làm mình mắc lấy sự nạn phần đời, thì chưa hề đến sự phần rỗi, cũng không dẫn lòng trở lại cùng Chúa; nên không nương đó. đáng mà chịu phép Giải tội cho nên. Ai lo buồn đến chừng ấy mà thôi, thì chẳng những là không nhờ ơn Chúa tha tội; lại liêu mình phạm sự thánh.

Vậy bốn đạo ai nấy hãy lo học cho biết ăn năn tội nên là thế nào. Vả kẻ năng sa đi phạm lại, đi xưng tội mà chẳng chữa cải; vừa ra khỏi toà cáo giải, thì sa ngã lại như cũ; thì e không đáng chịu ơn phép Giải tội, vì không thật lòng quyết chí cải dữ về lành,

không thật lòng ăn năn thống hối. Những bởi chịu nhạp xấu hổ trước mặt người ta, hoặc bởi lâm lấy tai hại gì phần xác mà dốc lòng từ bỏ tội lỗi, chẳng phải bởi ý nào về đàng phần rồi.

Muốn giục lòng ăn năn tội cho nên, thì phải suy mình đã mất lòng ai? Mất lòng Chúa, là Cha nhơn lành vô cùng, đã dựng nên nuôi dưỡng giúp đỡ làm ơn hai phần xác hồn ; chẳng lười nào kể cho cùng. Lại đã khắng xuống thế ra đời chịu nạn chịu chết, mà cứu chuộc ta. Chúa cũng là đấng đã xuống ơn phép Rửa tội cho đầy lòng phước thiêng liêng. Chúa là đấng chín phẩm thiên thần dùng mình kính sợ, và các thần dữ run khiếp hãi hùng. Chúa là đấng gồm no mọi sự trọn lành trọn tốt, cùng là căn bản mọi sự sáng láng sang trọng, mọi sự phước lộc thanh nhàn khoái lạc vô cùng.

Lại suy mình phạm tội, thì lỡ làng mất phần phước Thiên đàng, phải đoạ lạc địa ngục ; ra ngỗ nghịch cùng Chúa ; đổi thân phận làm con cái Chúa, ra thân phận làm tội tá ma quỷ. Xét sự tội làm cho linh hồn ra hư hèn xấu xa gớm ghiếc, mất ơn phước, ra khốn nạn đời nầy và đời sau nữa.

Còn suy mình cả gan phạm tội, vì chút

hơi danh tiếng, chút miếng ngon ngọt vui sướng, chút của chẳng dính tay là bao lâu. Thật rất đại đột ngàn trùng; đổi trời cao sáng, lấy đất bùn lấm; đổi ngọc châu báu, lấy hòn sỏi thô hèn.

Ta lấy đó mà động lòng ăn năn thống hối, thì mới đọc kinh Kính lạy cho nên, kinh giúp mình lo buồn đau đớn ghét tội trên hết mọi sự ghét, và thật trực đốc lòng chữa. Mà đừng quên nhứt định phải nhờ ơn Chúa nghiêng lòng chịu sự lo buồn gớm ghét tội lỗi, đốc chí, đổi tính hư nết xấu, ra tính ngay nết lành.

Dốc lòng chữa hiệp với sự ăn năn, thì mới thành việc trở lại cùng Chúa. Thật chẳng lẽ nào Người tha tội cho kẻ chẳng dứt lòng phạm tội, cùng chẳng kể là ăn năn thật. Nếu một khi ấy không quyết chí chẳng còn phạm tội nữa. Vậy hễ dúi thẳng rày mai việc đẹp tình tư dục, cùng sự chống trả trong cơn cám dỗ, và sự cải dứt thói xấu, thì ra dấu mình chưa đốc lòng chữa thật. Kẻ nào chẳng cứ lời Thầy giải tội bảo khuyên, chẳng liệu thể lánh dịp tội; chẳng lo phương bồi thường đủ phần thiệt hại đã làm kẻ khác phải chịu, thì cũng chẳng nên cầm là kẻ đốc lòng chữa cho thật đâu.

Vậy hãy chăm lo tránh kẻ mở đàn cho mình sa phạm; hãy thìn mình sửa dẹp thói chưởi mắng, nói lời tục tĩu, thề thốt; ăn uống sa đà, bội bè bài bạc, v. v.; hãy thôi cho vay ăn lời thối quá, đóng nợ đóng nần mà biết mình chẳng hề trả kịp; hãy thôi hao phí của cải, để vợ con đến đổi túng ngặt nghèo khổ; hãy thôi vu cáo làm hư tiếng người ta, nói xúc phạm đến kẻ lớn; xui khiến anh em cãi lộn kiện cáo, làm phe đảng. Thôi thôi mấy sự làm vậy, thì lẽ trông cậy mình đã dốc lòng chữa cho thật.

Đ. C. G. lập phép Giải tội, Người trao quờn phép cho Thầy cả thay mặt Chúa mà tha tội; nên buộc ta phải tỏ cáo tội lỗi ta cho Thầy ngồi toà biết đoán mà tha cầm.

Nhờ phép mầu nhiệm ấy thì:

- 1) ta dặng khỏi các thứ tội hết thấy;
- 2) dặng ơn nghĩa thánh lại, làm cho linh hồn sống lại trước mặt Chúa;
- 3) dặng an lòng an trí, chẳng còn biết lương tâm cắn rức nữa;
- 4) dặng gặp những phương linh nghiệm, Thầy ngồi toà đưa cho ta giữ mình sạch tội, sửa tính hư nết xấu, nên người đạo đức hơn lành.

Ta muốn cho đặng mấy phần ích lợi nói đó, thì phải xưng thật lòng đơn chơn chất, chẳng chữa mình, chẳng nói xa gần, chẳng giấu giếm khoả lấp; lại cũng nên tỏ bày lòng thốn thức, ngại ý đảng nào, hay nghiêng về đâu, cho Thấy liệu thế an ủi, chỉ dẫn bề nào cho an nhàn bằng tịnh.

Muốn đỡ lòng xưng ngay thật, lướt sự hổ người, mà giấu tội, thì phải nhớ sự Thấy cả ngôi toà thay mặt Chúa nghe tội chi, thì như Chúa nghe vậy. Miệng ta áp lỗ tai Chúa, thì có dám kiêng lời sao. Lại Chúa biết nghe tội ta mà chẳng tỏ cho ai, thì Thấy cả nghe biết cũng chẳng đặng tỏ cho ai. Nhứt định là Chúa mượn tai Thấy cả mà nghe lấy; nên ra việc kín đáo khuất nhiệm lắm, chẳng hề lậu ra bao giờ. Hẳn thật xưng tội cách kín nhiệm thế ấy, thì dễ chịu hơn xưng ra trước mặt cả và thiên hạ trong ngày tận thế. Vả Thấy cả ngôi toà nghe xưng tội thật thà chừng nào, thì khen mừng chừng ấy; vì gặp lòng kẻ ấy dọn sẵn chịu phép Giải tội cho nên; mà bởi trong kẻ chết đặng sống lại. Thấy cả mừng vì đặng cho kẻ chết sống lại. Tật nguyên chi, thì cũng dành tỏ cho thấy thuốc rõ biết mà chữa, chớ thì kiêng dè chẳng tỏ tật nguyên linh hồn cho Thấy cả

chữa cho dứt sao phải? Thẹn mình phạm tội, thì phải; mà thẹn mình xưng tội đã phạm, thì chẳng phải lý đâu? Hổ người khi hồng phạm tội, thì chẳng dám phạm; hổ người khi xưng tội mà giấu, thì liêu mình chẳng những là chẳng khỏi tội ấy, lại phạm thêm sự thánh nữa.

Việc đền tội Thầy cả dạy làm, mà sánh với các tội lỗi đã phạm, thì chẳng lẽ chỉ lấy làm nặng nề. Bởi vậy hễ thật lòng mừng khỏi các tội lỗi đã dè lấy linh hồn, thì cũng sẵn lòng dùng trong các việc lành phước đức, mà đền vì tội khiến mình. Đọc kinh, ăn chay, bố thí, hãm mình, chịu khó chịu cực cho bằng lòng, siêng sản chuyện việc bổn phận ấy, những đều ta dâng nường dưng mà làm việc đền tội. Chấm chỉ về đàng ấy, thì cũng một trật ấy giữ vẹn ơn gặp trong toà giải tội, và năng giục lòng cảm đội, ở thảo ngay với Chúa cùng cây trông Chúa đoái thương cho đến ngày lâm chung.

Vốn Đ. C. G. lập công đền đủ vì tội lỗi hết mọi người thiên hạ. Nhưng vậy có một kẻ đem lòng ra sức làm việc đền tội, mới dâng nhờ công nghiệp Chúa. Cũng như lời ta đọc kinh hiệp với lời Chúa Cứu thế nguyện xin Cha cả, mới nên việc phước đức đẹp ý

Chúa nhậm lời ta xin. Nhánh cây hiệp với gốc mới xanh tươi; việc lành phước đức ta hiệp với công nghiệp Đ. C. G., mới thành nên việc linh hồn ta, nhờ cho dặng phần rồi.

NGÀY LỄ SINH NHẬT Đ. C. G.

Hỡi linh hồn tôi, hãy dọn dẹp rước Chúa Cứu thế ngự xuống, những ý lòng thanh sạch sốt sắng ái mộ Chúa, hoà hiệp với Đức Mẹ và ông thánh Giude; phú trót mình và mọi sự chưng tay Chúa, mặc thánh ý Người định liệu. Chúa chẳng nề ngự xuống nơi thô hèn trong mình tôi, vì Chúa thương xót đoái hoài linh hồn tôi ngàn trùng.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa, Chúa khấng xuống phước mỗi năm mỗi đặng đem lòng vui mừng; chờ ơn Chúa Cứu thế ngự xuống, xin cho chúng tôi trước là vui lòng tiếp rước Con một Chúa cứu chuộc thiên hạ; sau lại an lòng ngửa trông Người khi đến phán xét thiên hạ, và nhìn Người là Đ. Chúa Giêgiu Khirixitô, Con một Chúa hằng sống hằng trị, v. v.

Lễ sinh nhật, là chính ngày Đ. C. G. sinh ra đời tại Belem, nơi hang kia người ta dùng iâm tàu ngựa chuồng bò lừa. Mẹ Người là Đ. C. Bà Maria trọn đời đồng trinh.

Trong ngày này thầy cả làm ba lễ Misa,

theo ý Hội thánh nhắc lại sự Đ. C. Con sinh bởi Đ. C. Cha hằng có đời đời; đoạn lại nhắc sự Đ. C. G. bởi Đức Nữ đồng trinh Maria mà sinh ra đời. Còn trong lễ thứ ba thì nhắc lại sự Đ. C. G. sinh ngự vào linh hồn mọi kẻ có lòng sốt sắng kính mến, chịu lấy ơn Chúa Cứu chuộc.

Làm lễ thứ nhứt đang nửa đêm, vì Đ. C. G. sinh ra đời đang nửa đêm; nên như sự sáng soi cho những kẻ ở nơi tối tăm u mê sự chết phần hồn.

Làm lễ thứ hai đang buổi rạng đông, và lễ thứ ba khi đã sáng ngày ra; có ý chỉ sự thiên hạ nhờ phép mầu nhiệm Chúa sinh ra đời, như mặt trời phá mù, khai quang cho mọi người thấy biết lẽ đạo cùng gặp đàng phần rỗi.

Ban đầu làm lễ THỨ NHỨT, thì cao rao sự Đ. C. Con, từ thuở đời đời, bởi Đ. C. Cha mà sinh ra.

Lời đọc rằng:

Lo'i nguyên.

Chúa phán cùng tôi rằng: Người là con Tao, tiền nhân, sinh hằng có luôn.

Vả lời rằng:

Nhơn sao vạn dân hăm hăm nổi dậy, và mưu sự vô lối — Tán tạ, v. v.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa, Chúa đã khấng cho sự sáng thật chói lói nội đêm rất cực trọng này; xin cho chúng tôi trước là đứng nhìn thấy sự sáng mẫu nhiệm ấy loà ra dưới thế, sau lại đứng hưởng dụng sự sáng ấy, mà vui mừng trên trời. Chúa là đáng hằng sống, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Ơn Chúa lòng lành vô cùng, bày tỏ: nhứt là trong sự mẫu nhiệm Đ. Chúa Giêgiu, là Con một Chúa sinh ra đời, thương yêu ta quá bội; nên anh em một loài và nên thầy dạy dỗ lại cho ta lên bậc làm con cái Chúa cùng ăn phần phước trên trời.

Ta muốn cho thật một dòng với Đ. C. G., và nên con cái như Người, thì ta phải dùng ơn cứu chuộc, mà sinh ra người mới, in giống như Đ. C. G.: là đổi tính cũ, là trừ tuyệt tình tư dục các thói hư nết xấu; kính Chúa trên hết mọi sự, yêu người như mình vậy; ăn nói ngay lành, nhớ mình ở trước mặt Chúa, mà làm mọi sự theo thánh ý Người ăn nói ngay lành dễ dặt, là đừng dùng của đời cho khoái chí vui sướng; một dùng đỡ việc bốn phận, là hết lòng kính thờ kính

mến Chúa, và chúc mọi sự lành cho kẻ khác, như chúc cho mình vậy; cùng liệu thể cho vững bề phần rồi linh hồn mình.

Lò'i than.

Tán tạ không khen Chúa Hải đông đã chẳng nệ bởi trời cao ngự xuống ra đời; nên người như tôi, mà dẫn đường lành, chỉ nẻo thật. Như vì lòng kính mến Chúa, tôi quyết làm lành lánh dữ, chẳng nghiêng theo sự sung sướng tội lỗi, mà cần mãi ăn ngay ở thật sốt sắng, cho đến trọn đời. Xin Chúa xuống ơn cho bền lòng tôi nắm giữ như vậy.

Giai lò'i Evang.

Hoàng đế ra lệnh kén sổ cho mọi người về bốn quán tổ phụ khai tên, thì thừa dịp ấy cho ứng nghiệm lời tiên tri phán chỉ sự Chúa Cứu thế sinh ra tại Belem, là nơi bốn tộc vua Đavít. Ta nường đó xem sự Chúa dự phòng cho ăn rập cơ hội vừa phải thánh ý Chúa, và sự phần rỗi chúng tôi. Ta lại soi gương Đức Mẹ và ông thánh Giude vưng lịnh kẻ cầm quờn quản trị nước, như vưng lịnh Chúa vậy.

Đức Mẹ trọn đời đồng trình sinh Chúa Cứu thế, gọi là con đầu lòng, cũng là con

một Đức Mẹ; trước sau hãy còn đồng trình vẹn vẻ. Chúng tôi nhờ phần ơn cứu chuộc, thì cảm Đ. C. G. như anh cả trưởng nam, và chúng tôi như hậu sinh. Mà cũng xưng mình là con cái Đức mẹ.

Đ. C. G. sinh nơi thô hèn thốn thiếu mọi bề, là ra dấu chẳng đến cùng người ta, mà ra oai làm vua chúa phần đời rực rỡ sáng láng, như dân Giudêu tưởng lắm; một đến mà dạy ta từ đầu mới sinh học đòi nhơn đức khiêm nhượng nhịn nhục chịu khó. Dạy ta dấu Người chưa dùng lưỡi miệng nói, mà tỏ bày dấu tích, nơi mình thánh Người nên; như lời khuyên bảo ta về đáng phần rồi.

Cho kẻ mục đồng triều bái, mà chẳng trông kẻ vua Herode và các kẻ lớn chức phẩm đến cùng; có ý chỉ Người ưa hấp kẻ đạo đức đơn sơ chất phác. Ta lấy đó giục lòng ăn ở nhỏ nhoi, khiêm hạ, thật thà, chơn chính, trừ tuyệt tính kiêu hãnh phô trương.

Thiên thần, tán tạ khong khen Chúa trên trời, và mừng chúc phước thanh nhàn cho người ta dưới thế thì ta hãy soi gương bắt chước thiên thần, cảm đội ơn Chúa xuống phước cho thiên hạ, và mừng kẻ mong ơn trên gọi nhuần, khác chi là mừng ta đặng như vậy.

LỄ NHÌ buổi tảng sáng.

Ban đầu làm lễ Hội thánh dùng lời thánh tiên tri Isaia, mà rằng :

Bữa này ta sẽ nhờ sự sáng loà ra, vì có Chúa giáng sinh cho chúng ta, xưng khen ngợi Người, là đáng tốt lành diệu kỳ; cũng là Chúa chí tôn, vua ban phúc thanh nhân, và cha thật mọi đời vô tri chẳng khi nào dừng.

Vả có lời vua Đavít rằng :

Chúa tể trị oai thể phép tắc rực rỡ sáng láng.

Lo'i nguyên.

Lạy Chúa phép tắc vô cùng, xin cho chúng tôi nhờ ơn phép mầu nhiệm Con một Chúa ra đời, đổ xuống sáng ngời khắp cả mình chúng tôi; thì lại làm cho lời ăn, tiếng nói cũng nên sáng danh Chúa, xưng hạp đức tin khai quang trí lòng chúng tôi. Như vì,
V. V.

Giai lo'i Bài tho'.

Ông thánh Phaolô dạy đừng ngờ là công nghiệp gì ta, mà đáng cho Con một Chúa xuống thế ra đời; một phải cả lòng tin,

---

bởi Chúa khăng thương xót ta, mới định việc giáng sinh cứu chuộc ta.

Thiên thần, có một phần phần nghịch phạm lệnh Chúa ; nên đã bị phạt, phải lửa hoả hào địa ngục, chẳng nhờ ơn cứu chuộc ; thì ta phải lấy đó, mà suy lòng lành Chúa thương đến đối nào, và răn he mình ta, kéo dùng ơn Chúa chẳng nên ; thì lại phải đọa hơn thần dữ nữa.

Giai lo'i Evang.

Mục đồng vừa mừng tin thiên thần truyền, liền rủ đem nhau đi tìm Chúa. Đã may phước gặp Chúa, thì lại học cho kẻ khác, cũng biết và cảm tạ ơn phước rất trọng đã dâng hưởng dụng. Ta cũng có khi dâng ơn Chúa soi sáng dẫn về sự lành, thì đừng chống cãi ; một phải ân cần chịu theo chuyên việc phước đức, cho sáng danh đạ , và cho ai nấy đều dâng ăn phần phước với ta nữa.

Đ. C. Bà nghe thuật lại đều chi về Con rất yêu dấu, thì ghi lấy nhớ suy thâm trầm. Ta cũng phải khấn khấn nhớ đến các lễ đạo đã nghe dạy, mà đỡ linh hồn ta, chuyên việc phần rỗi cho nên.

LỄ THỨ BA

Ban đầu làm lễ đọc lời dẫn trí khôn ta, xem suy đến sự Chúa Cứu thế ngự xuống trong linh hồn ta, cho ta thành sinh nên người đổi tính nết ra tính nết Chúa ra đời.

Lời rằng:

Hài đồng mới sinh cho chúng tôi, chúng tôi nhờ có con. Nơi vai Người thấy có bình quờn và xưng tên Người là đấng sứ thần, bàn luận đều đại hệ.

Còn lời ca vịnh rằng:

Hãy ca hát bản mới lạ tốt lành không khen Chúa đã ra phép lạ lòng diệu kì — Tán tạ, v. v.

Lời nguyện.

Lạy Chúa phép tác vô cùng, xin cho chúng tôi đang mang ách tiền khiên đè lấy làm tôi bấy lâu nay, đều dâng nhờ ơn Con một Chúa mới giáng sinh mà cứu khỏi. — Nhon vì, v. v.

Lời giai Bài tho'.

Ông thánh Phaolô bày những lễ măn, mà chín chắn về Đ. C. G. cao thiêng sáng láng cùng về Đ. C. T. thương yêu loài người

ta ; cho Con một xuống thế cứu chuộc, và làm thầy dẫn đường chỉ lối ; lời nói, việc làm, thì ta phải ở hết lòng thảo ngay kính mến cảm tạ, và noi theo chơn Chúa Cứu thế cho đến hết đời ta.

Lo'i than.

Lạy Cha cả ở trên trời, cảm ơn muôn vàn trùng, vì đã khăng cho Con một rất yêu dấu xuống thế ra mắt, truyền lệnh Chúa cho chúng tôi nhờ. Lạy Cha cả, là căn bản mọi ơn thương xót, tôi hết lòng xin vâng lời Chúa phán dạy, và nắm giữ cho trọn mọi bề.

Giai lo'i Evang.

Ông thánh Gioang xưng Đ. C. Con ví như lời Đ. C. Cha phán ; nên ta nghe biết Đ. C. T. ba Ngôi thành một tính, như tam tư trong ta thành một người vậy. Đ. C. Con lấy xác hồn như ta, mà giáng sinh, ấy lời miệng Đ. C. Cha phán. chỉ ý Người là Con một hằng có thưở đời đời, hiệp một tính Chúa cùng Đ. C. Cha. Ta hãy vui mừng, vì dặng nghe lời Đ. C. Cha phán, là dặng ơn Chúa ra đời : Ta nương dựa đó, hiểu biết Đ. C. G. luận về tính Chúa, hằng có thưở đời đời một tính cùng Đ.

C. Cha. Vả lời Đ. C. Cha phán đã làm thành nên vạn vật muôn loài, thì ngờ là Đ. C. Con, một tính một phép cùng Đ. C. Cha và Đ. C. T. T., mà dựng nên mọi loài mọi vật.

Đ. C. G. là lời Chúa phán cùng là gốc sự linh hồn ta đang sống. Ta nhờ lời Chúa phán, là nhờ ơn Chúa sinh ra đời, thì cũng một khi ấy đang ơn cho linh hồn ta đang sống. Có lẽ nào ta chẳng hết lòng cảm tạ, kính mến ơn làm cho linh hồn ta đang sống, cũng là ơn soi sáng cho ta biết hư thật về đàng phần rỗi. Dầu kẻ có tội và kẻ ngoại bị sự lầm lỗi tối tăm phủ vây, thì cũng gặp ơn soi sáng ấy. Cho nên phương thế gỡ mình khỏi sự mù quáng, miễn là chịu theo ơn ấy.

Ông thánh Gioang Baotixita rao truyền và chỉ trở Chúa Cứu thế, cho thiên hạ biết, thì là trưng chứng ơn soi sáng bởi trên trời xuống cho mọi người đang nhờ.

Cứ theo ơn soi sáng chỉ dẫn, mà chuyên việc lành phước đức in rập khuôn Đ. C. G., thì gọi rằng: đã rước Chúa Cứu thế vào lòng mình, mà thành nên con cái Chúa. Ngôi thứ hai xuống thế ra đời là một ngôi mà hai tính Chúa và tính loài người ta hiệp như xác hồn hiệp thành một người.

Lo'i giục lòng.

Lạy Cha cả trên trời, Chúa nội trong đêm này, đã khấng cho loài phàm hèn, tất tưởi; chúng tôi đặng nhờ Đức Nữ đồng trinh Maria, sinh Con một Chúa hiện hình hài đồng, nên đấng cứu chuộc và làm quan thầy bình chữa. Chúng tôi dấm cả lòng cảm tạ đội ơn và nguyện xin ghi tạc ơn trọng thể ấy cho sâu, đừng bao giờ khoả lấp đi; một nhờ hàng ngày đang cơn thon von đỡ lòng bền vững kính thờ ngợi khen khâm sùng, cho đến cùng đời chúng tôi.

CHÚA NHỰT
SAU LỄ SINH NHỰT Đ. C. G.

Ban đầu làm lễ Hội thánh trưng lại lời Kinh thánh rằng :

Đang thanh vắng khắp nơi, và đến nửa mùa đêm, thì lời Chúa phán phép tắc vô cùng, bởi trên trời cao, và ngai Chúa ngự oai linh mà xuống thế.

Vả lời ca vịnh rằng :

Chúa ra phép võ trị, hiển hách, chói loà, oai sấm, như vua mặc cẩm bào, nịt bửu kiếm.
— Tán tạ, v. v.

Lời nguyện.

Lạy Chúa phép tắc vô cùng, hằng có đời đời, xin dẫn lòng chúng tôi, làm những việc cho hợp ý Chúa, cho thành nên nhiều công đức ; nhưn danh Con một Chúa rất yêu dấu, là đáng hằng sống, v. v.

Giai lời Bài tho'.

Ông thánh Phaolô dạy người Giudêu

theo đạo thánh phải cầm mình rất có phước, vì đừng khỏi gánh những luật lệ lễ nghi nặng nề; về đạo cũ, cùng là đạo dẫn đến đạo thánh Sấm truyền mới mà thôi. Phận chúng ta, thì càng có phước hơn người Giu-dêu; vì tổ tông ta bởi dân kẻ ngoại mà theo đạo. Tiên sư Chúa sai khiến giảng đạo, đã khai quang dẫn chỉ đường rất chính rất thật, cho tổ tiên nhìn, mà bước vào; thì ta đừng nhờ đó làm con cái Chúa và con cái Hội thánh, ăn phần gia tài cùng các thánh trên trời. Nào có phước gì dưới thế này mà ví cho bằng phước này đừng sao? Chớ thì ta phải lo lắng, kéo làm mất phần phước ấy, bởi ăn nói chẳng hợp lẽ đạo, mà trở nên tội tở ma quỷ, xác thịt, thế gian; cho ra khốn cực vô cùng.

Giai lo'i Evang.

Đ. C. Bà và ông thánh Giude đã từng biết sự mầu nhiệm Chúa ra đời, nên khi nghe lời ông thánh Ximeong truyền lại, thì chẳng lấy làm lạ; song hai đấng thánh ấy vui mừng phấp phới, vì sự thấy ơn lạ Chúa ban cho ông Ximeong, cho người mục đồng, và cho ít nhiều người đạo đức khác đặng hưởng, mà nhìn Chúa Cứu thế mới sinh ra đời.

Nhiều kẻ gặp ơn cứu chuộc, mà phạm đến; cho nên lời Evang tiếc sự Chúa xuống thế ra đời, nên có sự làm nhiều người đoạ lạc hư mất đời đời. Tội ra nặng cho kẻ gặp ơn cứu chuộc, mà chẳng dùng đến. Mà ơn trọng ấy cũng nên có sự cho đông kẻ ăn phần phước, bởi trong tội lỗi mà sống lại; thì ngờ là những kẻ dùng ơn cứu chuộc, mà nắm giữ cho đến trọn đời.

Người Giudêu và quân lý hình ngoại giáo, làm khổ sở hà khắc Đ. C. G, thì căm Chúa, nên kẻ dữ đối địch với như lời Evang rằng: Người ra như dấu tích thiên hạ sẽ cự địch. Sự làm vậy trước sau hãy còn, vì đời ta biết mấy kẻ kiêu ngạo, mà đối địch sự khiêm nhượng Chúa.

Thiếu chi kẻ hà tiện tham của, mà cự địch Chúa ở khó khăn. Đò hội kẻ ăn uống sa đà, chống nghịch sự Chúa kiêng ăn uống. Tội kẻ mê sung sướng, ở nhưng ở nể, mà xưng khắc đức sạch sẽ, và đức siêng sản cần mẫn Chúa, đang ở đời này. Thật nhiều kẻ miệng xưng đạo, mà tay chơn thì những đều nghịch đạo lắm. Lấy đó, thì biết ý lòng chẳng thật kính mến thờ phượng Chúa.

Lời ông Ximeong nói đến Đ. Mẹ rằng:

Mũi gươm sẽ thấu qua lòng Bà. Ấy chỉ những sự người Giudêu sẽ bắt bớ hành hạ vu cáo Đ. C. G. mà nộp cho quan, và đòi lên án đóng đinh, chết trên cây thập tự. Bởi đó cho nên bốn đạo quen kính hình tượng Đức Mẹ có gươm thấu vào trái tim, và quen làm việc phước đức bày sự thương khó Đ. C. Bà, mà gọi rằng : làm việc Đ. C. Bà.

Trong lời Evang này còn có gương bà Anna để các người đờn bà goá bụa xem, mà bắt chước : những đạo kinh cầu nguyện giữ tiết nhất nhiệm, chẳng màng đến sự thông dong, vui vẻ ở đời nữa. Cha mẹ cũng nhờ lời Evang này, mà siêng năng chuyên việc bốn phận xem sóc con cái ; chẳng những là phần xác, lại xem giữ nhứt là phần hồn cho thành nên kẻ ngoan đạo.

Lo'i than.

Lạy Đ. C. G., là Chúa Cứu thế sinh ra đời ; xin nghiêng lòng chúng tôi vưng giữ như Chúa dạy, cho khỏi vấp sa phạm ; vì thà chẳng biết lễ đạo thánh, chẳng thà biết mà chẳng cứ theo.

DẠY VỀ PHÉP LÀNH.

Phép lành hoặc là ơn Chúa ban, hoặc là ơn Thiên thần, hay là người ta chúc cho. Trong Kinh thánh trưng sự Thiên thần chúc phước cho ông Giacob; ông Giacob chúc phước cho con cháu; ông Melchisedec chúc phước cho ông Abaraham; và bà Rebecca nghe lời anh em chúc phước, khi trẩy sang qua nơi nhà ông Abaraham mà làm bạn cùng ông Isaac.

Thói cha mẹ chúc phước lành cho con cái, là thói rất hợp lý, vì ghe phen Chúa làm cho thành ý sở cha mẹ nguyên chúc; như ông Isaac nguyên chúc cho con tên Giacóp, và ông Giacóp nguyên chúc cho con cháu; thì đều đặn ý sở nguyên. Lại đời lần cũng thấy sự Chúa nhậm lời cha mẹ chúc sự dữ cho con cái nữa, khi con cái đáng phần phạt ở ngang ngược với cha mẹ.

Thầy cả nhưn danh Hội thánh, cùng là nhưn danh Chúa, mà làm phép lành chúc ơn phước cho người ta. Ta phải kính nhường tôn trọng, chẳng dám lấy làm khinh nhẹ đâu. Khi Thầy cả đến viếng thăm cửa nhà, thì cha mẹ phải xin Thầy làm phép lành cho mình, cho đệ tử gia nô, khỏi sự dữ, đặn sự lành.

NGÀY LỄ ĐẶT TÊN Đ. C. G.

NGÀY TẾT.

Mong một đầu năm phân đời phải ân cần lo phú trót mình, cùng hết ngày tháng trót cả năm, lời nói, việc làm, lòng động cho Chúa ; xin Người xuống ơn cho mình dùng tuổi Chúa thêm, ngày nào cũng ra sáng danh Người ; và thành việc bốn phận làm con Chúa ; đừng sai suyển sa phạm tội lỗi, uổng công Chúa dựng nên và cứu chuộc.

Ngày tết tây nhằm ngày lễ ĐẶT TÊN Đ. C. G., cùng là ngày Đ. C. G. chịu phép cắt bì. Chúa chịu phép ấy, theo lệ luật Sấm truyền cũ, vì lòng thương yêu ta. Người muốn chịu, là gánh lấy ách nặng nề luật cũ, cho nhẹ vai chúng tôi khỏi gánh. Hẳn thật Người lập phép Rửa tội đem vào Hội thánh, thế phép cắt bì xưa, nên dấu trực vào sổ dân Isarae.

Ý nghĩa thiêng liêng về phép cắt bì, là trừ tính hư nết xấu ; nên khi ta nhớ đến phép Rửa tội, thì phải nhắc như mình chịu phép cắt bì thiêng liêng, mà nhỏ tuyệt tình

tính chịu về sự tội; và xin Chúa giúp ơn sức cho nên việc cực trọng ấy trong linh hồn ta.

Lo'i nguyện.

Lạy Đ. C. G., cảm ơn Chúa khi mới sinh ra đời, liền dưng lòng thương tôi, mà cam chịu phép cắt bì, đổ máu cực thánh rửa tội tôi. Lạy Chúa, xin vì ơn công nghiệp Chúa hài lòng chịu phép cắt bì, tưới máu châu báu ra, mà cho tôi mãi lòng kính mến, và trừ dứt hết tình tư dục; lại dùng tay chơn, mắt thấy, tai nghe, miệng nói, cho hấp thánh ý Chúa luôn.

Ban đầu làm lễ đọc như trong ngày lễ Sinh nhật khi làm lễ thứ ba.

Lo'i nguyện.

Lạy Chúa, Chúa khấng cho loài người ta nhờ phép máu nhiệm Đức Nữ đồng trinh Maria sinh con, mà dâng ơn phước về phần rồi đời đời; xin cho chúng tôi nương thế thân Người cầu thay, cùng là chính Người giúp, cho đáng tiếp rước đáng chỉ tôn căn ơn ơn sự sống, xưng là Đ. C. G., con một Chúa hằng sống, v. v.

Bài thơ cũng như trong lễ nhì ngày lễ Sinh nhật.

Giai lo'i Evang.

Đ. C. G. từ đầu mới sinh ra đời cách tám ngày, tỏ lòng lành thương yêu ta quá bội, mà để xẻ thịt mình thánh Người, chảy máu châu báu cực trọng, rửa linh hồn ta sạch tội lỗi. Lại Người ra gương cho ta noi theo, giữ chín chắn điều luật Chúa và Hội thánh răn dạy, chẳng tìm phương tránh khỏi.

Đặt tên GIÊGIU nghĩa là Cứu thế. Ta nhờ tên cực trọng ấy, mà khỏi phép thần dữ, và đặng nhờ phần rỗi. Xin nhơn danh Đ. C. G., thì bề nào cũng đặng an thừa phận, làm con Chúa cùng con Hội thánh. Lâm cơn phiền não, ngã lòng, xao động, cảm dỗ, cùng khi rủi sa phạm, thì hãy kêu tên cực trọng ấy liên liên, như con kêu mẹ; thì nhờ đó như nhờ dầu thắp đèn soi rọi, cho khỏi vấp té; như nhờ dầu cho nhuần nhả dưỡng bổ; như nhờ dầu bóp cho êm thấm và rịt ràng nơi vết tích cho lành đã. Ấy tên Giêgiu là dầu cực nhiệm, cực mầu dưỡng ấy. Hãy hết lòng sốt sắng trông cậy tôn kính; khi kêu tên Đ. C. G., các đấng trên trời, các người dưới thế, cùng các quỉ địa ngục, đều lệ kính danh cao trọng ấy.

Lò'i than.

Lạy Đ. C. G., là đấng an ủi những kẻ

âu lo. Hẳn thật danh quý trọng Chúa sánh ví như dầu thắp đèn đức tin soi sáng cho kẻ ở nơi bóng tối tăm sự chết. Linh hồn nhờ đó đang ơn khai quang, thấy sự tội phước, mà liệu sự phần rỗi. Danh Chúa ví như dầu nên thuốc chữa tất nguyên thiêng liêng, và nên của nuôi bổ những kẻ đói khát việc lành phước đức. Lạy Đ. C. G., xin nhơn danh cực trọng Chúa, mà cứu chữa linh hồn tôi; xin đỡ vớt trong cơn túng ngặt; xin đỡ đỡ đang buổi cơ cực. Chúa Giêgiu là vui mừng các đấng Thiên thần; xin cho người sâu nảo linh hồn.

Chúa Giêgiu là nơi mọi ai cậy trông trốn ẩn, xin cho tôi gặp ơn Chúa đang giờ là thế qua đời; vì nhứt thiết chẳng còn danh ai mà nhờ đang về đang phần rỗi, trừ ra danh quý trọng Chúa mà thôi.

Lo'i bao.

Ông thánh Phaolô rằng: Lời nói việc làm, đều nhơn danh Đ. C. G. mà nói và làm. Ta noi theo sự ông thánh Phaolô khuyên bảo làm vậy, và bắt chước các thánh, mà nói hoặc tưởng rằng: Tôi nhơn vì lòng kính mến Đ. C. G. mà sớm mai đánh thức giấc ngủ, chiều tối nằm nghỉ bổ sức thân. Ăn uống, ra

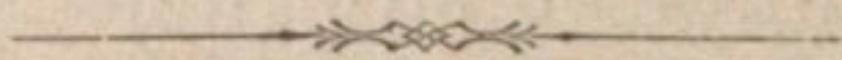

tay làm, mở miệng nói hay là nín lại làm thinh, cũng nhờ vì lòng kính mến Chúa. Làm vậy quen thói lời ăn tiếng nói hạp thánh ý Chúa, và tấn ích làm nên việc, và lập công nhờ đời sau chẳng cùng.

Lo'i nguyện trong ngày tết.

Kính lạy Chúa cùng là Cha cả chúng tôi ở trên trời, những đủ lòng thương an ủi mọi đàng. Chúng tôi cảm tạ ơn phù hộ từ thuở bình sinh luôn ngày giờ năm tháng, cho đến tuổi này, khỏi muôn vàn cơn hiểm nghèo; xin nhờ vì công nghiệp con một rất yêu dấu chẳng nề chịu phép xẻ da non thịt nhuốt, đổ máu châu báu, mà thứ tha rửa sạch tiền khiên chúng tôi phạm trong cả năm cũ mới qua, là những tội tình đã chọc cơn Chúa thanh nợ.

Lạy Chúa, xin che chở mọi ngày trong cả năm mới này, khỏi mọi sự dữ, hai phần xác hồn. Xin ban ơn thêm lòng tin cho vững cây, cho bền kính mến, cho sốt sắng. Xin xuống ơn cho mọi ý lòng, mọi lời nói, việc làm, đều hướng chiu về Chúa, cho hạp thánh ý Chúa, cho đến cùng đời; hầu chết chung tay Chúa, và đăng hưởng tuổi trường thọ trên nước Thiên đàng.

CHÚA NHẬT

SAU LỄ ĐẶT TÊN Đ. C. G.

Ban đầu làm lễ đọc như trong ngày Chúa nhật sau lễ Sinh nhật Đ. C. G.

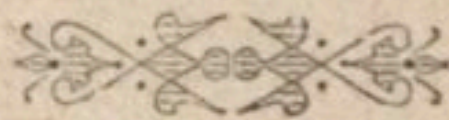
Giai lo'i Evang.

Sự lạ thấy! Chúa để kẻ nhơn lành ở đời, lâm cơn bất bớ, gặp sự khổ cực, mà giúp ơn đỡ cho khỏi rún chí; lại cách chẳng mấy lâu xuống phước, thoát sự khốn khó, đặng sự an nhàn bằng tịnh. Ngày lễ này nghe thuật lại về Đ. C. G., phải trốn sang nước Egyptô, tránh tay vua Herôde độc hiểm muốn hại; mà Người chẳng dùng phương phép lạ; một cứ sự thể thường cứu mình khỏi nạn. Ở đất nước tha quốc, như cách đây; chờ đến kỳ kẻ thù biệt tích, thì mới trở về quê hương lại, an thừa phận, cho đến ngày định ra mắt thiên hạ xưng danh Cứu thế. Ta xét đó biết ơn Cha cả dự phòng xem giữ, chẳng dám trách số, tủi thân bao giờ; thấy sự gian truân đổ trên ta, thì nhớ câu: DỄ HOẢ THÍ KIM, DỄ NẠN THÍ ĐỨC.

Mà ngựa xin chịu, cho ra dịp tiện tỏ lòng thảo ngay, ăn phần công khó Đ. C. G. xưa chịu khi ở đời này; chẳng dám phản nản, vì biết ý Chúa thương hơn mẹ thương con; để nghèo nản phần xác, hầu dâng nhờ phần hồn.

Ông thánh Giude trở quê cựu tránh xứ Giudea, vì sợ e vua con ông Herode cũng một lòng độc dữ như cha, mà hại đến Đ. C. G.; nên sang qua xứ Nadarét. Đ. C. G. ở thành Nadarét cho đến khi Người gây việc giảng dạy; nên thiên hạ xưng Người là bốn xã Nadarét.

NGÀY LỄ BA VUA

Nhắc lại về ba đấng thượng trí, quờn cao, chức trọng, ở phương đông, nhờ một ngôi sao lạ thường Chúa cho sáng ra, mà dẫn đến xứ Giudea, và thành Belem.

Vào nơi Chúa Cứu thế mới sinh ra đời, mà kính lạy khâm sùng, đứng cửa lễ, nhìn Người là đấng chí tôn vô đối

Hội thánh xưng ngày này là lễ Chúa hiện ra. Hẳn thật Chúa thương các dân thiên hạ, cho ba đấng trong kẻ ngoại giáo thấy sao lạ, và mũi lòng theo ơn Chúa soi sáng, mà đi triều bái Chúa Cứu thế giáng sinh.

Còn có lễ khác xưng ngày này : là ngày lễ Chúa hiện ra, vì nhắc lại sự ông thánh Gioang Baotixita làm phép rửa cho Đ. C. G., Mà đang lúc ấy, có dấu lạ : bò câu bới trên trời xuống đậu trên đầu Đ. C. G., và có tiếng trên không phán chỉ Người, là Con một rất yêu dấu Đ. C. Cha.

Vả trong ngày này cũng còn nhắc lại phép lạ Đ. C. G. làm đầu hết, trong buổi ăn lễ cưới, trong thành Cana, khi Đức Mẹ xin

Người thương giúp nhà làm lễ cưới, kéo
ngặt bề đãi khách.

Ấy bá kỳ nhắc lại hôm nay, mà nên có
sự xưng rằng: ngày lễ Chúa hiện ra.

Ban đầu làm lễ, Hội thánh đọc lời hát
mừng rằng:

*Mây có Chúa thái thượng ngự đến; cầm
quờn võ trị phép tắc.*

Lời ca vịnh thêm rằng:

*Chúa trao quờn phân đoán cho đấng
Cứu thế chế trị và phép công chính cho con
vua Đavít sửa mới giếng — Tán tạ, v. v.*

Lo'i nguyên.

*Lạy Chúa đã khấng ra dấu sao lạ mà
bày tỏ trong ngày hôm nay cho vạn dân thiên
hạ nhìn Con một Chúa ra đời; xin đủ lòng
thương chúng tôi nhờ đã có đức tin Chúa,
mà dặng gập ơn dẫn đến nơi xem thấy thiên
nhơn Chúa cao sang. Nhơn vì, v. v.*

Giai lo'i Bài tho'.

Tiên tri Isaia diêm chỉ Chúa Cứu thế là
sự sáng đổ trên thành Giêrusalem, là Hội
thánh; cùng soi sáng cho muôn vàn kẻ ngoại
trở lại, nên con cái Người, thờ phượng Chúa

muôn đời. Ngày nầy thấy ba Vua, là kẻ trước hết trong dân ngoại giáo, mà nhập đạo thánh. Bởi đó nên Hội thánh giữ ngày lễ nầy cách trọng thể. Ta ăn phần vui mừng cùng Mẹ nhơn lành, xưa đã cho tổ tiên ta hiệp theo ba Vua, làm con cái Chúa, con cái Người. Ta lại hiệp ý lòng, miệng nói cùng thánh tiên tri Isaia, mà tung hô rằng: Hỡi các tầng trời cất tiếng ngợi khen; hỡi vầng trái đất và những núi non, hãy ra dấu mừng vui tán tụng Chúa đã khấng xuống phước an ủi dân sự, và đoái thương kẻ bần nhơn thiếu thốn.

Giai lò'i Evang.

Ba Vua chẳng nệ là quê, trải sang phương xa, vì thấy ngôi sao lạ; và chạnh lòng theo ơn Chúa soi sáng, mà đi tìm Chúa Cứu thế. Ta hãy bắt chước phô dâng ấy, chịu theo ơn Chúa soi trí, giục lòng, chẳng dăm chống cãi; lại sẵn sàng lướt lấy hết mọi sự ngăn trở, mà tách dăm dàng nẻo, dẫn đến Chúa cùng sự phần rỗi.

Vua Herode phát sợ hãi, vì tính kiêu ngạo, những thềm mộng ước hiệp hành hạ dữ dằn; nên khi mừng tin dâng Chúa phán hứa cho dân Giudêu nhờ đã sinh ra thì e chẳng khỏi bao lâu mình sẽ mất chức quờn

vua đi. Hễ không an tâm, thì hay sinh rối trí, áy náy, mà thêm tội tình, lòng dữ.

Vua Herode nhóm đầu mục thầy cả, và các thầy sư thông suốt Kinh thánh, mà hỏi về đấng Cứu thế, thì nên tố lộ cho thiên hạ, ai nấy đều biết xét, mà chờ ơn Chúa hồng đến. Chẳng thế chữa mình rằng: không dè, không hay. Biết là mấy phen Chúa nhắc nhủ ta về đàng lành, cho thừa dịp nọ kia, nhìn ý Chúa, và việc bổn phận; mà e ta cũng làm ngơ giả diếc, như người Giudêu xưa, khi đầu mục thầy cả và thầy sư hen chỉ sự thể Chúa Cứu thế giáng sinh, cho thiên hạ đặng nhờ. Thấy cả thầy sư dẫn đàng cho ba Vua gặp Chúa Cứu thế; mà chính mình chẳng quản chi đến đấng các thánh tiên tri phán hứa cho. Khốn ôi, là khốn! vì chính mình ta biết đem đàng cho kẻ khác đặng phần rồi, mà làm mất linh hồn mình đi. Ta hãy răn he mình, kéo phạm ơn Chúa soi trí, giục lòng về đàng lành.

Vua Herode hỏi cận kề năm tháng què quán đấng Cứu thế sinh ra, mà rằng: muốn đi triều bái; thì có ý sâu độc nhiều hại, chớ không ý gì kính lạy đâu. Những kẻ đời này bày mưu đặt kế, làm hại linh hồn kẻ khác, rủ ren cám dỗ, ép uống về đàng tội lỗi, thì

cũng giả hình nhưn lành, như vua Herode, cho xuôi việc độc dữ, giết linh hồn người ta.

Ba Vua thấy Chúa Hài đồng hình con thơ bé nhỏ mọn, vấn khăn như bậc kẻ khó khăn, mà cũng cúi mình sát đất, thờ lạy khâm sùng; vì nhờ ơn trên soi sáng, mà cần mẫn lo liệu vưng giữ, y như Chúa dẫn chỉ. Ơn đức tin cũng soi sáng cho ta biết sự mầu nhiệm đạo thánh, thì phải giục lòng nắm giữ, như lễ đạo dạy; chớ cứ theo ngũ quan, cùng thói lệ đời, mà dựa ý tính xác thịt, liêu mình làm mất linh hồn.

Ba Vua dựng của lễ : một là vàng thập, là dấu thờ Hài đồng, là vương đế quản hay can khôn. Hai là nhũ hương, là vật dùng xông làm lễ, thờ lạy Chúa Hài đồng, là Chúa muôn đời. Ba là một dược, để ướp xác kẻ chết, cho khỏi hư nát; cho nên cũng nhìn Chúa Cứu thế có tính loài nhưn.

Ta noi theo gương Ba Vua, mà dựng ba của lễ : một là cúng dựng vàng, là phú dưỡng ý lòng ta, là của quý báu hơn hết trong mình; xin phục tùng vưng thánh ý Chúa mọi đàng, chẳng dám tự chuyên bề nào. Lại bố thí chẩn bần, cũng là cúng dựng vàng mười cho Đ. C. T. Hai là, cúng dựng nhũ hương, là sốt sắng đọc kinh cầu nguyện. Ba là, cúng dựng

một được, thì là dùng sự hăm mình rắn nết, làm như thuốc thơm chà xát tỉnh xác thịt, cho cả hai phần xác hồn khỏi hư lạn bại hoại.

Ba Vua cứ đảng khác, mà trở về quê hương, là vưng thánh ý Chúa dạy; chẳng còn sá chi đến lời vua Herode, là lời phản thánh ý đáng chí tôn vô đối. Vậy ba Vua dẫn ta biết đảng vưng lời nhứt thiết, là vưng phục Đ. C. T. Sau lại ba đảng ấy còn chỉ vẽ cho ta, hễ đã bỏ đảng tội lỗi, gặp ơn Chúa, thì cứ nẻo lành; kiêng giữ, kéo trở về đảng cũ; mới gọi là về quê hương, là nước Thiên đảng.

Lo'i giục lòng.

Lạy Chúa Cứu thế, xin ban ơn cho tôi dặng mạnh tin, như ba Vua. Xin khai quang cho tôi, như đã khai quang cho ba đảng ấy. Lại xin đốt lửa sốt mến trong lòng tôi, hầu cho tôi sẵn suốt, theo ơn soi sáng, tìm đến Chúa, mà hiệp thánh ý Chúa mọi đảng. Xin xuống phước cho tôi sắm dặng ba thứ của lễ: vàng mười, nhũ hương, một được, mà dựng cho Chúa. Xin dựng công của chân bản; xin dựng lòng sốt sắng nguyện cầu; xin chỉ mấm thìn mình rắn nết, cũng làm nên của

---

lễ, dựng đẹp ý Chúa; hầu cho tôi đáng sum
hiệp các thánh kính lạy Chúa trên trời đời
đời chẳng cùng.

, , ,
CHÚA NHỰT THỰ NHỰT
•
SAU LỄ BA VUA

Ban đầu làm lễ, Hội thánh giục lòng bốn đạo kính mừng Đ. C. G. rằng :

Thấy đấng ngự toà cao sang, mà đố hội thiên thần hầu hạ hội hiệp ca vịnh sùng kính ấy đấng cao phép vô tri đời đời.

Vả lời thêm rằng :

Hỡi cả và trái đất, hãy cất tiếng tán tụng Chúa; vạn dân hãy vui mừng kính thờ Người — Tán tạ, v. v.

Lo'i nguyện.

Lạy Chúa, xin đoái lại, thương nhậm lời dân Chúa khẩn nguyện nài cầu : trước là nhờ ơn trên soi biết việc phải làm, sau lại đặng sức Chúa ban, mà làm thành việc ấy nữa. Nhơn vì.

Giai lo'i Bài tho'.

Ông thánh Phaolô khuyên bảo bốn đạo hết lòng thờ phượng Chúa, hãy cúng dựng của lễ cho xứng đáng, là của lễ sống, cho

hạp ý Chúa, là đấng hằng sống cùng căn bản mọi sự sống; lại của lễ thánh cho hạp ý Đ. C. T. chí thánh. Mà của lễ ấy, thì ông thánh Phaolô chỉ là thân xác ta, cùng các việc phần xác, hiệp ý lòng trọn lành, cho thành công đức. Vậy ta phải chuyên lo, cho có ý ngay lành, hiệp mọi việc phần xác, cho các việc ấy nên việc đẹp ý Chúa, thì mới làm sáng danh Người. Ta lại phải hủy diệt tính hư nết xấu, thì cũng gọi là tế lễ dựng của sống nơi mình cho Đ. C. T.

Còn như ta bắt chước vua thánh Đavít hết lòng khiêm nhượng, ăn năn thống hối, thì cũng thành của lễ Chúa nhậm lấy làm thảo. Ấy ba cách thờ phượng Chúa rất hạp lý, như lời ông thánh Phaolô bảo khuyên.

Ông thánh ấy còn dặn dò: đừng ăn nói theo thói thể tục, gian dối vạy vò; đừng ư hạp sự đời. Bằng không giữ như lời dặn bảo đó, thì chẳng nên con thảo kính Chúa. Đổi tính cũ, ra tính mới, mà chăm vững ý Chúa dưới đất bằng trên trời vậy; dầu việc làm, lời nói, lòng tưởng, cũng ăn rập thánh ý Chúa nhứt định chí măm về đàng ấy; thì bề nào cũng đỡ sự phần rỗi, và nhìn mọi người như anh em một nhà một cửa, như phần thân thể thành một người vậy, mà thương yêu giúp đỡ nhau mọi đàng.

Lời than.

Lạy Đ. C. G., xin giúp ơn cho tôi nhờ sự hãm dẹp tính xác thịt, sự hạ mình khiêm nhượng và sự ăn năn thống hối; mà phủ trót mình xác hồn, thành nên của lễ sống, và trọn lành đẹp ý Chúa.

Giai lời Evang.

Đ. C. G. đi với Đức Mẹ và ông thánh Giude viếng đền thánh trong thành Giêrusalem; y như lệ luật đạo cũ dạy: hễ mỗi năm, nhằm ba ngày lễ, là ngày Phaxica, ngày rao luật trên núi Sina, và ngày nhà lá, thì mỗi người nam phải viếng đền thờ lớn, tại thành Giêrusalem. Đ. C. G. dầu chưa buộc giữ lệ luật, vì còn trẻ tuổi; và Đức Mẹ dầu không buộc, vì phận người nữ, không ép giữ; song cũng ân cần sốt sắng làm việc phước đức, nên gương cho ta soi giục mình, giữ ngày Chúa nhật lễ cả, viếng nhà thờ nhà thánh, chẳng tìm phương nọ thể kia, mà chữa mình tránh trót khỏi giữ.

Lời Evang rằng: Mỗi năm thường lệ đi viếng đền thánh. Hai chữ thường lệ, dạy ta cần mẫn, cứ theo thói lành, làm việc phước đức: như đọc kinh hôm mai; trước sau bữa cơm; khi nghe đánh chuông nhật một; việc

cầu hôn ; đi dâng thánh Giá, cùng việc Đ. C. Bà, v. v. ; đừng làm khinh làm dễ, mà bỏ uổng. Đức Mẹ và ông thánh Giude đem Đ. C. G. đi viếng đền thánh, thì dẫn chỉ việc bốn phận cha mẹ xem sóc con cái, phải tập tành, từ thuở bé, cho con cái quen thuộc làm việc phước đức, viếng thăm nhà thờ nhà thánh, nghe giảng dạy v. v.

Đ. C. G. ở lại trong đền thờ, có ý để ra một hai dấu tích, về sự tính Chúa ra đời, cùng xưng mình liệu thế, cho sáng danh Cha cả, và cho thành sự phần rỗi người ta. Mạng sống ta cũng nhứt định, cho sáng danh Chúa, và cho ta đăng phần rỗi. Ta hay ghi tạc vào thịt xương, cho nhớ chẳng khi nào dừng.

Đức Mẹ và ông thánh Giude cẩn thận lo tìm đến Đ. C. G., vì lòng khẩn khẩn nhớ kính mến ngùi ngùi thăm nảo, vì đã biệt mất. Hễ ta làm mất ơn nghĩa thánh, cùng là mất Đ. C. G., chẳng còn ngự trong linh hồn ta nữa ; thì ta cũng phải thăm thiết buồn rầu, cần quỵên, lo liệu cho đăng rước Chúa trở vào linh hồn, cho an nhân thói bình như cũ.

Đức Mẹ và ông thánh Giude rất đổi lo lắng tìm kiếm, rảo qua lại, cho đăng gặp lại con rất yêu dấu ; thì nên gương treo cho cha

mẹ xem, mà noi theo, sửa sang săn sóc con cái, nhứt là phần hồn, cho nó khỏi hư mất, dưỡng bậu bạn xấu nết gian ngược.

Đ. C. G. ở đền thánh, hầu kẻ tấn sĩ dẫn lòng khiêm hạ, dẫn tiếng nói tể nhường thừa hỏi lễ mầu nhiệm về đạo; thì là dạy ta chăm học sự cần về đảng phần rồi, siêng săn nghe giảng dạy, đơn sơ, thật thà; thừa thầy coi sóc linh hồn, cho biết nên hư phải chẳng về lễ đạo, cùng việc bốn phận; chớ then mình hổ người làm chi, kéo thiệt hại bề phần rồi.

Đức Mẹ hỏi Đ. C. G. nhưn sao làm nên có sự thể ấy. Lời ấy nhấn cha mẹ phải chuyên việc, xem giữ, sửa dạy con cái; chẳng nên để mặc thích nó muốn làm sao làm.

DẠY VỀ ĐỨC VƯNG LỜI

Ta ai nấy phải in rập khuôn phép Đ. C. G., vưng lời Đ. Mẹ và ông thánh Giude, mà vưng phục điều răn Chúa, điều luật Hội thánh, và lời cha mẹ, kẻ bề trên thay mặt Chúa khiến dạy.

Kinh thánh khen sự vưng lời làm hơn

của tế lễ ; lại ví tội không vưng lời, như tội di đoan thờ bụt thần vậy. Nhứt là con cái phải rèn lòng giữ cho vẹn điều răn thứ tư, nhìn cha mẹ thay mặt đối lời Chúa, những sinh sản cho nên người dưỡng dục, cho nên thân ; ắt thì cả lòng kiêng giữ, kéo ra bạc tình bất hiếu ; nhứt là khi cha mẹ bần khổ, túng ngặt, già nua tuổi tác. Xem gương Đ. C. G., chẳng nệ chịu phép kính vưng người ta, là Đức Mẹ và ông thánh Giude ; thì lễ nào không ép mình bắt chước Chúa. Lời Kinh thánh chúc sự dữ cho con cái không tôn kính vưng phục cha mẹ, huống chi là cho kẻ cả gan dám khinh dễ nhạo cười, từ bỏ cha mẹ ra tất tưởi. Kinh thánh ngăm đe những kẻ ngang tàng, đến đời ấy, đều phải con qua móc rút hai con mắt ra, cho đáng tội nó. Vả luật cũ dạy ném đá, giết kẻ làm con phản nghịch ngang chướng. Chớ thì gia phân phạt gì cho kẻ độc hiểm dám ra tay đập đánh hành hạ cha mẹ.

Lời Evang nói về Đ. C. G., một lớn lên, một thêm khôn ngoan ơn phước, thì ngờ là một lâu một bày ra ngoài mình thánh Người ; những tài năng ơn phước đã vun đầy sẵn bề trong. Mà lời ấy cũng dạy ta phải tấn tới tập tành như đức, tùy bậc phận, tùy tuổi tác,

cho càng ngày càng nên trọn lành trước mặt Chúa.

Lo'i giục lòng.

Lạy Đ. C. G., nhờ từ hiền hậu vô cùng. Chúa đã kháng từ thuở nên 12 tuổi ở lại trong đền thờ, ra gương cho chúng tôi biết chuyên lo việc can hệ hơn hết, là việc phần rỗi; những ép mình phục lễ luật từ thuở niên ấu, mà dành lòng giữ cho vẹn; lại vưng lời cha mẹ, các đấng bề trên dạy dỗ xem sóc, chẳng dám cãi trả bao giờ. Xin cho kẻ đang xuân niên, nên thảo thuận, giữ mẹo mực đang ngay, và cho kẻ làm cha mẹ nên khôn ngoan dạy dỗ dưỡng dục con cái ra người hơn lành. Xin cho chúng tôi hết thấy giữ ơn nghĩa thánh, chẳng hề làm mất đi; hoặc rủi đã mất, thì xin thương xuống phước cho chóng gặp lại, là vội đem lòng ăn năn hối cải; mà cứ một ngày một thêm ngoan đạo cho đến hết đời.

DẠY VỀ SỰ ĐẠO ĐỨC

Ăn chay, đánh tội, hãm mình, mà trong lòng còn tích giận thù ghét, thì chưa đáng gọi rằng : đạo đức. Đọc nhiều kinh, lần hạt nhiều chuỗi, rón ở nhà thờ lâu dài, mà bỏ việc bổn phận, sửa sang cửa nhà xem sóc con cái tội tở, thì cũng chưa nên kể rằng : đạo đức. Làm phận làm phước chán bản, mà chẳng chịu tha lỗi kẻ làm mất lòng mình, há dễ nên xưng là đạo đức. Còn như đánh tha kẻ có lỗi cùng mình, mà đắm mê sung sướng theo tính xác thịt, nào ai cảm động là đạo đức đâu. Ông Phanxicô Salesiô dạy về sự đạo đức rằng : Có lòng sốt sắng kính mến Chúa, mà làm cho trọn thánh ý Người mọi đàng, giữ cho vẹn hết mọi điều Người răn dạy, cho thành nên sự kính Chúa yêu người, chẳng kém sút bề nào, dầu không đọc nhiều kinh, làm nhiều việc phước đức ; miễn là cho toàn việc bổn phận cho đủ mười phần, thì thật đáng tiếng đạo đức trọn lành.

CHÚA NHỰT THU' HAI

SAU LỄ BA VUA

Hội thánh trong kinh thầy cả đọc khi đầu hết mới lên bàn thờ, thì mời vạn vật ngợi khen cảm tạ ơn Chúa xuống thế ra đời :

Hỡi cả và đất, hãy kính thờ, tung hô, hát mừng danh Chúa cả sáng: Các phương các nước thiên hạ, hãy ca ngợi tán tạ không khen Chúa cao cả vô cùng.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa hằng có đời đời, phép tắc vô cùng; Chúa sửa sang điều chế trên trời dưới đất; xin khấng nghe lời dân Chúa hết lòng khiêm nhượng cầu nguyện, và ban ơn cho đặng qua ngày giờ an lòng an trí. Nhon vì công nghiệp. Đ. C. G. Khirixitô.

Giai lo'i Bài tho'.

Ông thánh Phaolô bảo bốn đạo hãy dùng ơn Chúa cho nên. Bốn phận ai nấy phải lo giữ cần cán chuyên việc đã nấy phú cho; hầu đặng khởi then mặt trước toà Chúa phán xét. Thánh tông đồ cũng khuyên lơn bốn đạo

hãy thương yêu nhau, như đạo anh em buộc mà noi theo. 14 sự giúp người phần hồn phần xác, là 14 sự mỗi ngày Chúa nhật mỗi nhắc nhở nhau, đang buổi đọc kinh, trước khi xem lễ. Vả khi thấy anh em đang sự gì lành, thì đồng vui cùng; hoặc phải đều cực nạn, thì lại đồng chịu thương khó, cầm lấy phước họa anh em, như là phước họa mình vậy.

Giữ đức thương yêu cho nên, phải có lòng khiêm nhượng, nể vì kẻ khác, chẳng hề khinh mạn dễ duôi. Làm vậy, thì mới ăn ở thuận hoà cùng mọi người. Bằng theo tính kiêu ngạo, thì sinh lòng ngỗ nghịch cãi lầy, chẳng khi nào dừng.

Vả khốn cho kẻ vì lòng chồm ố công danh tiền tài, mà trèo lên chỗ ngồi cao, làm lớn trong làng trong nước, chẳng quản chi đến bốn phận; phần thì bởi chẳng tăng trái việc phải làm, hoặc bởi chẳng có lòng tra tay đến những nường lấy chức cao quờn trọng, mà ăn của hối lộ. Có lời Sách thánh Chúa trách nặng nề những kẻ ấy, mà rằng: Quan quyền là kẻ vô tâm vô tình, như đứa trộm cướp, ham hố của hối lộ, chẳng màng đến người mồ côi, và kẻ goá bụa. Bỗng không nó xảy gặp cơn tao thanh nợ trừng trị, cho xứng tội nó.

Giai lo'i Evang.

Lời Evang trong ngày hôm nầy nói về Đ. C. G. đi ăn cưới với Đ. Mẹ và môn đệ, óc ý bảo những kẻ tính việc hôn phối, phải liệu cho có ơn Chúa xuống, cho việc hôn nhưn nên nguồn mạch trăm ngàn, việc lành phước đức. Nhưng mà thương hỡi! biết mấy lần thấy người ta kết bạn, mà phụ rẫy việc đạo đức, chẳng màng đến sự cầu xin Chúa xuống ơn phước, cho thành nhưn doan, theo thánh ý Chúa.

Vả Đức Mẹ đem lòng lo cho nhà ấy khỏi ngặt, vì Đức Mẹ thương giúp những kẻ hết lòng tin cậy Chúa, và ra gương cho ta bắt chước giúp đỡ kẻ bần cùng thốn thiếu. Nhưn sao ta không cả lòng chạy đến cùng Đức Mẹ, khi phải cơn túng ngặt thon von?

Đ. C. G. trả lời cho Đức Mẹ rằng: Ớ bà dự đến sự ấy làm chi? Chúa phán làm vậy, chẳng có ý trách Đức Mẹ, một muốn dặn mời giãn ra, đến khi tiện vừa thánh ý Cha cả, thì sẽ hay. Hẳn thật, khỏi một ít lâu, Người làm phép lạ. Ta lấy đó, mà răn chờ kỳ Chúa hẹn nhậm lời ta xin; chớ vội vã theo ý riêng; một phú mọi sự theo thánh ý Chúa.

Sự thiếu rượu đang lúc ăn cưới, có ý

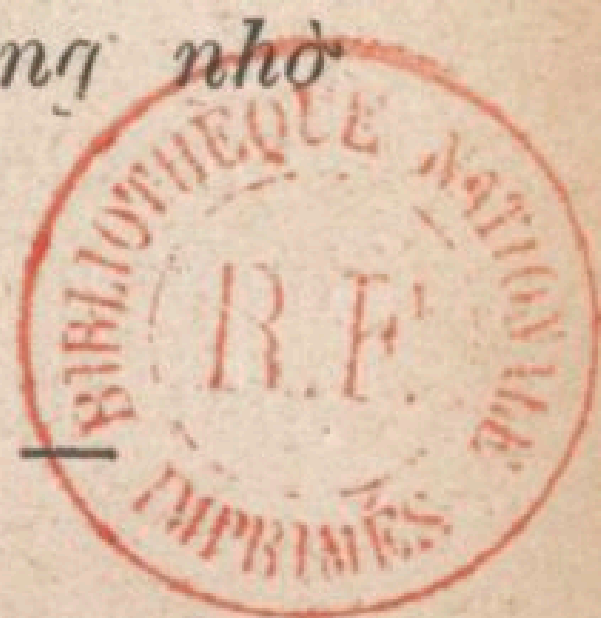

nghĩa về sự thiếu đức thương yêu, trong kẻ làm bạn cùng nhau. Ghe phen gặp kẻ cưới vợ lấy chồng, chăm lo cho đặng của tiền, sung sướng; miễn là phú túc nhân sắc, thì chẳng còn cứ lễ chi nữa. Lại đôi lần ăn ở ngang tàng, điểm dàng, mà dọn mình chịu phép hôn phối; nên liều mình lâm phải nhiều điều vô phước, làm đứt doan hài, cùng sớm phá gia đạo. Những kẻ làm vậy hãy chóng hồi tâm tủy lại, ăn năn thống hối, sửa cải, cầu xin Chúa làm sự lạ lẻo nguội lạnh, như nước đổi ra sốt sáng nóng nẩy, như rượu ngon, cùng là đổi tính hư nết xấu ra sự đạo đức nhưn lành.

Đ. C. G., dạy đem rượu phép lạ cho chủ yến diên nhìn và định liệu, cho mọi người quý khách dùng cho nên. Ấy gương ta phải noi theo, mà kính nhường kẻ áp tác việc cai quản, chẳng nên vượt phép vượt đẳng.

Lo'i giục long.

Lạy Chúa, tôi xin theo ý Chúa, ở đời dùng những thứ rượu kém, là chịu khó thốn thiếu; hầu gặp trong đời sau rượu ngon, là phước thanh nhàn vĩnh viễn, hưởng nhờ chẳng cùng.

GIẢNG GIẢI VỀ PHÉP HÔN PHỐI

Đ. C. G. nhắc sự hôn nhơn lên làm phép Bí tích ; nên từ đời các thánh Tông đồ đến rày, các thánh sư hằng truyền lại về phép hôn phối, là một trong bảy phép Bí tích. Ông thánh Phaolô khen phép ấy, là phép rất trọng, vì diêm chỉ sự Đ. C. G. kết hiệp Hội thánh, cách chí thiết, mầu nhiệm.

Trong phép ấy mong ơn giữ tín ngãi dưỡng dục con cái cho nên, và ăn ở hoà thuận, nhịn nhục chịu khó, trong đấng bậc vợ chồng, chẳng dám năn nỉ, cãi lầy ; một giữ bốn phận cho chín chắn, cho thơm danh đạo, và sáng danh cửa nhà.

Tích sự chỉ ơn thánh trong phép ấy, thì là sự ứng hoà hiệp làm vợ chồng, đã tỏ ra bề ngoài, cũng giữ theo lễ phép Hội thánh đã định.

Muốn dọn mình chịu ơn phép ấy cho nên, thì trước hết phải ăn nói đạo đức nết na ; sau lại cầu xin Đ. C. T. T. soi sáng cho mình vào chính bậc, y như Chúa định. Vả phải xin thầy coi sóc linh hồn, và cha mẹ, bàn luận cho mình, làm việc trọng ấy cho nên. Nhứt là phải dọn linh hồn, trừ tội trong toà cáo giải và chịu ơn trọng. Con thảo trước chịu

phép ấy hãy đến cùng cha mẹ, xin chúc phước lành cho mình, và châu lễ Misa, nguyện cầu Chúa xuống ơn, giữ việc bổn phận cho trọn toàn, cho đến chết. Sau hết cũng cầu cùng Đ. C. Bà và ông thánh Giude, cho gia đạo mình hoà nhả, đầy ơn phước, như gia đạo hai vị thánh ấy.

Thấy nhiều kẻ toan việc hôn nhơn, những điểm đang dâm dề vui mình trong sự tội lỗi, chẳng quản chi đến ơn Chúa, cùng đến thánh phép Bí tích. Xưng tội, châu lễ, theo thói lệ, làm lấy qua lấy rồi, chăm lo sự sung sướng của tiền; nên khi đã ở bậc vợ chồng đang một ít lâu, lâm phải nhiều điều gian nan cực khổ, mà lấy làm lạ, làm sao phải? Đã chẳng cầu xin Chúa xuống phước lành, mà gặp sự xấu phước, thì rất thậm phải. Hãy ăn năn hối cải, xin Chúa thương xót tha tội và dốc lòng chữa.

Ý Chúa lập phép hôn nhơn, để nối dòng truyền nhơn loài; hai là cho hai vợ chồng giúp đỡ nhau, làm gương giục nhau, đi đường phước đức, cho trọn công; ba là cho khỏi sa mê tội dâm dục hoang đàng. Có lời Sách thánh rằng: Những kẻ vào bậc vợ chồng mải toan một sự sung sướng, thì cầm như

tính con ngựa và chẳng khỏi phép ma quỷ khuấy khoả nhiều hại.

Hễ tính làm bạn cưới vợ lấy chồng, thì phải cứ thánh ý Đ. C. T. định nhưn luân ấy ; ắt thì chuyên tâm giữ bốn phận, lập công trước mặt Chúa, và trước mặt người ta.

Thói lệ trong Hội thánh rao tên kẻ có lời hỏi nhau, mà dọn chịu phép hôn phối, có ý dặn bảo ai nấy trong bốn đạo : hễ biết đều chi can trở, thì phải thưa Thầy bốn sở. Rao trong Nhà thờ có ba lần tiếp luôn trong ngày Chúa nhật lễ cả, hầu mọi người đăng hay.

Khi chịu phép hôn phối, thì dâng phép lành Thầy cả ban, cho hai vợ chồng dâng ơn phước hai phần xác hôn giai lão.

Sau khi chịu phép ấy đoạn, thì phải cảm ơn Chúa, mà rằng : Lạy Chúa, xin giúp cho chúng tôi giữ cho vững, theo ơn Chúa đã ban, cùng theo lời chúng tôi đã hứa, cho đến chết. Đến sau phải năng nhớ và nhắc lại việc bốn phận Thầy bốn sở đã chỉ vẽ, và lời người đã an ủi khuyên bảo ; như lời ông thánh Phaolô dạy rằng : Chồng thương vợ, như Đ. C. G. thương Hội thánh, mà chẳng nệ liêu mình chết vì người. Bởi vậy, chồng phải ân cần giúp đỡ vợ mọi đàng, cầm xem người là một xương một thịt cùng mình.

Ông thánh Phaolô lại dạy vợ nhìn chồng, là đầu gia đạo, mà vững phục, như Hội thánh vững phục Đ. C. G. Làm vậy, là phương rất hiệu nghiệm, cho đặng lấy lòng chồng và ở bằng an, thuận hoà. Như vợ chồng nhìn nhau, là một xương một thịt, thì có lẽ nào ghét nhau, hăm thù nhau đặng sao? Tay mặt không ghét tay trái, con mắt bên hữu không hờn con mắt bên tả; một đỡ giúp thương yêu, nhin nhục duông thứ. Vợ chồng hãy ghi tạc lời ấy vào trí lòng, kéo quên quất bao giờ chẳng.

Lo'i nguyện.

Lạy Đ. C. G., nhưn từ vô cùng, Chúa đã khấng làm phép lạ trước hết đang buổi lễ ăn cưới, là đổi nước ra rượu ngon; mà tăng khen đấng bậc vợ chồng, làm bạn theo chính phép Hội thánh, xin xuống ơn cho mọi người bốn đạo biết kính đấng bậc kẻ làm vợ chồng, và ăn nói cho xứng đạo, làm con Chúa cùng con Hội thánh, dẫn mình và con cái mình trong đường phần rỗi.

CHÚA NHỰT THỦ' BA

SAU LỄ BA VUA

Ban đầu khi thấy lên bàn thờ sang bên tả ảnh, thì đọc rằng :

Hỡi các đấng thiên thần, xin hãy kính thờ Chúa. Thành Sion mừng tin, liền vui mừng, và chúng con dòng Giuđa hơn hờ mừng lòng.

Chúa thanh trị đất nước, mọi người nhảy mừng và nhiều dân thiên hạ vui lòng. — Tán tạ, v. v.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa phép tắc vô cùng, hàng có đời đời, xin ghé mắt thương xem chúng tôi yếu đuối, mà giơ tay mặt Chúa oai thế che chở chúng tôi. Nhon vì, v. v.

Giai lo'ì Bài tho'.

Ta nghiêng chịu về sự dữ, là khi ta muốn trả thù trả oán. Thật kể làm vậy, chẳng phải kể mạnh mẽ cả gan đâu, vì chịu oán chẳng nổi, như kể tì vị yếu tiêu của ăn không dặng. Lời ông thánh Amvôlôxiô rằng :

Bất nhin nbục, là dấu mình thua trận; còn kẻ hay nhin nbục, thì thật là thắng trận.

Khi mang tiếng oán ức, mà can hệ việc bốn phận, thì phải rửa cho sạch tiếng, tùy lẽ kẻ khôn ngoan đã ban luận cho mình; chớ khá theo ý riêng, mà chuộc tiếng, kéo dối mình theo tính xác thịt chẳng. Mọi khi khác chẳng có lẽ buộc phải rửa tiếng cho sạch, thì chẳng chấp sự lỗi kẻ ngang trái với mình; một dong thứ ăn nói hiền lành ngoan ngùy, và có dịp tiện, thì lại làm ơn cho nữa.

Lời Kinh thánh rằng: Làm ơn cho kẻ nghịch thù, là như đổ than lửa đỏ trên đầu, chẳng lẽ nào chẳng biết nóng. Mà nóng ấy là nóng sự thương yêu, hay động lòng kẻ thù hồi tâm trách mình then mặt, và lần lần làm lành, lại chẳng còn ghen ghét như cũ.

Lò'i than.

Chớ chi tôi noi theo lời bài thơ này, cho nên giống Cha cả, làm ơn cho kẻ dữ kẻ lành, đều đặn an thân, nhờ phần phước ở đời nhiều đàng nhiều ngả.

Giai lo'i Evang.

Người tật phung thưa rằng: Lạy thầy,

thầy muốn, thì thầy làm đặng cho tôi khỏi tật, ra sạch trơn. Lời xưng ngay làm vậy, chỉ ý lòng người bệnh cả lòng tin Đ. C. G., là Chúa Cứu thế. Ta cứ đó suy mình ta phải hết lòng cậy trông ơn Chúa giúp, phải cả lòng phú mọi sự mặc thánh ý Người.

Đ. C. G., giơ tay đá đến người tật phung, Người tỏ phép tắc, chẳng dự gì đến lễ luật cấm đá đến kẻ bệnh thể ấy, kéo nhiễm lấy; lại tỏ lòng thương kẻ đau đớn nghèo nạn, mà dạy ta bắt chước.

Chúa cấm không cho rao truyền phép lạ ấy ra cho thiên hạ biết, Người làm gương cho ta ở khiêm nhượng, chẳng cầu tiếng người ta tặng khen.

Chúa khiến kẻ đặng lành đã hãy cứ lễ luật, ra mặt cùng Thầy cả, cho Thấy cả nhìn sự khỏi tật làm chứng, nhận thiệt cho ai nấy hay chẳng còn kiêng tránh nữa; lại cho Thấy cả cũng nhìn phép tắc Đ. C. G., là Chúa Cứu thế. Sau còn răn dạy ta tôn kính Thầy cả, vưng lời người dạy thay mặt Chúa.

Ông đội lo liệu cho đầy tớ, thì là gương cho kẻ làm chủ nhà quan thầy soi, mà giữ gìn kẻ gia nô xem sóc nó hai phần xác hồn.

Chúa phán cho ông đội rằng : Min đến

nhà chữa đã bình tôi tớ. Lời Chúa phán làm vậy, làm chứng lòng Chúa lân mẫn, chẳng nề ghé thăm kẻ hèn mọn, và giục lòng ta bắt chước thương xót những kẻ khó khăn ngặt nghèo.

Ông đối thưa rằng : Xin phán một lời, thì tôi tớ tôi sẽ đã bình tức thì mà chớ. Ấy lời tỏ đức tin mạnh đạo, nhìn Đ. C. G., là Chúa thật, cùng là lời trách ta hèn tin, mê muội về phần đạo đức biết là ngần nào.

Đ. C. G., phán tiên tri khắp thế có nhiều kẻ ngoại giáo, sẽ chịu phép đạo thánh, mà đăng sum hiệp cùng ông Abaraham, ông Ygiác, ông Giacóp, trên nước Thiên đàng ; mà kẻ chính giáo thánh tổ tông ấy, bởi cứng cổ chấp nê, chẳng chịu tin đạo Chúa giảng, thì sẽ mắc khốn đời đời. Làm vậy thì ứng nghiệm lời Evang rằng : Hai bên phương mặt trời mọc và lặn, có nhiều kẻ đang lên nước Thiên đàng ; mà chính dân Chúa cầm xem là như con cái, thì phải đầy đuổi ra khỏi nước ấy. Khốn cho những kẻ trong bốn đạo, mà chấp nhất ngang ngược, trái nghịch lẽ đạo, như dân Giudêu, vì nó cũng liễu mình hư mất đời đời, duồng theo những kẻ xưa chẳng màng nghe phục lời Chúa an ủi giảng dạy.

Lo'i giục lòng.

Lạy Đ. C. G., hiền từ khoan nhơn vô cùng, xin xuống ơn cho tôi cả lòng tin cậy, như người tát phụng nói trong lời Evang; và phú trót mình chừng tay Chúa, mặc thánh ý Người định liệu; cùng nhìn Thấy cả thay mặt Chúa, mà tôn kính vưng phục. Lạy Đ. C. G., khiêm nhượng diệu kì, xin ban ơn cho tôi nên khiêm nhượng, như ông đoi nói trong lời Evang, mà bắt chước Người thương giúp người ta, hầu cho tôi đáng Chúa cũng thương xót tôi nữa.

DẠY VỀ SỰ PHÚ MẶC THÁNH Ý CHÚA PHÂN ĐỊNH.

Ở đời này mắc rủi, hay là dặng may thốn thiếu, hay là no đủ lâm nạn gặp phước, mà cứ một bề nhìn thánh ý Chúa, chẳng thua buồn, chẳng say vui, ở bằng tịnh an lòng an trí, thì như dặng phần phước các thánh trên trời rồi. Khen kẻ làm vậy, thật là con thảo tôi trung, hiệp ý Chúa chí thiết, mà dặng nhờ ơn trên gọi nhuần mọi bề. Chớ chi ta liệu thế cho dặng phước thanh nhàn thể ấy, những nhận thiệt họa phước đáp đối có

thánh ý Chúa để vậy, cho an bề phần rồi ta mà thôi.

Cứ đó mà răn he mình, an ủi mình, giục giã mình ; một kính Chúa yêu người, chẳng nao núng, chẳng sai ngoa bao giờ, thì biết hứng vui mãi mãi như các đấng hưởng phước trên trời.

Hễ chủ nhà thì phải định liệu cho tôi tớ ra ngay lành. Chúa nhơn vì ông Giacóp mà xuống phước cho chủ nhà là ông Laban ; lại nhơn vì ông Giude mà xuống phước cho cửa nhà quan Phutipha. Ấy Chúa nhơn vì tôi tớ nhơn lành mà làm phước cho chủ nhà. Vả tôi tớ phải hết lòng kính, vì vưng phục chủ nhà thay mặt Chúa.

CHÚA NHẬT THỨ BỐN
SAU LỄ BA VUA

Kinh dẫn vào lễ như trong ngày Chúa nhật trước đây.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa, Chúa đã rõ biết chúng tôi làm con nguy hiểm đến nỗi nào sức hèn loài nhơn, chẳng lẽ lướt nổi, xin xuống phước cứu lấy hai phần xác hồn; hầu cho chúng tôi nhờ đó lướt thắng khỏi hoạn nạn, tội tình chúng tôi đòi cho đáng. Nhơn vì, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Lời ông thánh Phaolô rằng: Thương người ta, thì cần là giữ luật điều cho trọn. Ông thánh Aucuxitinh giải lời ấy rằng: nguồn sự thương người ta tại lòng kính mến Chúa; vì hễ thương người ta, thì thương vì sự kính mến Chúa; mà kính mến Chúa, thì nắm giữ bốn điều răn: là tin cậy mến khâm sùng Chúa, trọng kính cha mẹ. Còn thương người ta, thì lại giữ mấy điều răn khác cho trọn 10 điều, là không hại ai không nghi sự trái,

không dễ đuổi hờn ghét bỏ vạ, v. v.; nên thành ra giữ luật điều cho trọn.

Lo'i than.

Lạy Đ. C. G., xin xuống ơn Đ. C. T. T. đốt lửa kinh mển trong lòng chúng tôi, hầu dâng thương người ta cho vẹn giữ điều răn.

Giai lò'i Evang.

Đ. C. G. phần thì dùng lời bàn luận lý, phần thì làm phép lạ, mà nghiêng lòng môn đệ tin Người, là Con một Đ. C. T. Phép lạ Người làm tôi tớ ông đội kia dâng khỏi bệnh, và bà gia ông Vêrô cũng lành đã tức thì, có lẽ uống lòng môn đệ tin. Song Chúa còn có ý thử lòng mạnh tin đến đổi nào; nên khi xuống thuyền một chặp, Người nằm nghỉ ngủ, mà biển động, nên sóng lao xao bỏ thuyền, ai nấy phát sợ, bèn kêu Chúa thức dậy, xin cứu, kéo ngặt nghèo lắm. Chúa thừa dịp ấy sửa trách môn đệ hèn tin, vì như vững tin Người là Chúa, thì chẳng can chi phải đánh thức, mà nhờ phép tác Người cứu chữa.

Chúa cũng nường lễ đó, giục lòng ta hết lòng cậy tin. Có lời Kinh thánh rằng: Khốn cho kẻ đem lòng cậy nhờ người thế phàm trần hèn sức, mà bỏ Đ. C. T., chẳng

quản chi đến Người. Phước cho kẻ cậy trông ơn Chúa dự bị lo liệu cho mình mọi đàng. Chúa đòi lần để nổi cơn bão táp gian nan thất vận bất bớ, bệnh hoạn, cho ta hồi tâm, chạy đến cùng Người xin cứu chữa cho kịp. Ta lấy đó trách mình nhẹ tính nhẹ dạ, trễ việc bổn phận làm con thảo ngay trung trực.

Môn đệ kêu Chúa thức dậy, thì Chúa cũng duông thứ, chẳng chấp lại dứa ý môn đệ, mà khiến biển gió lặng đi, cho ra dấu tích thêm ép uống môn đệ tin cậy Người.

Ta hằng ngày thấy nhiều dấu tích làm chứng sự phép tắc Chúa, cùng sự thương trí nhưn lành Chúa đoái hoài thương giúp, mà chẳng mấy người mũi lòng nhìn cảm tạ thêm kính mến Người. Ta nhờ trăm bề, mà trước sau cũng cứ mê muội lạt lẽo trong việc thờ phượng. Sự làm vậy, thì bởi tại tình ý ta chỉ theo ngũ quan ưa hấp, chẳng nương đức tin mà đem trí lòng lên suy đến Chúa căn bản mọi sự lành, xuống ơn xuống phước mọi đàng, mà trả nghĩa cho xứng. Ta hãy lướt tính phạm hèn, nghiêng chịu sự vừa tình tư dục mà nhắc mình lên nhìn Đ. C. T., cùng thờ phượng kính mến Người, cho trọn niềm con cái Người.

Lo'i giục lòng.

Lạy Đ. C. G., nhưn từ vô cùng, xin xuống ơn hết lòng cậy trông Chúa trong cơn túng ngặt, chớ để chúng tôi ra nhẹ tính ngại dạ. Xin giúp sức cho chúng tôi qua khỏi buổi hiểm nghèo, nhờ có phép tắc làm lặng gió êm sóng biển hiểm thế này, cho con cái Hội thánh hết thấy đặng an nhàn, chuyên việc kính thờ Chúa, và rồi linh hồn cho nên.

DẠY VỀ SỰ CHÚA DỰ PHÒNG LO LIỆU

Đừng ngờ Chúa hồn tính, như kẻ quờn cao chức trọng trời chúng xa chừng, chẳng màng lo đến phạm dân, vì tự túc chẳng can chi đến phạm gian. Cứ lý ấy, thì có một kẻ siển loạn hay là hư tâm. Loài chi thọ sinh, thì cũng hằng ngày mọi giờ nhờ ơn phép tắc Chúa đỡ mới còn, chưa biến ra không. Sâu bọ nhờ ơn Chúa cho sống, cho gặp của ăn. Trời đất nhờ phép Chúa chế độ sửa đang; nên trước sau hãy còn xây vắn luân chuyển y như meo mực Chúa đặt cho. Điều chi xảy đến cũng chẳng khuất phép dự bị. Ta gọi rằng: tình cờ, mà Chúa hẳn biết căn nguồn tự sự

---

cùng chế biến cho ăn rập phép chế độ tể trị mọi loài mọi vật, cho sáng danh Người.

Chúa hèn cho có linh tính chủ trương, thì để sự dữ mặc đòi loài có chủ trương muốn làm, mà trước sau cũng chẳng làm sai chạy sự cùng lý; lại như cơ hội sự dữ mà Chúa làm trở nên sự lành nữa. Đâu đó trong Kinh thánh có tích truyện làm chứng sự ấy tận tường. Trong lời Evang đọc ngày này, thì nói về Đ. C. G. xuống thuyền ra ngoài khơi, biển động lên thành bão tố, đang buổi Chúa nghỉ ngủ; mấy cơ sự đó đều có dự đến việc Chúa, thừa dịp làm chứng về phép tắc Người, cùng dẫn lòng môn đệ vững cậy tin Người.

Hẳn thật Chúa dự phòng tiên tri chế độ sắp soạn mọi bề. Ta hãy xét việc hằng ngày nhiều đều xảy gặp mà nhìn thật như nói đó. Chớ thì ta còn non lòng năn nỉ trách trời đất, chẳng đem lòng cậy làm sao phải. Như sao chẳng phú trót cả mình cùng mọi sự mặc thánh ý Chúa phân định. Bằng không sinh rồi rấm, phiền muộn, ngã lòng, thối chí, bỏ lầy việc đạo, mà liêu mình mất phần rồi đời đời. Hãy sửa ý lòng, kéo đến kỳ trở tay, không kíp mà phải khốn vô cùng.

CHÚA NHẬT THỨ NĂM
SAU LỄ BA VUA

Hội thánh dẫn chỉ cho bốn đạo biết tập rèn nhơn đức, và nhắc lại sự Chúa nhin để kẻ dữ, cho thành dịp kẻ lành lập công cao dày ở đời.

Kinh dẫn vào lễ Misa như trong ngày Chúa nhật thứ 3 sau lễ Ba vua.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa, nguyện xin đủ lòng giữ con cái Chúa chẳng khi nào dừng. Chúng tôi nhờ có một lòng cậy ơn trên xuống, mà cứu chữa cho vững vàng. — Nhơn vì, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Ông thánh Phaolô vẽ vờ cho bốn đạo liệu trang điểm linh hồn, dùng trong các nhơn đức như áo thanh quý mặc cho đẹp để, trước mặt Cha cả trên trời. Ông thánh Phaolô lại nói về đức kính mến, là gồm hết mọi sự trọn lành. Hẳn thật như kính mến Chúa thương yêu người, thì gồm hết nhơn đức khiêm

nhượng lân mẫn, nhơn hậu, nhĩn nhục nết na, v. v. Thánh tông đồ còn ước ao cho bốn đạo thuộc biết lời Chúa phán, là thông thuộc lễ đạo cho biết nhờ đó trong buổi uất trức, lâm phiền, sự mắc nghèo khổ, đau đớn, mà đỡ linh hồn khỏi sờn dạ, thối chí. Đã thuộc kinh nghĩa cùng kinh hôm mai; những kinh đọc ngày Chúa nhật lễ cả, thì cũng nương dựa đó, gánh vác thánh Giá theo chơn Chúa; gánh việc bốn phận cho phần chấn vui lòng, theo thánh ý Người nữa.

Lời nói, việc làm, ăn uống, công việc ban ngày, nghỉ ngủ ban đêm, đều cũng nhơn danh Chúa và cho sáng danh Người mà thôi; những tôn kính thờ phượng cảm tạ liên li. Đến kỳ lâm chung, nhớ mình đã cứ giữ như vậy, thì khoái chí biết là chừng nào; vì thấy đâu đó cũng ý ngay lành kính mến Chúa, làm vưng ý Người dưới thế như trên trời vậy, thì thiếu chi công linh sẵn sàng, mà hưởng dụng đời đời. Ta đừng đại chịu cực chịu khổ ở đời, mà luống công, không nhờặng trong đời sau. Ta năng nhắc nhở mình, kéo lấp lảng mà thiệt hại ngàn trùng.

Lo'i than.

Lạy Chúa, nguồn mạch đức mến, đức nhĩn nhục, đức thương xót, xin uốn lòng

chúng tôi, nghiêng chịu sự mến Chúa thương người; và xuống ơn giúp cho lời nói, việc làm, sự tư tưởng, đều nhưn danh Đ. C. G; mà nói làm tưởng, cùng nhờ công nghiệp Người, cảm tạ ơn Chúa chẳng khi nào dừng.

Bốn đạo đáp đối kinh nọ kinh khác trong nhà thờ, là giữ phép từ thuở trong đạo cũ quen giữ; lại cũng theo lời ông thánh Phaolô khuyên bảo bốn đạo hay phen đua thiên thần trên trời đáp đối tán tụng không khen thề nào, thì kẻ làm con cái Chúa dưới thế cũng bắt chước làm như vậy.

Giai lò'i Eran

Nước Thiên đàng dưới thế là Hội thánh: có lộn kẻ lành kẻ dữ, như ngoài ruộng lộn lúa má cỏ lùng. Gọi là nước Thiên đàng, vì là đạo đàng đem lên nước Thiên đàng trên trời.

Giống tốt ấy chỉ lời Chúa phán, dẫn người ta trở nên con Đ. C. T. Còn chỉ là lời Chúa đem vào lòng bốn đạo, như gieo đất ruộng, mà trở lên việc lành phước đức, một thành một trăm.

Giống xấu chỉ những lẽ lý dối trá, làm cho người ta trở nên con ma quỷ, cùng chỉ kẻ dữ làm sự tội lỗi càng ngày càng thêm, liêu mình phải trầm luân. Gieo giống xấu vào

ruộng, là đang lúc thiên hạ ngủ ban đêm, hoặc bởi kẻ chần giữ lỗi niêm, chẳng canh thức coi sóc cho nên, hoặc bởi chính bốn đạo trẻ nãi mê muội; chẳng lo việc phần hồn, chẳng đọc kinh xem lễ, nghe giảng, xưng tội; nên cảm là như mê ngủ, mà kẻ thù thừa dịp ấy gieo cỏ lùng vào linh hồn, là đem trí lòng về sự lo, sự tưởng đang hư, mà trở sinh những tính kiêu ngạo, dâm dục, hèm thù, ganh gỗ, hà tiện, v. v.

Để giống cỏ lùng ở lộn cùng lúa má, là để kẻ dữ ở lộn cùng kẻ lành, thì Chúa có ý dùng trong sự kẻ lành chịu nhin nhục; dầu vậy mà đổ lòng kẻ dữ hồi tâm hối cải. Lại dùng trong sự kẻ dữ làm cực kẻ lành, mà bội nhĩ công nghiệp kẻ lành rèn lòng trọn lành, đạo đức, vác thánh Giá, theo chơn Chúa Cứu thế, cho đặng ăn phần phước người trên trời — Hẹn kỳ gặt hái là ngày tận thế ai ai lãnh thưởng phạt, mặc đòi lành dữ đã làm.

Lo'i giục lòng.

Lạy Đ. C. G. trung nghĩa vô cùng, Chúa thương linh hồn, những gởi lời Chúa phán, như gieo giống tốt, cho trở sinh việc phước đức, trên công linh, đặng hưởng nhờ đời đời.

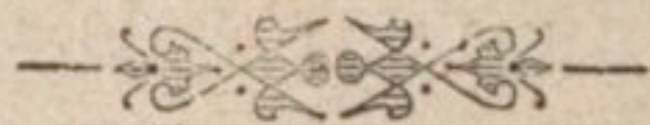
Xin cho đất linh hồn chúng tôi sai trái, đẹp ý Chúa, và khỏi kẻ thù gieo cỏ lùng, cho chết ngọt giống tốt. Xin cho chúng tôi canh thức, chẳng sinh lòng mê muội, mỗi dịp cho thần dữ nhiều hại làm khốn đời đời.

DAY VỀ SỰ NGHIÊNG CHIU VỀ ĐÀNG DỮ.

Người ta nghiêng chiu về của cải danh vọng phú túc sung sướng những mê đắm về đảng ấy, mà sinh sự dữ là sự tội lỗi nghịch luật điều Chúa răn dạy. Gốc tích sự lòng ta xiêu theo đảng ấy, thì bởi tại tội tổ tông làm mất ơn nghĩa nguyên tính, mà thành bốn tính, kém thiếu chẳng còn toàn hảo. Dầu phép Rửa tội trừ tội tổ tông, song chẳng sửa bốn tính nên nguyên vẹn lại. Ta lấy đó mà thẹn mình, hạ mình khiêm nhượng kiêng giữ, kéo thiệt hại, bởi yếu sức nhu nhược dễ sa phạm; lại đem mình chạy đến cùng Chúa, xin nhờ ơn thần lực đỡ sự yếu đuối; bắt chước ông thánh Phaolô đã biết mình liệt nhược, mà hết lòng tin cậy Chúa giúp ơn cứu viện. Ta càng nhờ ơn sức Chúa xuống giúp, thì càng làm sáng danh Người thương ta; nên dầu cho bốn tính ta đã khiêm khuyết, song còn nên dịp cho rõ

~~~~~
danh Chúa đoái nhìn cứu giúp. Bồn tính ta kém hèn thể ấy, thì nên có sự giục lòng ta gắng công ra sức tập rèn như đức lướt thắng tà ma, thịt mình, thể tục ba oan cừu, mà lập công linh, nở mây mở mặt ta rỡ danh Hội thánh và sáng danh Cha cả trên trời. Ta nên anh hùng tuấn nghệ dặng lãnh phần thưởng trọng vô cùng. Ấy sự nghiêng chịu về tính hư nết xấu, mà nên cơ hội ta ra tuấn kiệt trước mặt Chúa, dặng triều thiên hưởng nhò trên cõi thường xuân luôn đời chẳng cùng.

CHÚA NHỰT THỨ SÁU
SAU LỄ BA VUA

Kinh dẫn vào lễ Misa như ngày Chúa nhật thứ 3 sau lễ Ba Vua.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa phép tắc vô cùng, xin soi ơn cho chúng tôi giảm sự hấp tấp chính lời nói việc làm, đều ăn rập như đẹp ý Chúa. Nhon vì, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Hội thánh đọc cho bốn đạo nghe lời ông thánh Phaolô khen bốn đạo thành Thessalonica, vì đã cứ lễ đức tin, chuyên việc lành phước đức, cùng đã nhờ đức cậy; bằng lòng nhin nhục chịu khó nhiều đắng nhiều ngải, nên dâng ơn nghĩa cùng Chúa, làm con thảo hiếu; và như bên lòng làm vậy cho đến cùng, thì dâng thanh nhân phước lạc Chúa phán hứa. Nhứt thiết đã mắng lo giữ, như lời Evang rao dạy. Ta nghe thì dữa ý Hội thánh khuyên lơn, bắt chước bốn đạo ông thánh Phaolô khen tâng, để gương cho ta soi mà noi theo.

Giai lo'i Evang.

Hột cải trồng trĩa có thứ trong xứ Palestina mọc lên thành cây lớn sum sê, con chim đậu làm ổ thông thả. Hội thánh ban đầu cũng nhỏ mọn như hột cải nói đó, mà lần hồi ra cây lớn lao, sè nhánh ra đến khắp xứ thiên hạ, có nhiều kẻ thông minh cao trí, quan quyền, vua chúa nhờ bóng che mà nghỉ an, nghĩa là dặng phần phước thanh nhàn. Nội trong năm ba chữ Kinh thánh cũng có nghĩa mầu nhiệm hiệu nghiệm, sánh ví hột cải, mà thành trưởng sinh việc phước đức đại hệ về phần rồi người ta, chẳng lười miệng ai kể cho cùng dặng.

Còn sánh lẽ đạo thánh như men trộn vào bột nhồi, mà nèn của mặn miệng, nghĩa là vừa giảng đạo ra, liền có đồ hội kẻ ưa hấp trở lại khắp xứ khắp phương.

Sự đạo mà thấm lấy lạ lòng trí lòng người ta thể ấy, thì trước là bởi ơn Chúa phép tác, và nhiều phép lạ dẫn tâm tình thiên hạ ưng chịu theo đạo; sau lại bởi lẽ khôn ngoan mạnh lý phân trần gốc ngọn về Chúa chí tôn trọn lành mọi đàng, về bốn tính người ta có tích đã sinh ra có phận sự ở đời tạm gởi, mà sang qua đời sau lãnh thưởng,

chịu phạt luận nghị minh bạch chán chương, cho ai nấy đều nhận thiệt tận tường.

Còn dầu hết mới lập đạo thánh, thì có tính nết bốn đạo thương yêu nhau, và sáng ngời các thứ như đức, cho thiên hạ xem thấy khen trọng, mũi lòng, nghiêng mình về một đàng lành thể ấy. Vả dầu cơn bắt bớ, nhiều kẻ chịu hình khổ gở lạ, chịu tử hình, vì ái mộ đạo, thì cũng nên có sự nhiều kẻ nhìn đạo thánh mà cả lòng theo.

Sự nầy nhiều kẻ trong nước Annam cũng thấy hẳn thật như lời nói đó. Buổi ngặt cấm kín giam lao kềm khảo, chém giết, vắn thân đâm chém, thiêu sống, chôn sống; mà cũng không thấy bớt số kẻ làm con cái Chúa, con cái Hội thánh; lại thêm càng nhiều họ, nhiều giáo hơn hơn khi trước.

Ấy lẽ thật, lý chính đạo thánh có hiệu nghiệm, ép lòng thiên hạ phục tùng, thì làm vậy.

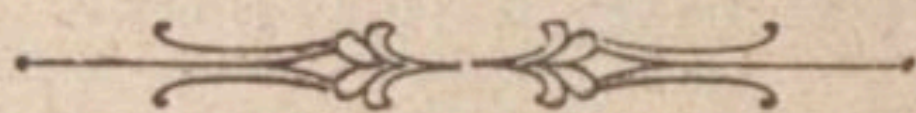
Đ. C. G. dùng lời ví dụ như mới kẻ trước nầy, có ý cho mọi người sang hèn thấp trí suốt thông, đều đặn nhờ, mà ghi lấy lẽ đạo vào trí lòng, cho dễ và cho bền lâu. Rày kẻ giảng dạy cũng cứ thói lệ ấy, mà dẫn đủ giáo huấn người ta học đạo, giữ đạo cho nên.

Lo'ì giục lòng.

Lạy Đ. C. G., nhơn hậu vô cùng, chúng tôi cảm tạ ơn Chúa khấng cho chúng tôi sinh bởi cha mẹ có đạo; nhứt là cảm đội ơn Chúa, cho soi sáng ý lòng ở nơi tối tăm kẻ ngoại giáo, mà gặp đường thật, nẻo chính, vào Hội thánh, đứng nường nhờ phần rỗi. Xin đem thêm ơn lành phước trọng, giữ vẹn luật lệ, cho mọi ngày mọi trường sinh việc phước đức, xứng vừa bốn phần, cho sáng danh Cha cả, và cho chúng tôi trọn nghĩa đến cùng đời; đáng chiêm mặt trước toà Chúa cao ngự sáng láng, hưởng dụng muôn phước thanh nhàn muôn đời.

CHUA NHUT BAY MU'O'I

Xưa khi mới lập đạo thánh, bốn đạo sốt sắng, nhứt là các thầy, quen dùng trong 70 ngày trước lễ Phục sinh mà ăn chay, hăm mình ; mà gọi rằng : mùa chay 70, hoặc mùa chay 7 tuần. Kêu Chúa nhứt này là Chúa nhứt 70, thì vì nương lễ đó. Mấy Chúa nhứt sau, thì cũng còn cứ một lễ ấy, mà kêu rằng : Chúa nhứt 60, 50, 40. Từ Chúa nhứt 40 sắp đi, thì giữ số 40, mà đặt rằng : Chúa nhứt 40 đệ nhứt, nhì, tam, tứ ; có ý nhắc lại 40 ngày Đ. C. G. ở trên rừng vắng vẻ, mà chay lòng, dọn việc giảng đạo.

Kể từ ngày Chúa nhứt hôm nay, thường bữa không còn đọc tiếng vui mừng *Alleluia*, và những kinh tán tụng khắp khởi ; lại Thầy cả làm lễ thường, mặc áo tím ; có ý dọn bốn đạo dân trí lòng vào mùa, làm việc phước đức, ăn năn thống hối, đền vì tội tiền khiên.

Hội thánh muốn nhắc nhủ những sự đồi tệ bởi tội lỗi mà sinh ra, và giục lòng ta hối cải bồi thường, thì ban đầu làm lễ mượn lời vua thánh Davít, chỉ cả loài nhơn lâm sự gian nan, mà than rằng :

Từ bề nổi cơn than thân sợ chết, bề nào cũng chịu đau xót, như đau địa hình. Đang buổi lâm nạn bất bớ, thì kêu xin đến Chúa, và Chúa ngự đến thánh kháng nhậm lời tôi kêu xin.

Còn lời rằng :

Tôi cả lòng kính mến Chúa giúp thần lực đỡ vững vàng, và cho gặp nơi ẩn ánh, mà cứu lấy tôi. — Tán tạ v. v.

Lo'i nguyện.

Lạy Chúa, xin rủ lòng nhơn từ, nhậm lời dân Chúa nguyện, nhờ ơn Chúa thương, nên sáng danh Người, tha khỏi tội lỗi làm cực cho đáng. — Nhơn vì, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Độc cho bốn đạo nghe những lẽ ông thánh Phaolô khuyên bảo bốn đạo, hãy gắng công ra sức trong đảng phần rồi, như kẻ chạy trường đua, cùng kẻ đua vật, những kiêng đồ ăn sung sướng, hay gàng trở, làm rã rời yếu sức, liêu minh mất bia thẻ phần thưởng đi.

Cầm xem những kẻ ấy, vì chút phần lợi danh tiếng ở đời, mà chẳng nệ liệu hết sức, hết thể, cho dặng y sở nguyện ; hưởng chi

ta phải ép mình tu hơn, tích đức, đọc kinh cầu nguyện, chuyên việc kính Chúa, yêu người cho chín chắn, là những phương phép, cho đăng lãnh mũ triều thiên, sáng láng rực rỡ trên trời.

Ông thánh Phaolô còn thêm lời rằng :
Đừng chạy vô lối, như con trẻ vô ý. Cầm gươm chém, thì đừng chém trên không vô ích như pháp môn phù thủy ; một phải nhắm bia thể, mà chạy thẳng tới ; phải chém đâm kẻ thù, là tà ma, thịt mình, thể tục ; những ăn chay hãm mình, đọc kinh cầu nguyện, chịu khó tùy đẳng bậc mình, nhịn nhục chịu bắt bớ tùy thánh ý Chúa phân định.

Sau hết ông thánh Phaolô nhắc lại về dân Isarae xưa, khi mới bỏ nước Egyptô, nhờ ơn Chúa trải qua biển đỏ, mà chẳng phải nao. Vốn nó chưa ra lòng mê muội, mà lần lần trễ việc thờ phượng, chẳng còn nhớ đến ơn trọng Chúa xuống, thì ra ngang tàng nghịch phản, phạm nhiều tội lỗi đến đổi Chúa phạt, chẳng cho vào đất nước đã phán hứa cho ; mà trong 60 vạn người ra khỏi nước Egyptô, có ý sang qua đất nước Chúa hứa, thì có hai người đăng vào mà thôi.

Ta lấy đó răn he mình trừ tội lỗi, những thói gian tà, kéo ta cũng vào số

những kẻ Chúa phạt, chẳng cho vác đất hứa, là nước Thiên đàng.

Lò'i than.

Lạy Đ. C. G., xin cứu giúp tôi nối chơn theo dấu tích ông thánh Phaolô gắng gổ, chuyên việc lành phước đức, cho thành toàn sự phần rỗi, và dâng ăn phần phước cùng Người trên trời.

Giai lo'i Evang.

Nói ví dụ biến ngôn về chủ nhà vườn nho kẻ làm thuê mướn và tiền công phát cho, thì có ý nghĩa: chủ nhà là Đ. C. T. dặn dò người ta nhiều khi, hãy chuyên việc phần rỗi trong Hội thánh; lại hứa cho phần thưởng, là phần phước trên nước Thiên đàng. Chúa dặn dò đời ông Adong ông Noe ông Abaraham ông Môisen và đời Đ. C. G. rằng: các thánh tông đồ ấy, là mấy kỳ hẹn trong lời Evang.

Vườn nho chỉ Hội thánh. Làm việc trong vườn, thì chỉ là việc lành phước đức về đàng phần rỗi. Vả tiền công, thì là phước thanh nhàn trên trời.

Còn có ý nghĩa về ơn Chúa kêu giục khi nghe giảng dạy an ủi nơi toà giảng, nơi toà giải tội, và khi đọc sách dạy về lễ đạo. Nghe

biết ơn Chúa hoặc đang buổi còn xuân niên, hoặc khi nên thân, khi đã cao tuổi, sớm muộn kíp chầy cũng có ơn trên xú lòng thương, thức giục lo việc phần rỗi.

Làm việc trong vườn, là sửa sang linh hồn mình, những nhổ giống xấu choán chỗ ; mà trồng giống tốt đào cuốc, là đánh vỡ lòng thống hối, bỏ ghét tội lỗi, dứt tính hư nết xấu, trừ tuyệt những sự lòng động lòng ío về dằng trái ; dùng lời đọc kinh cầu nguyện sự ăn chay hãm mình ; như rựa chém đứt những thói tà lệ gian, mà trồng trĩa vào lòng những thói lành phép nhơn, cho trở ra phước đức ; và cột buộc ý lòng vào sự kính sợ Chúa cùng phép công thẳng Người phân đoán cho khỏi dự dự, như cột dây leo vào cây vào choái vậy.

Muốn nhổ tuyệt thói hư nết tà, thì trước hết phải đem lòng gớm ghét, cứ trong lễ đạo đức, mà đào gốc rễ, cho đứt khỏi đất linh hồn, than thở nguyện xin Chúa bơ giúp, tìm cho sách lễ đạo phương chi giúp cho đăng lớt đẹp trừ khử vào toà giải tội ; lại bàn rước lễ bổ thần lực ; chọn trong các thánh đáng nào làm quan thầy riêng dẫn chỉ và tỏ gương cho mình bắt chước ; làm việc phước đức, bổ thí, ăn chay, là việc đỡ sức linh hồn, đang

trong tay sửa đẹp mình ; sau hết còn siêng năng xét mình hằng ngày cho biết tấn thối, mà giục lòng ăn năn hối cải, và bền vững giữ một mực ngay lành.

Lời Evang rằng : ở nề làm chi. Ở nề là chẳng liệu việc can hệ hơn hết làm sáng danh Chúa và rồi linh hồn ; hoặc bởi ở không nhưng, chẳng cử động bề nào, hoặc bởi ra tay đến sự chẳng nên cùng là tội lỗi, hoặc lại bởi làm sự gì vốn chẳng phải tội, mà chẳng hạp đáng bậc cùng việc bốn phận, hay là chẳng có ý ngay lành mà làm. Tội tở ở xong tay, hay là nghịch tặc, hay là sai ý chủ nhà, thì cầm là tội tở không nên.

Ta cũng không lẽ chữa mình đặng, mà rằng : không ai thuê đi làm, vì hễ Chúa dựng nên, ấy là khiến dạy làm cho sáng danh Người, và cho toàn việc phần rồi. Lời ví dụ trong Evang trách kẻ ở nề, là trách kẻ ngoại chẳng lo theo đạo, hướng chi là trách kẻ có đạo đã vào trong vườn nho, nghĩa là trong Hội thánh, mà ở xong tay, chẳng chuyên việc bốn phận.

Kẻ đến sau hết lãnh tiền công, cũng bằng kẻ đến trước hết ; vì kẻ sau hết làm nội trong một giờ, mà siêng năng, cho bằng kẻ trước hết làm trong cả buổi. Vả Đ. C. T. cứ ý lòng

sốt sáng kẻ thờ phượng, kính mến Người, mà ban phần thưởng; nên không hẹn trong mấy năm đã làm tội Chúa, mới trả công hơn đâu.

Kẻ làm mướn cả buổi thấy kẻ làm nội trong một giờ, mà lãnh tiền công cũng bằng mình, thì phản nản trách móc, ấy là lời phản tiên tri về dân Giudêu, thấy kẻ ngoại ăn phần phước trong nước Thiên đàng cũng bằng mình, thì phản bì Nhưng vậy các thánh trên trời chẳng biết ganh gổ ghen tương, vì thấy rõ phép công thẳng Đ. C. T. thưởng cho cân, vừa công nghiệp, chẳng cứ lý người ở đời xét, theo trí hẹp hòi tối tăm; nên các thánh những mừng khen nhau, và tán tụng cảm tạ ơn Chúa rộng lượng với mọi người.

Ta hãy xem lễ ấy, và lời chủ nhà bắt lý kẻ phản nản, thì nưong lấy đó răn he mình, đừng bao giờ phản bì ai hơn mình, kéo ra giống như thần dữ ganh gổ thần lành trên trời và người ta dưới thế. Tính hư nầy rất dữ dằn, làm có sự tổ tông loài ta phạm tội trong vườn diêu quang, như lời Kinh thánh rằng: Thần dữ phản bì dẫn sự chết vào thế gian.

Còn lời rằng: Đổi thay kẻ trước ra kẻ sau, và kẻ sau lên nơi kẻ trước, thì cũng là

lời phán tiên tri về dân Giudêu, chẳng màng đến đạo thánh, phải nhường chỗ cho kẻ ngoại đồ hội, người làm con Chúa, con Hội thánh. Chúa ra đời ở cùng dân Giudêu khuyên lơn dân đảng chỉ nẻo, mà ít kẻ chịu lời Chúa dặn bảo; nên đã ứng nghiệm rằng: Kêu gọi hiểm chi mà chọn ít kẻ. Chớ chi lời ấy chẳng trúng ta, là bốn đạo Chúa, đã xuống ơn kêu gọi vào ràn chiên Chúa, là Hội thánh, mà muốn cho ai nấy đều vào số kẻ Chúa chọn đem lên nước Thiên đàng.

Lo'i giục long.

Lạy Chúa nhơn hậu vô cùng, đã xú lòng thương giúp ơn cho chúng tôi dặng tin đạo thánh, mà vào Hội thánh, chuyên việc thờ phượng và rồi linh hồn; xin cho cứ bền lòng siêng năng trung tín bồi thường năm tháng đã qua, đã lỗi lầm, và giữ lòng sốt sắng cho đến cùng; hầu dặng lãnh tiền công Chúa đã phán hứa, là hưởng phúc trên nước Thiên đàng. — Nhơn vì, v. v.

CHÚA NHẬT SÁU MƯƠI

Ban đầu làm lễ Hội thánh mượn lời vua thánh Davít, tỏ bày tâm tình linh hồn kẻ có tội, mà thống hối cầu xin Chúa cứu giúp, như lời rằng :

Lạy Chúa, xin chớ nổi giận rời tay, như đang giấc ngủ ; xin chớ dậy cấp cứu, chẳng còn từ bỏ cho đến cùng đời. Xin chớ nghiêng mặt bỏ quên sự cực nạn chúng tôi phải chịu, những hạ mình xuống lạy sát đất.

Lạy Chúa xin chớ dậy cứu giúp chúng tôi cùng. Chúng tôi tai nghe tỏ tiên truyền lại sự Chúa thương là thế nào — Tán tạ, v. v.

Lo'i nguyện.

Lạy Chúa, Chúa nhìn chúng tôi chẳng biết cậy nhờ công việc gì chúng tôi, xin khăng khơn lời tiên sư các dân cầu thay đỡ giúp, mà cho chúng tôi lánh khỏi mọi phần hại, — Nhơn vì, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Dẫn tích ông thánh Phaolô chịu công lao, khó nhọc nhiều đang nhiều ngã, vì nội

ngày nầy trong thành Roma nhóm tại nhà thờ ông thánh ấy, mà làm lễ trọng thể. Lại Hội thánh còn muốn giục lòng ta gắng sức chuyên việc phân hồn, noi theo chơn ông thánh Phaolô, nhờ ơn Chúa làm nhiều công việc, chịu nhiều sự gian nan, cho sáng danh Chúa. Ông thánh Phaolô thuật lại nhiều sự công khó về mình, người không có ý khoe trẻ; một có lòng thương bốn đạo, muốn đỡ giúp, kéo lâm lấy lễ trái nghịch kẻ giả dạng tông đồ khoe khoang mình, và chê khinh ông thánh ấy, mà sinh sự đối gạt nhiều hại bốn đạo. Bởi vậy phải ép mình tỏ bày công tích, giảng rao lời Evang chịu khổ cực nhiều bề.

Lò'i than.

Lạy Chúa, xin xuống ơn cho tôi vững bền, giữ theo lời Evang đang buổi hiếm trở ở đời nầy, đừng chịu về thói tục gian tà, và đừng nể vì ai ép uống về đảng dữ.

Giai lo'i Evang.

Lời Evang như hạt giống tốt sinh ra trái tốt, là việc lành phước đức. Đất ruộng không gieo vãi, sinh gai gốc ra hoang vu; linh hồn người ta, không nhờ lời Chúa phán, như đất ruộng bỏ hoang.

Đ. C. G. muốn giục giả người ta chăm chỉ đến lời Người phán ví dụ, thì rằng : Có tai, thì hãy lắng mà nghe. Lại Người có ý dặn bảo nghe lấy lời Chúa phán, là sự rất can hệ đến sự phần rỗi. Vì chưng, nếu chẳng nhờ lời Chúa phán dạy, thì lấy đâu biết phân biệt hư thật, đều phải làm, sự phải lánh, mà rồi linh hồn.

Nhưng vậy mặc lòng, thấy nhiều kẻ xem như đàn sá có hột giống rớt xuống, mà phải chôn kẻ đi qua lại giày đạp, hoặc chim chóc tha đi ; thì là kẻ nghe giảng dạy sơ qua, chia trí lòng, làm mất hột giống về lời Chúa phán. Hột rớt nơi hòn đá, là chỉ lời Chúa phán đến kẻ cứng lòng, chấp nê, không thấm. Hột rớt nơi gai gốc, là lời Chúa phán đến kẻ mắc giảng gịt, sấm của cải, hoặc mê sung sướng, mà làm chết ngột hột giống đi, chẳng ra ích gì về phần rỗi.

Mà hễ chịu lấy lời Chúa phán, thì ra như búa làm vỡ lòng cứng, như hòn đá, như lửa đốt thiêu những thói quen gian tà hư hốt ; như sấm nổi sét đánh, cho day động lòng kẻ mê muội, đắm sa trong vòng tội tình ; như bão tố làm ngã kẻ kiêu ngạo hất hưởng ; như yếng sáng chói loà, làm tan phá sự tối tăm u mê, nơi linh hồn đi ; như gươm chém

tính xác thật, dứt lìa thần hồn, cùng là lòng thú dứt lìa lòng thần; như gương soi mặt tâm tình lấm láp ố giỉ bợn như đến chường nào; như khí trời làm cho đượm nhuần đất linh hồn, sinh nhiều thứ trái tốt lành, là những việc phước đức.

Lại cứ như lời Evang nói, thì ví hột giống thiêng liêng, gieo vào đất nhuần nhả, ra sai trái. Ông thánh Aucuxitinh, ông thánh Antôn, ông thánh Niculao Tolentinô, và biết mấy đấng khác lấy một hột ơn phước, trở sinh việc phước đức trọn lành, trót đời sống ở đời, nên vinh hiển vô cùng trên trời.

Ông thánh Aucuxitinh nghe lời rằng: Đừng mê ăn uống đắm sa dâm dục, mà quyết nhứt định hồi cải, nên người thánh. Ông thánh Antôn nghe lời rằng: Muốn nên trọn lành, phải ban phát gia tài cho kẻ bần khổ, đoạn nối gót theo chơn Chúa. Ông thánh Niculao Tolentinô nghe lời rằng: Chớ khá ưa hạp thế sự. Hai đấng ấy chăm nghe chạnh lòng, mà trở nên người trọn lành mọi đàng.

Đất nhuần nhả mới chịu lấy hột giống gieo xuống. Tâm tình thật thà, khiêm nhượng, mũi lòng về lẽ đạo, mới chịu lấy hột giống ơn phước, cho thành nên việc phần rỗi. Muốn dọn mình nghe lấy lời Chúa phán, đang buổi

giảng dạy, thì phải ăn năn thống hối, rửa sạch linh hồn trước đã, cũng như cày cấy đất trước khi gieo vãi.

Đi nghe giảng, đừng có ý nghe chuyện lạ mới mà chơi; như quân Phariseu xưa đến nghe Đ. C. G., mà chẳng có lòng ngay thật, cho tấn ích phần hồn. Nhiều kẻ đã ham nghe Đ. C. G. giảng dạy, mà chẳng sinh ích lợi gì, vì chẳng có ý ngay lành, chẳng mơ ước cho gặp ơn Chúa soi sáng dẫn đường chính lộ.

Vả khi nghe giảng, phải nhìn Thấy thay mặt Chúa, thừa lệnh Chúa giải ý nghĩa Kinh thánh, cùng các lễ mầu nhiệm về đạo thánh. Chúa sai khiến Thấy cả giảng dạy, như gieo vãi. Vậy miễn là đất gieo vãi, là đất dọn nhuan nhả, bất luận là ai gieo giống, thì cũng thành việc. Ta chăm chỉ đó mà giục lòng dọn đất linh hồn ta, cho mềm mại, thành thực chịu lấy hột giống, là lời Chúa phán, trở sinh phần ích lợi về đường rồi linh hồn.

Nghe giảng rồi, thì lại liệu thế giữ như lời nghe, lấy tập rèn mình, sửa tính nết, cải thói hư quen thói lành. Đã soi mặt linh hồn, biết ổ gỉ đâu, mà chùi lau sạch, thì phải ra tay chùi lau, và giữ cho vẹn bền đồ. Phải ghi lấy lời nghe giảng nhắc đi nhắc lại, kéo ra như hột giống chim chóc thả đi mất;

hay là như của ăn, vừa gấp vào miệng và nuốt rồi, liền mưa nhả ra mà vô ích.

Lo'i giục lòng.

Lạy Chúa, tôi thẹn mặt, vì bấy lâu nay, ghe phen nghe giảng dạy, mà chẳng thấy dấu chỉ về hột giống lời Chúa phán, trở ra trong linh hồn tôi. Xin Chúa xuống ơn thương lấy tôi, cùng hầu cho lời Chúa phán đâm rễ sâu trong linh hồn, mà nên cây sinh trái trang, là việc phước đức về đàng phán rồi.

CHÚA NHẬT NĂM MUỖI

Ban đầu làm lễ Hội thánh dùng lời ca vinh vua thánh Davít cho kẻ thon von cheo leo cậy tin Chúa, mà than rằng :

Lạy Chúa, xin cho tôi nhờ Chúa Dêu che chở, cùng nên chốn tôi nấu ăn, mà giúp cho đặng phần rồi. Hẳn thật Chúa là như mung xung thành lũy cho tôi ăn mình. Như danh Chúa, tôi dám cậy ơn trên dẫn đường đi, và bỏ nuôi linh hồn đặng sống.

Còn lời rằng :

Tôi hết lòng cậy tin Chúa chẳng hề để tôi phải hổ thẹn bao giờ ; lại cho nhờ phép công chính Chúa cứu giúp, khỏi cơn hiểm trở.
— Tán tạ, v. v.

Lo'i nguyện.

Lạy Chúa như từ vô cùng, xin nhậm lời chúng tôi nguyện, trước là khỏi lời tôi tội khiến toả cảm, sau lại nhờ ơn thoát mọi sự gian ngược. — Như vì, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Ông thánh Phaolô khuyên bảo bốn đạo

về đức kính mến rất trọng cùng rất can hệ, đến đời dầu có tài đức tự nhiên, và nhiều ơn phước thiêng liêng siêng tính ; lại phần phước chịu tử vì đạo nữa, mà không đức kính mến, thì cũng chưa thành nên việc phần rỗi. Ta nhờ có đức kính mến, thì việc phước đức ta mới đẹp lòng Chúa.

Đọc kinh cầu nguyện, ăn chay, bố thí, chuyên việc chi công khó, mà không cứ lễ đức kính mến, giữ ơn nghĩa cùng Chúa, thì ra vô lợi luống công hết cả về đàng phần rỗi. Vậy ta hết sức liệu cho ta sống chết năm giữ vẹn đức kính mến Chúa luôn, chẳng làm mất ơn nghĩa thánh bao giờ.

Vốn kẻ đang mắc tội trọng, mà làm việc phước đức gì, dầu không cậy đặng phần phước gì đời sau, song Chúa cũng báo hùyn cho nhờ phần đời này ít nhiều, và mở đàng trở lại ăn năn, cải quá tự tân.

Lo'i than.

Lạy Chúa, căn bốn đức kính mến, xin xuống ơn đức kính mến vào lòng, cho tôi cứ lời ông thánh Phaolô dạy, mà năm giữ ơn nghĩa thánh, và làm nói tương hợp thánh ý Chúa mọi đàng.

Giai lò'i Evang

Đ. C. G. năng phán tiên tri về sự Chúa sẽ chịu nạn, Người muốn tỏ lòng thương linh hồn người ta. Lại muốn cho môn đệ đừng hồ nghi và ngã lòng, khi thấy mình phải tay kẻ dữ bắt bớ hành hạ; một manh tin Chúa để hoá nên sự mâu nhiệm cứu chuộc tội thiên hạ, y như Chúa đã định.

Đ. C. G. ghe phen xưng mình là Con người, có ý quyết về mình có tính loài nhơn, cùng là con cháu Adong. Lại Người muốn dạy ta ăn nói khiêm nhường, đừng chồm ồ công danh, cầu tiếng trọng trước mặt người ta.

Người tối mù xưng Đ. C. G. là con vua Davít, ấy là rao cho thiên hạ nhìn Đ. C. G., là đấng phán hứa xuống thế ra đời cứu chuộc người ta

Đ. C. G. ép miệng kẻ tối mù nói đánh rành, muốn Chúa làm ơn gì. Vốn Đ. C. G. chẳng can phải hỏi cho biết ý nó; song Người muốn giục giả nó nhờ trong sự thừa tỏ tường ngay thật, mà thêm lòng tin cậy Chúa xuống ơn cứu cho mình đặng sáng con mắt Chúa lại muốn dạy ta biết Người sẵn sàng làm ơn phước là thế nào, và ưa hạp sự ta đem lòng tin cậy Người cứu giúp.

Người tối mù cố tình kêu Chúa thương cứu, chẳng dũa ý kẻ nạt ép làm tỉnh; thì nên gương cho ta soi bắt chước, là hãy dốc lòng và tra tay đến việc lành gì, thì chẳng nề vì người ta, chẳng màng đến lời gièm chê nhạo cười, mà bỏ lầy bao giờ. Vả hãy đã cải quá tự tân, đừng ơn Chúa soi sáng thấy đang nẻo phải đi, đừng rồi linh hồn; thì cố tình cứ nắm giữ bề nhờn lành, theo chọn Chúa cho trọn cho đến cùng.

Hội thánh dạy đọc lời Evang trong ngày Chúa nhật này, có ý nhắc nhủ ta suy đến sự Chúa chịu nạn chịu chết vì ta, và răn he đừng mê sự vui chơi ngang tàng, thiên hạ quen thói quen lệ nhằm ngày gần lễ Tro, cùng là ngày thường gần lễ tiết xuân năm mới theo lịch đời. Nội trong ngày ấy biết mấy kẻ tối mù phần hồn, u mê theo sự trái nghịch lẽ đạo, tối mù không đem trí hiểu những ý nghĩa Hội thánh giải về sự Chúa chịu nạn, và mê đem lòng nghiêng về thể tục gian tà chán chường.

Lo'í giục lòng.

Lạy Đ. C. G. nhưn từ vô cùng, Chúa đã hững ý lòng liễu mình chịu nạn vì chúng tôi; xin xuống ơn cho chúng tôi cũng vì lòng kính

mến Chúa, mà chịu khó và ghét bỏ những sự vui sướng dâm mê, những đẹp hãm tính xác thịt, cho khỏi nhuốm bệnh tối trí u mê, và thêm lòng kính mến, cho đến khi gặp mặt Chúa trên trời.

DAY VỀ MÙA CHAY CẢ.

Các thánh Tông đồ noi gương Đ. C. G. mà lập thói phép ăn chay trong bốn mươi ngày. Đ. C. G. giữ chay lòng dặt 40 ngày; ta theo gương tùy sức ta, mà ăn chay; cùng là dặt phần chịu thương khó với Chúa, cam lòng, sửa đẹp tình tư dục, nối gót Chúa chịu nạn, bắt tính xác thịt chịu phục ơn trên, giữ mình vẹn sạch; dọn đến mùa Phục sinh ăn lễ trọng nhứt, và dùng trong sự hãm mình mà đền vì tội khiên đã phạm hằng hà sa số.

Lấy trong một phần thứ mười trong cả năm mà bồi thường tiền khiên, thì chưa kể là bao nhiêu cho cân xứng. Lời ông thánh Leo Đ. G. T. nói, thì làm vậy.

Xưa bốn đạo ăn chay nhất nhiệm, kiêng thịt kiêng cá kiêng rượu. v. v.; ăn có một bữa buổi chiều tối mà thôi. Đời này ta nhờ phép chuẩn nhiều dặt, thì cũng nên hỏ then sánh mình kém thua tổ tông. Vả xem tổ tông

ta đạo đức trọn lành, mà còn ép mình khổ hạnh đến đổi ấy, thì ta càng nên thẹn mình ăn chay có chừng đổi là bao lăm, mà đến vì nhiều tội lỗi sao xứng. Vả ta phải xét hễ kiêng bớt của ăn, thì có ý đỡ giúp linh hồn, để sửa dẹp tính hư nết xấu, để trừ thói lệ gian tà, dứt bỏ sự đắm mê vui say; vì hễ bớt phần lòng thú, thì thêm phần lòng thần, là bớt phần xác, thì thêm phần hồn.

Vậy nội trong mùa này phải siêng đọc kinh cầu nguyện, nhắc nhở sự Chúa chịu nạn, xưng tội rước lễ, xem lễ nghe giảng, làm phận làm phúc chuyên cần 14 sự giúp người ta, cho thật nên mùa thánh, gọi nhuận ơn phước hưởng dụng quanh năm.

Lo'i nguyện.

Lạy Chúa phép tặc vô cùng, tôi dốc lòng hiệp ý lòng Hội thánh, đang giao chiến dưới thế này, mà dùng trong ngày giờ mùa này, ăn năn thống hối tiên khiên, hãm dẹp tình tư dục.

Lạy Đ. C. G., xin cho tôi dâng ăn phần thông công, hiệp sự ăn chay tôi với sự Chúa ăn chay và chịu nạn, vì tội lỗi tôi phạm; mà hết lòng vưng giữ điều luật Hội thánh, đến bởi cho thoã phép công thẳng Chúa, và chết trong sự mến yêu Chúa.

Ngày 30 tháng Novembre

LỄ ÔNG THÁNH **Anrê** TÔNG ĐỒ

.....

Ông thánh ANRÊ, anh ông thánh VERÔ, vốn cũng làm nghề lưới; lại làm môn đệ ông thánh Gioang Baotixita. Khi nghe thấy dẫn chỉ đến Đ. C. G., thì xin theo Chúa; lại đem em người, là Verô cũng theo nữa. Đến sau đang làm cá nơi biển hồ, thì nghe Đ. C. G. phán dạy cả hai anh em rằng: Hãy theo Tao làm nghề lưới, bủa lòng người ta đang phân rỗi. Từ khi ấy hai anh em thôi làm nghề bắt cá, mà theo chơn Chúa.

Đến khi Đ. C. G. thăng thiên đoạn, thì ông thánh Anrê lãnh phận giảng đạo nơi xứ Scythia, Epiro và Thracia, dẫn nhiều kẻ ngoại theo đạo thánh. Đến thành Patras xứ Achia, có quan trấn ở đó muốn ép người tế thần lạy bụt. Người trả lời rằng: « Của lễ tôi tế hằng ngày, chẳng phải là thịt bò thịt dê, một là cao dương thanh tịnh đã tế lần đầu hết trên cây thánh Giá. Bỏn đạo hưởng dụng của lễ tế ấy, trước sau còn là cao dương sống luôn ».

Quan nổi xung, lên án đóng vào cây thập tự. Ông thánh Anrê gấp khố hình, cất tiếng rằng: « Ờ thánh Giá tốt lành, nên giống linh thiêng, nên ngọc châu báu, vì có Minh thánh Chúa ráp vào đó; biết bao thuở tôi trông gặp những thảm thiết mền những liên lí tim, rày đăng ỵ sở nguyên thì rất vui mừng. Hãy chịu đỡ lấy tôi khỏi dương gian, mà đưa đến thầy tôi, là nhờ cây báu lành Chúa dùng cứu chuộc tôi, thì tôi lại đăng sang đến hưởng mặt Chúa ».

Đã chịu đóng kết vào cây thánh Giá, sống đang còn hai ngày, những giảng rao lẽ đạo, cho đến khi linh hồn bay lên trời, đồng hiệp Chúa chịu đóng đinh như vậy. — Ta soi gương ái mộ thánh Giá, như ông thánh ấy, thì cũng đăng ăn phần phước cùng người trên nước Thiên đàng mà chớ.

Kinh dẫn vào lễ, Hội thánh dùng lời Kinh thánh tâng khen các thánh tông đồ đã lên bậc cao phẩm, nên kẻ làm đầu mục có thân thể, chẳng lười ai kẻ xiết đăng, mà rằng:

Cầm xem kẻ thiết nghĩa cùng Chúa rất nên hiển danh và đăng quờn thể rất cao trọng.

Lại lời rằng:

Chúa đã thăm xét biết tôi nghĩ đình dạy làm thể nào. — Tán tạ, v. v.

Kinh nguyện.

Chúng tôi kính lay gần vó nài xin Chúa đã cho Hội thánh nhờ ông thánh Anrê tông đồ giảng dạy sửa đang, thì lại cho chúng tôi nhờ người cầu thay nguyện giúp chẳng khi nào dừng. — Nhưn vì, v. v.

Giai lo'i Bài tho'.

Lời Bài thơ này, là lời ông thánh Phaolô dạy bốn đạo sự có lòng tin lễ đạo, thì chưa đủ; lại phải xưng đạo trong lời nói việc làm nữa; những ăn nói tiết kiệm thanh tịnh sốt sắng, nắm giữ điều răn Chúa, mới liệu nên việc phân rỗi. Bất kỳ là người nội quốc ngoại quốc, bốn đạo kẻ ngoại, mọi người, hễ thật lòng theo giữ đạo, tin cậy kính mến, ăn năn thống hối tội khiên, ân cần cầu xin khẩn nguyện, thì đềuặng phân rỗi. Cầu nguyện cho nên, là bởi có lòng tin, mà đem lòng tin lễ đạo, bởi chịu lý đáng giảng dạy. Bởi vậy có kẻ Hội thánh sai ra khắp thế, làm tông đồ giảng đạo. Đừng phàn nàn, hay là chửa mình không nghe tin lễ đạo thánh; một phải thăm thương, vì nhiều kẻ không màng lắng tai nghe giảng lễ đạo, thừa dịp đó trở lại, và giữ đạo cho nên.

Giai lò'i Erang

Đ. C. G. liệu cho có kẻ sẵn nghe học lễ đạo, và đức hạnh cùng Người, mà làm tông đồ ra khắp xứ thiên hạ, giảng dạy về vời, y như tai nghe mắt xem tận tường. Ta nghe giảng dạy, thì lại phải giữ như lời tai nghe, và phải soi gương kẻ lành, mà noi theo bắt chước nữa, kéo ở lộn cùng kẻ dữ, mà in rập thói hư nết tà nó chẳng.

Đ. C. G. lựa trong những kẻ bậc tốt hèn làm nghề chai nghề lưới, mà làm nên tông đồ giảng đạo cho thiên hạ; ai nấy dựng tượng sự lập đạo thánh, đều bởi phép tác Chúa, chớ không phải nhờ có thân thể phần đời, mà tạo lập đâu.

Đ. C. G. quyết hứa cho môn đệ Người đã thôi làm nghề lưới, mà thành nên nghề lưới thiêng liêng, bủa linh hồn người ta vào đạo thánh cho dựng phần rồi. Chớ như bốn đạo thường nhưn cha mẹ, chủ nhà, kẻ trưởng giả, người có quyền phần đời; mà đưa lời lành an ủi kẻ bề dưới mình, và làm gương tốt cho nó noi dõi theo, cùng sửa dạy cho nên; thì cũng cầm là như nghề thánh Tông đồ bủa lòng người vào đảng phần rồi một thể. Ta ai nấy có thể dựng chuyên nghề bủa linh

hồn người ta, cho khỏi biển hiểm thế này, đăng lên bờ cõi nước Thiên đàng.

Lo'i giục long.

Lạy Đ. C. G. hiển hậu vô cùng, Chúa đã khấng đoái nhìn ngư ông hèn hạ, mà đem lên bậc tông đồ, có ý cho sáng ngời phép tắc khôn ngoan Chúa, mà làm thẹn mặt kẻ quờn thế quán tử phần đời; xin cũng đoái nhìn đến chúng tôi, là con cái yếu đuối nhu nhược, mà dẫn đem chúng tôi cứ thẳng bước đi đàng phần rồi, cho khỏi lạc mất đời đời.

Ngày 3 tháng Decembre.

LỄ ÔNG THÁNH **Phanxicô Xavie** HIỂN TU.

Người sinh trong nước Hispania năm 1506. Khi đến 18 tuổi, thì người sang thành Paris, có ý vào trường giám học hành. Ở đó gặp người bốn quốc, tên Ignatio, đạo đức, mà năng dặn bảo mình rằng: « Lời lãi cả thiên hạ, mà mất linh hồn, nào có ích gì? » Người nghe đi nghe lại mãi lòng, kết hiệp với ông Ignatio liệu thể lập Hội Đ. C. G., mà càng lâu càng thành đức hạnh trọn lành.

Đến năm 1541, vượt biển sang phương đông giảng đạo trong 52 xứ, cho đến nước Nhật bản, dẫn đồ hội kẻ ngoại theo đạo; và dọn sang nước Đại minh, mà Chúa đã hẹn đem về hưởng vinh sang trên nước Thiên đàng, năm 1552.

Từ ấy sắp đi trong Hội thánh kêu người là tông đồ phương đông, và chọn làm bốn mạng hội Giảng đạo.

Kinh dẫn vào lễ Misa, thì rằng :

Giảng rao lễ đạo Chúa trước mặt quân vương, mà chẳng hổ thẹn. Nghĩ ngấm lễ luật Chúa dạy, mà hết lòng ưa hạp.

Còn lời rằng :

Hỡi vạn dân hãy ngợi khen Chúa ; hỡi bá tính hãy ngợi khen Người, vì lòng Chúa bên bỉ lân mẫn thương xót chúng tôi, mà cứ giữ trọn đời như lời đã quyết. — Tán tạ, v. v.

Kinh nguyện.

Lạy Chúa đã khăng dùm đến lời ông thánh Phanxicô giảng và phép lạ người làm, mà qui dân phương đông về Hội thánh, xin đủ lòng thương cho chúng tôi như tôn kính người công dày hiển vinh, mà đừng noi theo gương phước đức người. — Như vì, v. v.

BÀI THƠ (Như trong lễ ông thánh Anrê)

LỜI EVANG (Như trong lễ Đ. C. G. thắng thiên, mà trừ hai câu sau hết.)

—❖—
DẠY VỀ SỰ GIẢNG ĐẠO RA KHẮP THẾ.

Từ khi Đ. C. G. sai khiến thánh tông đồ ra khắp xứ, thì đời nào cũng có kẻ nối gót tông đồ đi giảng đạo. Đời ông thánh Phanxicô Xavie đi sang bên phương đông, có nhiều kẻ bên phương tây mà lạc đạo chính ; mà kể từ khi ấy sắp đi thấy nhiều xứ thiên hạ có đô hội kẻ làm thầy giảng đạo cho kẻ ngoại.

Đời này Hội thánh sai kẻ giảng đạo bên xứ quân Hồi hồi, cùng quân Persa ở, và những xứ Thiên trước, Cao mên, Chà và, Xiêm la, An nam, Đại minh, Cao ly, Nhứt bốn, Ma ni, trước nước Mĩ nhiều phương, và nước Africa cũng nhiều xứ. Có hơn hai mươi Hội dòng cho Thầy lìa quê, sang nước kẻ ngoại; nhứt là dòng Đ. C. G., dòng ông thánh Phanxicô, ông thánh Dominicô, dòng ông thánh Vinsente, hội Giảng đạo, v. v.. Bốn đạo nhiều kẻ góp tiền để phượng dưỡng đỡ việc cả thể giảng đạo. Nhờ có tiền góp ấy, mà các thầy liệu đặng cho nước Cha trị đến, vạn dân thiên hạ đang còn u mê tin vợ thờ quấy.

Ngày 6 tháng Décembre.

LỄ ÔNG THÁNH **Niculao**, GIÁM MỤC.

Ông thánh NICULAO công đức cao dày đồn tiếng khắp thế. Người sinh ra nhờ có lời cha mẹ cầu nguyện lâu năm cho đặng sinh con. Mà chồi quế đơm nhánh quế, nên con cũng chăm việc phước đức, đọc kinh cầu nguyện cả đời. Còn thơ bé mà đã biết nhịn, chẳng chịu bú trong hai ngày thứ tư thứ sáu, là ngày thường quen ăn chay; mà đầu cho đến hết đời, người thì cứ giữ ăn chay trong hai ngày ấy luôn. Gương phước đức người sáng loà ra, cho mọi người đều soi dặng mà bắt chước.

Cha mẹ người qua đời đoạn, thì dùng của cải phân phát cho kẻ bần khổ thốn thiếu. Có tích người giúp nhà kia lén, bỏ tiền bạc vừa đủ gả dặng ba đứa con nơi xứng bậc cho khỏi thiệt thời phân hồn. Đã nên danh tiếng người trọn lành thế ấy, vừa có đức Giám mục cai địa phận đã mất lộc, thì thiên hạ tính bầu cử ai nối quờn; mà có ơn lạ Chúa chỉ trở chọn cử ông Niculao.

Ông thánh ấy chịu chức, vưng theo thánh ý Chúa, càng lâu càng trọn lành, và

hay làm phép lạ nhiều thứ, đến đổi người ta gọi là ông thánh phép lạ. Nhưng vậy người chẳng khỏi gian truân nhiều đều khúc nôi, phải chịu bắt bớ, bỏ vào tù giam cầm, xiềng toả lâu dài. Đến đời hoàng đế Constantinô lên vị, thì dặng ơn tha vể, thì lại ra sức trừ tuyệt sự thờ bụt thần và đạo lạc quân Ariano mới phát ra. Người sinh thì thối an, năm 352 sau Chúa ra đời.

Kinh dẫn vào lễ, thì rằng :

Chúa hẹn lời giao kết lập an hoà, mà đặt người làm đầu mục, có chức thầy chính tế bên bí đời đời.

Còn lời rằng :

Lạy Chúa, xin đoái nhớ đến Davít có lòng khoan hơn hậu đãi. — Tán tạ, v. v.

KINH NGUYỆN (*Coi lời cầu.*)

Giai lo'i Bài tho'.

Ông thánh Phaolô khuyên bảo bọn đạo hãy nhớ đến tiên sư có lòng bền tin đạo đức, mà giục mình soi gương bắt chước, xa lánh gương mù xấu gặp ở thế nầy nhiều kẻ dữ làm, mà đổ danh về đảng tội lỗi. Lễ đạo thánh trước sau, meo mực một thể bền đở, ta phải in rập chẳng đổi đời.

Ông thánh Phaolô còn dạy người Giudêu đừng còn cứ theo luật cũ đã bãi đi, vì có chính Minh Đ. C. G. nên của lễ, thể các của lễ dựng tiền xưa; nên cũng phải dứt bỏ các lễ phép đạo thơ giáo, mà theo tuật lễ đạo thánh, châu lễ cực trọng có của ăn nuôi dưỡng linh hồn bốn đạo hưởng dụng; nên một thân thể thiêng liêng cùng Đ. C. G. Noi dõi theo chơn Người, vác cây thánh Giá, chịu công khó, tùy bậc phận, vững phục Hội thánh, cùng những đấng thay mặt người.

LỜI EVANG (*như lễ thánh Giám mục I*)

Dựng tiền.

Lời ca vịnh rằng :

Lễ chơn chính và ơn tao thương xót chẳng lìa cách người, và nhơn danh tao, mà người sẽ nối quờn thế cao trọng.

Thăm thi.

Lạy Chúa Dêu, xin xuống ơn thiêng, nơi của lễ chúng tôi dựng trong ngày lễ ông thánh Niculao Giám mục, cho chúng tôi nhờ qua ngày giờ năm tháng, mắc may rủi, mà chẳng lạc đàng chính lộ.

Chiu lễ.

Nhơn danh tao đã nhứt định quyết cho

---

*miêu đệ người hằng có luôn, cho toà người
ngồi bên đồ đời đời trước mặt tao, như mặt
trời mặt trăng vọng nhứt và mây mỏng chứng
lời tao hứa hân hòì trên không.*

Chiu lê đoan.

*Lạy Chúa, của lễ chúng tôi hướng chịu
lấy dâng trong ngày lễ ông thánh Niculao G.
mục, xin để nên ơn bảo hộ chúng tôi chẳng
khi nào dừng. — Nhon vì, v. v.*

Ngày 7 tháng Decembre

LỄ ÔNG THÁNH **Ambrosio**, GIÁM MỤC THÁNH SƯ.

Kinh dẫn vào lễ — BÀI THƠ — LỜI EVANG
— LỜI CẦU (*như lễ thánh sư*).

Tâng thu'.

*Nay là thấy cả đang ở đời đẹp lòng Chúa.
Ứng. — Không thấy đau sánh bi, mà giữ vẹn
luật lễ đáng cả như người. Alleluia —
Alleluia.*

*Ứng. — Chúa đã quyết nhưt định bền đỗ,
chẳng dưng phong người làm thấy chính tể
đời đời, tùy lễ tiết ông Melchisedech — Alleluia*

*DỤNG TIỀN (như trong lễ ông thánh Nicù-
lao).*

Thăm thí.

*Lạy Chúa phép tác vô cùng hằng có đời
đời, xin cho của lễ dưng cho Chúa oai nghi,
nhờ có ông thánh Ambrosio giám mục hiển
tu cầu thay, mà giúp chúng tôiặng phần rồi
đời đời.*

CHỊU LỄ (như trong lễ ông thánh Nicùlao)

Chiu lễ doan.

Lạy Chúa phép tắc vô cùng, xin cho chúng tôi vừa hưởng chịu lễ mầu nhiệm về phần rồi, và hơn sự tôn kính ông thánh Ambrosio giám mục hiền tu, mà dựng của lễ này cho Chúa oai sang, hầu dâng nhờ lời người cầu giúp chúng tôi mọi đàng. — Hơn vì, v. v.

Áp lễ Đ. C. Bà

CHẲNG HỀ MẮC TỘI TỔ TÔNG.

—O—

Kinh dẫn vào, thì rằng :

Hỡi những kẻ kính sợ, hãy lại đến nghe lời Tao thuật kể những ơn trọng Chúa ban xuống cho linh hồn tôi.

Còn rằng :

Hỡi người ta ở khắp thế, hãy hừng lòng khâm kính Chúa, hát ca vịnh rao danh Người cả sáng, và tâng khen Người hiển vang vô cùng. — Tán tạ, v. v.

Lời cầu.

Lạy Chúa, đã xuống phước diệu kỳ, cho từ Mẫu Con một Chúa vẹn khỏi tội tổ từ đầu

*thai; xin cho chúng tôi nhờ lời Người cầu
thay, mà đừng sạch lòng cháu lễ kính Người.
— Như vì, v. v.*

*BÀI THƠ (như lễ Đ. C. B. trên núi Cara-
melo ngày 16 tháng Julio).*

Tâng thu'.

*Đức khôn ngoan cất đền đài lên đưng
bấy cột đỡ lấy.*

*Xây nền trên núi thánh, Chúa ra hap
cửa thành Sion hơn các nhà tạm Giacóp.*

*EVANG (như ngày lễ Sinh nhật Đ. C. B.
ngày 8 Septembre).*

Du'ng tiên.

*Tôi trần triu đáng linh hồn tôi kính mến,
và đứng ấy lại cả lòng thương yêu tôi, Người
hay ra ở giữa bóng hoa huệ.*

Thàm thi

*Lạy Chúa, xin nhậm lấy của lễ chúng tôi,
nhờ có lời Đức Mẹ chẳng đúng bợn như cầu
thay, cho Chúa đủ lòng như từ chịu lấy.
Chúa nể vì người là đáng Chúa xuống phước
cho khỏi bợn như tôi tớ, cho thành nên toà cao
một Chúa ngự cho đáng. — Chúa là, v. v.*

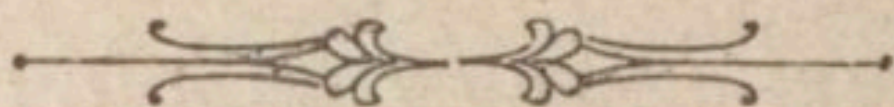

Chiu le.

Người nào mà thấy bước lên sáng rực như rạng đông, xinh đẹp sánh như mặt trăng, oai thể vĩ như mặt trời, nghiêm phép như đạo binh ra trại bày trận.

Chiu le doan

Lạy Chúa nhơn từ thương xót vô cùng, xin phù trợ chúng tôi yếu đuối đang giữ áp lễ Đức Mẹ Con một Chúa, và kính Người từ đầu thai chẳng đứng bợn nhơ, mà nhờ Người cầu thay nguyện giúp, cho chúng tôi dậy khỏi tội khiên đã sa phạm. — Nhơn vì, v. v.

Le Đ. C. Bà

CHẲNG HỀ MẮC TỘI TỔ TÔNG TRUYỀN CHO.

Tôn kính Đức Nữ đồng trinh Maria từ thuở đời đời. Đ. C. Cha chọn làm con rất yêu dấu; Đ. C. T. T. chọn làm bạn thanh tịnh mọi vẻ; Đ. C. Con chọn làm Mẹ cực lành trọn đời đồng trinh. Cứ lẽ ấy, thì chẳng nên cầm Đ. C. Bà sinh thai mắc tội tổ như mọi người loài ta đâu. Bợn nhớ tội ấy rất xung khắc với bậc làm Mẹ Chúa Cứu thế, nên đã có lời tiên tri từ thuở tổ tông phạm tội trong vườn diêu quang. Chúa phán về Đ. C. Bà sẽ giày đạp đầu con rắn đã xui khiến bà Evà phạm lệnh Chúa, và dỗ lòng ông Adong cũng lụy theo. Thật không lẽ Con rất yêu dấu Đ. C. Cha, và bạn thanh sạch Đ. C. T. T., đã đúng bợn nhớ bao giờ; nên có lời Kinh thánh tâng khen Đ. C. Bà rằng: Cực tốt cực lành mọi vẻ, chẳng chút gở giớm bề nào. Lẽ nào Đức Mẹ Chúa Trời đã chịu phép thần dữ bao giờ. Chẳng trí khôn ai dám suy đến sự Đức Mẹ nhẹ danh thể ấy; kéo Mẹ nhẹ danh, thì cũng dự đến Con nữa; một quyết lẽ hằng lý chính đòi, vì danh vong Con cực trọng cực

cao, mà cho Đức Mẹ từ đầu thai, khỏi tội tổ tông truyền.

Ví Đức Mẹ như bông hoa huệ trắng treo nơi bụi gai, mà trời trang. Đức Mẹ là cửa Thiên đàng, chẳng hơi sự tội nhập vào đó. Đức Mẹ là hòm bia truyền thiên Chúa đóng bằng thứ gỗ bền chặt, không sâu một chi tội lỗi ăn hư đặng bao giờ. Đức Mẹ là đèn đài Chúa thượng trí khôn ngoan vô cùng ngự vào, thần dữ chẳng hề nhập đặng, hưởng chi ở trong bao giờ. Nên Đ. Giáo Tông Phiô thứ 9 đã phán nhứt định, buộc bốn đạo ai nấy phải tin Đức Nữ đồng trinh Maria, nhờ ơn phước lạ, trời chúng, cùng nhưn vì công nghiệp Đ. C. G. Cứu thế, mà từ đầu thai chẳng hề mắc bợn như tội tổ tông truyền cho. Ta nhưn buổi lễ cả này chúc mừng Đ. Mẹ đặng hiển vinh, và dốc lòng chí quyết noi theo chơn Người, tùy phận hẹn chúng tôi, như giải sau này.

Đ. Mẹ có phước lạ, vì từ đầu thai chẳng mắc bợn như tội tổ, và gồm ơn phước trọng quá hơn chín phẩm thiên thần, cùng cả loài người ta. Ta không lẽ chen kịp Đ. Mẹ về đàng ấy, mà có đức khiêm nhường Người cả đời nắm giữ, chẳng ỷ thế bao giờ, thì ta cứ đó học đòi bắt chước, và then mình, vì đang

nhuộm sự tội lỗi phản nghịch Chúa, mà còn dám khoe khoang cậy tài ý mình.

Đức Mẹ nhờ ơn trọng chẳng hề mắc tội tổ, nên nổi sáng trí trọn lành, chẳng chút nghiêng chịu về sự dữ, khỏi mọi cơn ma quỷ xác thịt xâm phạm giữ vẹn ơn nghĩa thánh ngàn trùng, xứng bậc làm Đ. Mẹ, cùng bền bỉ chẳng dừng; mà còn ân cần lo tránh dịp hiểm nguy ở tịch diệt xa mắt người ta; những đọc kinh ngắm nghĩ, giữ ngũ quan nghiêm nhất, chăm đến sự tập rèn hơn đức một lâu một hơn.

Ta cứ đó xét về ơn nghĩa ta đang hưởng nhờ khi chịu phép Rửa tội; mà thế ta đã phải hết sức liệu phương, kéo làm hư mất đi trong muôn vàn dịp hiểm trở gặp phải hằng ngày. Nhưng vậy thương ôi! ta có lo tránh dịp nghèo hiểm, ta có cần mãi đọc kinh, hăm dẹp ngũ quan, chăm chỉ đang rồi linh hồn.

Bấy lâu nay những trẻ nải lạt lẽo, một hai khi đi xưng tội dốc lòng chữa, sau ngã phạm lại, mà chưa bỏ rẫy sự đạo, thì còn lấy làm lạ, mà cảm tạ ơn Chúa lân mẫn đỡ lòng ta kéo thối chí. Rày ta có nhứt định noi dõi theo gương Đức Mẹ chí mẫn đến sự giữ vẹn ơn nghĩa Chúa hay chẳng, và dùng phương thế như Người cho trọn niềm đạo sao?

Đức Mẹ dầu không chút đúng bợn như

tội tổ, và tội mình làm ; song cũng chịu trăm ngàn sự tân khổ gian nan, mà cả lòng chịu mặc thánh ý Chúa sở định. Ta hay phạm tội lút đầu lút óc, mà còn chẳng bằng lòng chịu khó, mà phạt tạ và lập công đền tội. Chớ thì ta phải hổ thẹn với Đức Mẹ biết là ngần nào ! Hãy giựt mình, trách mình, quyết lòng cam chịu gian nan theo chơn Đức Mẹ.

Kinh dẫn vào lễ có Hội thánh mượn lời thánh tiên tri, mà cất tiếng mừng rỡ rằng :

Mừng thay là mừng ! hừng tâm vui vẻ hơn hờ, tán tạ không khen Chúa, cùng là Chúa Đêu tôi, vì cho linh hồn tôi đang nhờ phước trọng ơn cao về đàng phần rỗi, cùng sự đạo đức, ví như con dâu vu qui mặc áo thanh quý đeo vòng vàng chuỗi hạt.

Còn lời rằng :

Tán tụng ngợi khen Chúa đã khăng bảo thủ tôi, và chẳng để kẻ thù phò mình đã lướt thắng tôi. — Tán tạ, v v

KINH NGUYỄN (*Coi lời cầu.*)

Giai lo'i Bài tho'.

(*Giải bài Kinh thánh Sấm Truyền củ trưng ngôn ngữ vua Salomon.*)

Lời Kinh thánh này vốn tâng khen sự

khôn ngoan Chúa hằng có đời đời vô thỉ vô chung. Hễ khôn ngoan nơi Đ. C. T., thì chỉ Đ. C. Con, bởi Đ. C. Cha mà hằng có thuở ngươn sinh, dựng nên vạn vật dự bị mọi đàng thương đoái mọi nỗi; nhứt là người ta mà dẫn chỉ nẻo, cho đặng phước lộc ngàn trùng.

Mà lời ấy cũng còn hiểu đặng về Đ. C. Bà, vì Người trời hơn hết mọi thiên thần trên trời, và mọi người dưới thế, Chúa cho gồm phước lạ trên hết mọi đấng trên trời dưới đất. Nên Hội thánh mượn lời Kinh thánh, mà bảo bôn đạo, nghe Đ. C. Bà an ủi khuyên lơn rằng: Hỡi các con ôi! hãy lắng tai nghe Mẹ chúc phước cho kẻ nối gót Mẹ, theo đàng Mẹ bước đi, thì đặng ơn phước chuyên việc phần rỗi cho nên.

Giai lo'i Evang.

Độc lời thiên thần truyền tin, có ý nường lời ấy tâng khen Đ. C. Bà gồm phước lạ, và khỏi bợn nhơ tội tổ tông.

Lời rằng: Đây ơn phước chí từ đầu thai gọi nhuần ơn phước, mà Đ. C. T. định cho Người làm Mẹ Chúa Cứu thế, ắt thì Người đầy tràn ơn Chúa. Lời ấy còn chỉ sự Đ. C. Bà càng ngày càng thêm ơn rộng rãi; nên khi đến kỳ

nghe thiên thần truyền tin, thì đã đầy đầy ơn biết là ngần nào! Đức Mẹ còn đáng gọi rằng: đầy ơn phước, vì Đ. C. G. Con Người, là căn bản mọi ơn mọi phước. Ta nhờ Người sinh Chúa Cứu thế, thì há dễ chẳng nhìn Người đầy ơn phước; nên trong Kinh cầu Đức Mẹ, có câu rằng: Đức Mẹ đầy ơn thiên Chúa.

Lời rằng: Đ. C. T. ở cùng Bà, nghĩa là Đ. C. Cha phù hộ Người là Con rất yêu dấu Đ. C. Con thương, Người là Mẹ rất dấu yêu Đ. C. T. T. đổ ơn điểm giời, Người là bạn thanh sạch mọi đàng.

Lời rằng: Có phước lạ hơn mọi nữ, nghĩa là có phước trời hơn các người nữ; vì nên bậc làm Mẹ Chúa Trời; vì gồm hai phước làm Mẹ, và giữ vẹn đồng trinh luôn luôn; vì sinh đáng làm đầu sự phân rỗi cho thiên hạ, bồi thường sự bà Evà làm đầu sự mất phân rỗi đi.

Lời giục lòng.

Lạy Đức Nữ đồng trinh vẹn vẻ thanh tịnh, trời trang trên hết các đấng thánh trên trời dưới đất, những trọn lành, chẳng chút đung bợn nhơ. Lạy Đức Mẹ Chúa Trời trinh khiết đích đáng, xin đoái nhìn tôi giúp ơn cho


~~~~~  
đặng noi theo gương Đức Mẹ giữ mình vẹn  
sạch, tránh bóng sự tội, chẳng còn vương  
vấn nó bao giờ nữa; hầu đến chừng lâm chung,  
mà mong ơn lên trời gặp mặt Đức Mẹ và  
hưởng phúc đời đời.

~~~~~

Ngày 21 Decembre.

LỄ ÔNG THÁNH **Thomas.**

Ông Thomas nguyên làm nghề lưới trong xứ Galilêa. Người mong ơn Chúa cho làm môn đệ, những sốt sắng hiệp theo Chúa, như lời Evang làm chứng khi thuật tích Đ. C. G. trở về xứ Judea, phán chỉ kỳ chịu nạn đã hòng đến, thì ông Thomas khuyên giục các môn đệ khác rằng: Ta đồng hiệp theo Người sống chết không lìa.

Khi Đ. C. G. sống lại, mà ông Thomas chưa thấy mặt Chúa, thì chẳng tin; cho đến khi Chúa hiện đến mà bảo Thomas để ngón tay nơi dấu tích thánh cho vững tin. Ông Thomas nghe thấy sắp mình xuống, kính lạy nhìn Chúa, chẳng dám nghi chút nào nữa. Ta nhờ sự ông thánh ấy nghi nan, mà bồi thêm đức tin vào lòng ta.

Không kể xiết dặng những công lao ông thánh Thomas giảng đạo nhiều miền xứ Armenia, Persa, Parthia, Hircania, Bactria và cho đến nước Thiên trước.

Ông thánh ấy hiệp theo Đ. C. G. đang ba

năm tròn, nghe lời Người giảng dạy về sự
Người sẽ chịu nạn chịu chết và sống lại; và
dầu người sốt sắng mặc lòng, song cũng hèn
tin khi Chúa sống lại. Hèn tin làm sao vậy?
Hoặc bởi tự nhiên tính người ta yếu đuối,
hay là bởi thua buồn khi thấy Đ. C. G. chịu
nạn chịu chết. Chớ thì ta mà còn trễ việc bốn
phận đọc kinh xem lễ nghe dạy, lẽ nào không
liều mình mất đức tin nghiêng về đảng tội
lỗi, cho ra khốn cực phần hồn vô cùng,

KINH DẪN VÀO LỄ *như ngày lễ ông thánh
Anrê*).

Lời cầu.

Lạy Chúa, xin cho chúng tôi đừng nỡ
lòng trong ngày lễ ông thánh Thomas tông đồ,
mà hưởng nhờ, người làm quan thấy phù
hộ, đỡ giúp cho chúng tôi ra sốt sắng, cho nên
giữ lòng bền tin. — Nơn vì, v. v.

Giai lời Bài tho'.

Ông thánh Phaolô luận phép Rửa tội
làm chúng tôi sinh nên con cái Chúa đồng
đẳng, cùng các thánh hưởng nhờ quê nhà Đ.
C. T. Phước thay là chúng tôi khỏi thất lạc
tứ cố vô thân vô quê hương, mà nên con
nhà Chúa, nhà Hội thánh. Ở đời có ơn đưa

đàng khi chết sang cõi thường xuân, hiệp mặt cùng các đấng hưởng phước khoái lạc vô cùng. Ta hãy giục lòng giữ vẹn đạo thánh, tập rèn đức hạnh, đua kẻ trọn lành, mà đem nhau thẳng tới nước Thiên đàng. Đã làm mất ơn nghĩa, đã dặng khi chịu phép Rửa tội, thì hãy lập tức liệu thể chuộc lại. Thiếu chi công nghiệp Chúa để nơi phép Giải tội, mà chuộc ơn trọng ấy.

LỜI EVANG (*như Chúa nhật thứ 1 sau lễ Phục sinh. Kể từ lời rằng: ông Thomas là một trong 12 môn đệ. v. v.*)

DẠY VỀ SỰ TIN CÙNG SỰ MÊ DỊ ĐOAN.

Kẻ lành nhờ đức tin mà sống phần hồn, như kẻ nghề nông nhờ nghề mình, mà làm ăn sống phần xác; như kẻ công thợ, nhờ công nghề mình mà độ thân. Công khó phần xác đỡ mạng sống ở đời, việc lành phước đức đỡ sự sống phần hồn. Kẻ lành ra sức chuyên việc phước đức, kính Chúa yêu người, giữ vẹn điều răn, sửa dẹp tính hư nết xấu. Còn kẻ dữ chẳng sá chi đến lễ đạo, những mê sự đời, tìm của cải, ham sung sướng chồm ố công danh, nên nghiêng lòng về sự vợ vào dị đoan

---

mà tin, cho dặng y sở nguyên ; mà lần hồi bỏ lẽ chính đạo, chẳng cậy tin Chúa nữa ; một tin cậy mình, hoặc là những điều tà thuật coi số, chọn ngày giờ, bàn luận chiêm bao, v. v., mà khác kẻ ngoại chẳng bao xa. Bấy giờ càng lâu càng phục theo ma quỷ xui khiến theo đảng hư, mà mất linh hồn. Ta hãy kiêng giữ kéo đem mình vào đảng ấy cách lìa Hội thánh, mà liều mình sa xuống vực thẳm bỏ đạo. Hãy lánh mọi sự dị đoan cho căn kẻ mạnh tin sự đạo chí thiết, hiệp theo lẽ đạo dạy.

Lo'i giục lòng.

Lạy Đ. C. G. nhơn từ vô cùng, Chúa đã khấng giúp ơn cho ông thánh Thomas mạnh tin, xin đờ giúp linh hồn tôi, kéo ra yếu đức tin, mà cheo leo về phần rồi.

---

26 Decembre.

LỄ ÔNG THÁNH **Xitephanô** TRÍ MẠNG CHI THỦ.

Sự tích ông thánh này kể lại trong bài đọc bên tả ảnh, mà trưng ra bởi Sử ký thánh Tông đồ. Đã chọn ông thánh này làm thầy phó tế trước hết trong Hội thánh, vì xem người trọn lành khôn ngoan bên tin, có chức phận giảng dạy phân phát bố thí kẻ bần khổ. Người làm cho trọn niềm sốt sắng, thì dân Giudêu nhiều kẻ thấy sinh lòng ghét giận hung, đến đổi ra tay ném đá giết người, nên kẻ trước hết tử vì đạo trong Hội thánh.

Kinh dẫn vào lễ rất hấp sự tình ông thánh này chịu bắt bớ, mà rằng :

Kể đầu mục đã hội lại bàn luận lý đoán hại tôi, và kẻ dữ bắt bớ tôi. Lạy Chúa Dêu tôi, xin cứu giúp tôi tớ Chúa đã chuyên lo năm giữ, theo đảng ngay nẻo thật Chúa dẫn chỉ.

Còn lời rằng :

Phước thay là kẻ đang dọc đảng ở thanh sạch, cứ theo lễ luật Chúa. — Tán tạ, v. v.

Lo'i cầu.

Lạy Chúa, xin cho chúng tôi tôn kính đấng, thì dặng dõi theo đó những học đòi thương yêu kẻ nghịch thù, như gương đấng thánh chúng tôi giữ lễ, mà đã biết vì kẻ bất bớ dưng lời cầu nguyện Chúa chúng tôi, là Đ. C. G. Khirixitô, Con một Chúa cùng là đấng hằng sống, v. v.

Lo'i Bài tho'.

(Bài dẫn tích sự thánh Tông đồ.)

Ta nương bài ấy biết ông thánh Xitêphanô trọn lành đạo đức, đến đối người Giudêu đã giận ghét người, mà bắt lỗi gì người không dặng. Mà nó muốn cho ra lý đoán xử, thì mượn kẻ vu cáo nói lộng ngôn phạm thượng đến Đ. C. T., cùng lễ luật ông Moisen. Khoản vu cáo nặng chừng nào, mà ông thánh ấy chẳng nao lòng, vì biết lương tâm mình không trách bề ấy.... Ta cứ lương tâm ta, thì cũng biết hơn thiệt phải trái trước mặt Chúa thể nào. Ta giữ theo lương tâm, thì chẳng sợ bao lời thiên hạ biếm chê vu vạ làm chi. Dầu phải tù rạc xiềng toả xử tử, mà đến toà Chúa phán xét, thì cũng khỏi tội, mà dặng vinh phước.

Ông thánh Xitephanô chịu xử oan ức,

phải ném đá, mà cũng còn cầu nguyện cho kẻ hành hà bắt bớ cùng giết oan ương. Ta mặt mũi nào dám chữa mình không đáng làm ơn cho kẻ làm oán ta sao? Nào ông thánh nói đó chẳng phải một loài một tính như ta, và ơn Chúa nào không sẵn sàng cho ta dùng như ông thánh ấy sao? Nếu ta cãi chối chẳng chịu, thì đừng xưng mình có đạo, vì lẽ đạo buộc thương người ta và thương kẻ nghịch thù ta nữa. Thương kẻ nghịch ấy là dấu tích, làm chứng sự ta có đạo, cũng là con cái Chúa, làm ơn cho mọi người, bất kỳ lành dữ, đều đáng nhờ; như lời Kinh thánh rằng: Cho mặt trời sáng và cho trời mưa cho nhuần nhả đất ruộng, ai ai dữ lành đáng hưởng.

Giai lò'i Evang

Chúa phán về tiên tri kẻ khôn ngoan thượng trí, cùng kẻ thông lấu Kinh thánh, Người có ý chỉ kẻ giảng đạo thánh cho người Giudêu dễ đem lòng hơn mà tôn kính phục lời giảng dạy.

Hắn thật người Giudêu đã chém giết trong phố đường Chúa chỉ: như ông thánh Xitephanô phải nó ném đá, ông thánh Giacôbe, anh ông thánh Gioang, phải nó chém, ông thánh Giacôbe hậu phải nó quăng bởi trên

nóc nhà thờ xuống đất, nó đã bắt bớ những ông thánh Vêrô, Gioang, Phaolô, Barnabe.

Há dễ ta phải kể dữ bắt bớ, mà nên phản nản thối chí làm chi. Người Giudêu chém giết làm vậy, thì có máu kẻ chịu chết sẽ đòi phép công thẳng Chúa gia phát ấy, nghĩa ý lời Evang nói về máu kẻ lành sẽ đổ trên kẻ dữ làm vậy.

Chúa dùng trong sự gà mẹ binh lấy gà con, mà ví lại sự Người thương giúp người ta, cho đến đổi chẳng nề liều mạng sống chết, choặng cứu chữa linh hồn mọi người. Những kẻ làm đầu mục cha mẹ chủ nhà, hãy lấy đó cho biết phận mình phải thương giúp kẻ bề dưới là thế nào!

Đời ta còn kể bắt chước người Giudêu ném đá chém giết kẻ làm tiên tri giảng đạo, thì ngờ là những kẻ dùng lời vu vạ cáo gian, làm xấu tiếng kẻ giảng dạy dẫn chỉ đảng phần rồi, làm thấy bốn sở coi sóc linh hồn người ta, và chê khinh nhạo cười những lời phô dâng ấy bảo khuyên dạy dỗ. Mà ghe phen thấy những kẻ làm vậy phải cơn Chúa thanh nộ, mà mất đức tin bỏ đạo, nên kẻ tung hoành gian hung, chết khốn nạn; mà đức tin nó đã làm mất, thì lại sang đến kẻ chơn thật trong người ngoại giáo mà dặng trở lại đạo.

Nhà cửa mà ra trống không, ấy chỉ hoặc đến thờ thành Giêrusalem cách 40 năm sau Chúa chịu nạn, mà phải triệt hạ, hoặc kẻ có tội bỏ ơn Chúa, mà phải kẻ cướp phá phách linh hồn, làm hại ngàn trùng hư mất đời đời.

LỜI THAN CÙNG ÔNG THÁNH XITÊPHANÔ.

Thân lạy ông thánh Xitephanô đầy đầy ơn sức mạnh bền tin sốt sắng, có đạo đức trọn lành sáng ngời nơi mặt mũi xem như mặt đấng thiên thần; xin giúp cho tôi đăng an nhân thói bình trong lương tâm, hứng lòng sốt sắng, dõi noi theo gương người, mà dong thứ kẻ mất lòng tôi; lại cầu nguyện cho nó nữa, hầu tôi mong ơn sống thánh chết lành như người.

Ngày 27 Decembre.

LỄ ÔNG THÁNH **Gioang** TÔNG ĐỒ THÁNH SỬ.

Ông thánh Gioang em ông thánh Giacobe, cả hai chuyên làm nghề cá. Đ. C. G. kêu gọi theo mình, thì liền bỏ nghề và cửa nhà cha mẹ, mà theo chơn Chúa.

Đ. C. G. xuống phước riêng cho Gioang, vì đã nhìn người trọn lành thanh sạch, mà ông Gioang chí thiết hiệp theo Chúa, đến đổi dầu trong buổi Chúa chịu nạn, thì cũng chẳng lìa bỏ. Mà Đ. C. G. lại trời phú cho người thay mặt, mà cúng dưỡng tôn kính Đức Mẹ khi người chịu chết. Đến kỳ người Giudêu bắt bớ Hội thánh, thì ông Gioang đem Đức Mẹ sang thành Ephesô, xứ tiểu Asia.

Đến sau khi Đức Mẹ mông triệu thăng thiên rồi, thì người lại phải tay kẻ bắt bớ giải về thành Rôma. Ở đó người chịu vạc dầu sôi, mà ra khỏi chẳng phải nao. Đoạn lại phải lưu đày đến cù lao mấy lâu, rồi trở về xứ Asia. Mà đến non 100 tuổi mới sinh thì.

Người làm thánh Sử chép lời Evang và ba

cái thơ, cùng sách dự tri các đời Hội thánh cho đến tận thế. Khi người tuổi tác già cả, thì quen năng lặp đi lặp lại lời dặn bảo rằng: « Hỡi chúng con ôi! hãy thương yêu nhau! » Có kẻ nghe nói chán tai, thì thưa rằng: Nhon sao cha chỉ nói một câu này mãi làm vậy. Ông thánh Gioang trả lời rằng: Ấy điều Chúa răn dạy; có giữ cho nên, thì gồm đủ trọn niềm.

KINH DẪN VÀO LỄ (*như lễ thánh sư*).

Lời cầu.

Lạy Chúa, xin đủ lòng nhơn hậu cho rõ danh Hội thánh Chúa, đừng nhờ đạo lý ông thánh Gioang tông đồ thánh sư dạy nên thông minh, mà đừng hưởng của thưởng đời đời, — Nhon vì, v. v.

Giai lo'ì Bài tho'.

(*Kinh thánh Sấm Truyền cũ*)

Giữ cho trọn nhơn, nghĩa là nắm giữ điều răn, thì nên khôn ngoan thật. Vốn đức khôn ngoan sánh ví như từ mẫu, như bạn nghĩa thiết tiết hạnh liệu dọn cho trí khôn nhờ lẽ ngay lý thật, như của ăn uống cho dặng sống mạnh khoẻ cùng đỡ giúp cho vững lòng trong đàng phần rỗi; lại cho khỏi thẹn mặt cùng người ta, những cách ăn ở tiếng nói khôn ngổ

bàn luận phân minh. Sau hết cho ăn phần phước vinh hiển khoái lạc chẳng cùng.

Giai lo'i Evang.

Đ. C. G. dạy ông Vêrô hãy theo chơn Chúa, nghĩa là ăn nói sống chết in khuôn rập Chúa. Như ta thật lòng kính mến, thì sẵn sàng chịu khó, và chịu chết liều mạng sống ta vì Chúa.

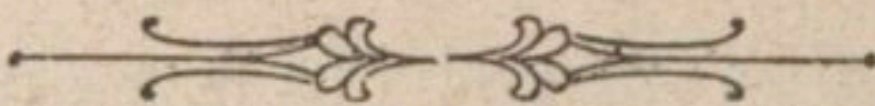
Chúa can gián ông thánh Vêrô đừng muốn biết sự ông thánh Gioang ra thế nào làm chi. Ấy lẽ răn dạy ta: chớ khá tọc mạch xét việc người ta; một chăm lo xét mình cho kỹ cang, kéo lỗi lầm, mà không liệu thể sửa lại.

Chúa phán về ông thánh Gioang rằng: Ý Tao muốn cho người cứ ở như vậy cho đến khi Tao đến, nghĩa là Tao để cho ông Gioang sống đến cao tuổi, chẳng chịu tử vì đạo như tông đồ khác, cho sáng danh Tao, làm vậy mặc ý Tao phân định. Ta cứ đó mà nhìn Chúa cho mỗi một người liệu việc phần rỗi, làm sáng danh Chúa, tùy thánh ý Người định. Ai ai phải lo cho mình, đừng sai lỗi thánh ý Chúa mà thôi, chớ không lo đàng khác, mà hựt chính việc mình rồi linh hồn.

LỜI THAN CÙNG ÔNG THÁNH GIOANG.

Tôn kính thánh Gioang, là môn đệ Chúa khen thương, vì có lòng thanh tịnh tinh khiết trời trang. Buổi ăn bữa tối sau hết, dâng dựa vào lòng Chúa; và dưới chơn cây thánh Giá dâng nghe lời Chúa nhìn làm con Đức Mẹ, và phú trời Đức Mẹ cho người cùng dưỡng, như cùng dưỡng từ mẫu vậy. Nhon vì ơn cao trọng thể ấy, mà dâng thân thể cùng Chúa, thì tôi dám xin cầu thay nguyện giúp, cho dâng ơn giữ mình vẹn sạch, và đem lòng sốt sắng kính mến Chúa và Đức Mẹ, cùng thương yêu người ta cho trọn giữ điều răn mà dâng bề thiện tử.

Ngày 28 Decembre.

LỄ CÁC THÁNH **Anh hài tử đạo.**

Trong lời Evang đọc ngày này, thì thuật tích sự các thánh ấy chết oan ức, vì đồng tuổi Đ. C. G., mà mang lấy cơn vua Herode ghét thù muốn giết Chúa Hài đồng, thì lại giết trăm ngàn anh hài liên can mắc cơn vua phát nộ.

Kinh dẫn vào lễ rằng :

Chúa dùng tiếng kẻ thơ bé cùng hài đồng đang còn bú, mà nên thành sự ngợi khen Chúa, cho thẹn mặt kẻ thù nghịch Chúa.

Còn lời rằng :

Lạy Chúa, là Chúa cả chúng tôi, khen ngợi danh Chúa cả sáng diệu kỳ khắp xứ thiên hạ. — Tán tạ. v. v.

Lời cầu.

Lạy Chúa, này là chính ngày các thánh anh hài tử đạo không dung lời miệng nói, mà dung thân mình chết mà xưng rao danh Chúa; xin trừ diệt mọi tính hư nết xấu

chúng tôi đi hầu, cho đức tin chúng tôi xưng nơi miệng nói, lại bày ra nơi tay làm nữa.
— Như vì, v. v.

Lo'i Bài tho'.

(*Giải lời sách ông thánh Gioang tỏ sự mâu nhiệm hậu lai.*)

Hội thánh dùng lời ông thánh Gioang chép bày ta nghe đọc, mà chỉ về các thánh anh hài đồng thân trinh khiết, đăng hiển vinh riêng trên trời, vì giống như cao dương Chúa, là Đ. C. G. Ấy đức đồng trinh sạch sẽ rất có tiếng trọng trước mặt Chúa, đến đổi ban phần thưởng riêng cho những kẻ đã giữ vẹn trọn như đức ấy. Ta nương dựa đó giục lòng ân cần lo, cho khỏi lương tâm trách ta lỗi lầm về đàn ông ấy, và chăm chỉ ở nét na trong lời nói, chẳng tiếng chi thô vồ, chẳng cử động lằng lộn, chẳng để lòng động lòng lo đông dài; những suy mình con Đ. C. T. phải ở thanh tịnh sạch sẽ; mới đáng châu chực Chúa trên nước Thiên đàn, đồng hiệp các thánh anh hài, mà xưng ca vinh riêng như phô đăng ấy.

Giai lò'i Evang

Vua Herode chăm lo cho đăng hại mạng sống Đ. C. G., vì kiêu căng tham chức cao

quờn trọng sợ mất vị vương đã xâm chiếm. Trong khi day chém giết những hài đồng tại thành Bethlehem và nơi lân cận, thì đã ra lệnh độc dữ giết trong con cái và bà con người năm ba kẻ mình sợ e đoạt quờn cướp vị. Ham hổ kiêu căng hay sinh lòng thiểm độc, cho đến đổi ấy. Ta tra xét mình hoặc có nhuốm tính hư thể ấy, mà trừ khử lập tức, kéo sinh sự đổi tệ, giống mĩa như nói đó; dầu không đến đổi ra tội sát nhưn, thì cũng chẳng lẽ nên buông mình theo đảng hư tệ thể ấy.

Ta làm cha mẹ, mà không săn sóc giữ gìn con cái trước sau sinh sản, thì cũng chẳng khỏi lỗi hại mạng con cái chừng nọ kia, mà đáng Chúa gia phạt. Mẹ đang buổi cưu mang, và khi con sinh đoạn mà còn non nớt, thì phải cẩn thận lo đến mạng sống con biết là ngần nào! Thiệt hại phần xác con mình, thì phải kiêng lánh, mà làm thiệt hại phần hồn nó, thì càng phải kiêng lánh hơn bội phần; vì kẻ hại phần hồn đều nên độc dữ hơn vua Herode nữa. Thương ôi! biết mấy kẻ làm cha mẹ làm gương xấu cho con cái, và mở đảng cho nó sa phạm tội, ra hư tệ đổi tàn. Hãy nhớ lời Đ. C. G. ngăm đe kẻ nên hòn đá cho mấy đứa trẻ nhỏ vấp lấy, mà sa phạm. Hãy nhớ lấy răn he mình cho kíp khỏi lời chúc dữ thể ấy.

Vua Herode hại đến mạng sống các thánh anh hài, mà còn phải phạt nặng nề chết dữ tợn, huống chi kẻ làm thiệt hại cho linh hồn kẻ trẻ nhỏ phải hư mất, thì càng lâm phải cơn Chúa thanh nộ hơn nữa. Ta hãy kiên giữ, kéo làm có sự kẻ nhỏ tuổi chịu thiệt thòi phần hồn.

Lời rằng: Nghe tiếng kêu khóc khoải om sòm tại Rama. Lời ấy chỉ những người mẹ kêu khóc than con phải chết khốn nạn. Khóc than con chết, thì nào ai bắt làm lỗi đâu, song khóc mãi chẳng chịu nguôi sầu, thì cũng chẳng hợp lý. Biết con đã chẳng còn tợ mặt mặt lòng, mà biết nó đã ở cùng Chúa hưởng phước thanh nhàn, thì chẳng lẽ phải sờn lòng rún chí đến đời ấy. Con về quê thật, mà mẹ mai một cũng gặp mặt lại, thì lý chi phải lâm thối quá trách trời đất, chẳng còn cứ lẽ đạo hằng cùng lẽ đức tin nữa. Xin vưng theo thánh ý Chúa thì hơn; lại biết Chúa thương quá hơn cha mẹ, mà đem con lên nơi thối bình.

LỜI DẪN DẠY

Chúa để Đ. C. G. trốn khỏi tay vua dữ, Người có ý dặn bảo ta thà ở khiêm nhượng

nhịn nhục khi phải chịu bắt bớ, chẳng thà lấy sức nương thân thế, mà chống trả; vì hề nín nhịn, thì lại dâng cậy ơn Chúa cứu giúp, cho khỏi kẻ thù nhiều hại. Khen thay ông thánh Giude vưng lời thiên thần truyền trẩy sang nước nhà kẻ dưng xa xuôi. Ta có biết noi dõi theo gương lành thế ấy sao?

Đ. C. G. Đức Mẹ và ông thánh Giude bao lâu ở đời, những gặp sự gian truân cực nạn, thì ta lấy đó xét ý Đ. C. T. để những kẻ như lành mắc sự cheo leo nhiều nỗi khúc mắt, cho càng lao khổ càng ra công linh trọn lành, Ta có sẵn lòng noi gương thế ấy sao?

Vua Herode ra lệnh giết anh hài biết trăm ngàn, mà cũng không dặng y sở nguyên. Ơn Chúa hiệu nghiệm không quờn thế nào gàng trở dặng. Ta có cậy ơn trên hơn sợ những sự hiểm nghèo ở đời sao? Ta hay sửa ý lòng ta cho ngay theo lý đó.

*Ngày 18 tháng Januario
và 22 tháng Februario.*

LỄ KÍNH TOÀ ÔNG THÁNH **Vêrô**,

*một là tại thành Roma, hai là tại thành
Antiochia.*

.....

Ông thánh ấy lập toà cai trị, trước là tại thành Antiochia, sau lại sang bên thành Roma, mà lập đó. Vì thành Roma, là kinh đô phần đời, mà ý Chúa định cho nên kinh đô phần đạo. Ấy vậy chính nơi xưa làm gốc truyền các sự dị đoan thờ quấy tin vớ, thì nên gốc cội truyền lẽ ngay lý thật đạo thiên Chúa, cho khắp xứ thế gian dặng nhờ.

Nội ngày lễ nầy bốn đạo phải cảm đội ơn Chúa đã cho làm con cái Hội thánh giữ đạo chính, có đấng thay mặt Chúa mà cai trị, và xin Chúa xuống ơn phù hộ che chở Đ. G. Tông nối quờn ông thánh Vêrô cho thanh trị và rỡ danh đạo mọi bề.

KINH DẪN VÀO LỄ (*như trong ngày lễ ông thánh Nicùlao*).

Lò'i câu.

Lạy Chúa đã trao chìa khoá cửa nước Thiên đàng cho ông thánh Vêrô tông đồ, mà ban quờn cả phép trọng cảm tha, xin cho chúng tôi nhờ người cầu thay nguyện giúp, đừng khỏi tội tôi tội tôi chúng tôi. — Chúa là đấng, v. v.

Giai Bài tho'.

Cầm xem thơ ông thánh Vêrô chép gởi cho bốn đạo, như sắc chỉ tổng phát cho cả Hội thánh, mà dặn bảo ai nấy hãy cảm đội ơn Chúa, cho nhờ công nghiệp Đ. C. G. cứu chuộc, mà đừng tin đạo thánh, nên con cái Chúa, ăn phần phước để dành trên trời; miễn là gắng gượng nhịn nhục chịu khó đang một ít lâu ở đời, là chịu luyện như vàng cho ròng sạch, nên sáng láng vinh hiển.

giai lo'i Evang

Đ. C. G. xưng mình là Con người ta, có ý dẫn chỉ bốn tính Người trong mình cùng là đều phải tin. Vậy tin Người có hai tính tính Chúa và tính người ta, thì là chính lễ đạo, chẳng ai nên nghi nan bao giờ.

Có một mình ông Vêrô thừa lại, là thánh

ý Chúa để vậy, cho ra dấu tích trưng chứng, gốc rễ đạo chính ở tại toà đáng làm đầu trong Hội thánh, cùng gọi là toà thánh ông thánh Vêrô ngự đầu hết.

Ông thánh Vêrô biết Đ. C. G. là Con một Đ. C. T., chẳng phải bởi sức trí khôn tự nhiên đâu, một bởi ơn Chúa soi sáng. Đức tin ta nhờ là ơn thiêng liêng Chúa ban khai quang đỡ linh hồn ta nhìn thiết các lễ đạo Chúa đã phán dạy tỏ ra cho ta tin.

Ông thánh Vêrô xưng ngay nhìn Đ. C. G. là Con Đ. C. T., thì Đ. C. G. báo trả ơn cực trọng, đặt quờn phép cả trong Hội thánh, nên như hòn núi làm nền vững vàng lập Hội thánh, không thể thần ma quỷ xâm phạm dặng, không dặng rồi đạo lạc đạo lướt dặng. Ấy Chúa rộng phép báo lại sự ngay lòng thành tin thì làm vậy. Ta nương đó giục lòng mạnh tin các lễ đạo cho sáng danh Chúa rỡ danh đạo.

Chìa khoá Chúa trao cho ông Vêrô để mở đóng cửa Thiên đàng, thì là quờn phép buộc cấm kẻ ngang tàng trong Hội thánh mắc vạ, chẳng dặng ăn phần phước ơn bí tích ; hoặc buộc kẻ ăn năn thống hối làm việc đền bồi đến chừng nọ kia ; lại răn buộc bốn đạo giữ điều lệ nọ cấm đoán sự tình kia cho đồng tin nhĩ hà nhứt thể, khỏi thất sá lạc lải bề đức tin cùng việc phước đức đạo hạnh.

Lại quờn phép Giải tội khỏi phần phạt đời đời, cùng khỏi phần phạt tạm nữa, vì có ban ân xá đại xá.

Lo'i giục long.

Lạy Đ. C. G., Con một Chúa hằng sống, đã chọn ông Vêrô như hòn đá, mà lập nền Hội thánh cho bền đổ, cùng trao cho người cầm giữ chìa khoá mở cửa Thiên đàng, mà truyền để cho các đấng nối quờn hậu lai cho đến tận thế; xin xuống ơn cho chúng tôi vưng giữ như lời người dạy thay mặt Chúa, và bền lòng tin như ông thánh ấy cho trọn niềm sống thánh chết lành.

LỜI DẠY VỀ ĐỨC GIÁO TÔNG.

Đ. G. Tông ấy là đấng làm đầu trong Hội thánh Chúa, cùng là đức Giám mục cai trị địa phận Roma. Đ. C. G. đặt ông thánh Vêrô lên quờn ấy, như có lời Evang đọc ngày nầy làm chứng. Người xưng ông Vêrô là đá, làm nền Hội thánh, và cho cầm chìa khoá cửa Thiên đàng, ấy nghĩa là gồm quờn phép cả cai trị Hội thánh, gánh việc sửa giềng mối, cho hết mọi người làm con cái Hội thánh. Lại

có lời Đ. C. G. phán một lần khác cho ông Vêrô rằng: Hãy chẵn giữ chiên con cùng chẵn giữ chiên mẹ, thì ngò là chẵn giữ hết thấy bốn đạo, và các đấng coi sóc bốn đạo. Lấy đó biết hẳn thật Đ. G. Tông làm đầu Hội thánh, chẳng lẽ hồ nghi đặng.

Cửa nhà có chủ, nhà nước có vua, Hội thánh có đấng làm đầu, thì hạp lẽ hằng. Vốn Đ. C. G. trước sau còn làm đầu Hội thánh, mà bởi chẳng còn tợ mặt, nên có đấng thay vì, mà cai trị thánh Hội dưới thế, cho nên đồ sộ bền vững cho đến cùng.

Sử ký truyền về ông thánh Vêrô làm đầu, khi các thánh tông đồ hội lại chọn kẻ thế vị tông đồ, thay thẳng Giudà; và khi hội công đồng tại thành Gierusalem, thì ông thánh ấy cũng áp tác và phân tỏ sự Chúa dùng miệng Người giảng đạo cho kẻ ngoại nghe tin. Lại luận lý về điều luật cũ chẳng còn buộc bốn đạo thánh nữa; mà hết mấy ông công đồng đều ứng ý theo lời người bàn luận. Còn thánh sử hể kể tên các thánh tông đồ thì xưng tên ông thánh Vêrô trước hết.

Ngày 25 Januario.

LỄ ÔNG THÁNH **Phaolô** TRỞ LẠI ĐẠO.

Kinh dẫn vào lễ, thì rằng :

Tôi biết đấng nào tôi cậy tin, và hẳn biết Người có thể giữ vẹn niềm phận tôi, cho đến ngày Người phán đoán công chính mọi đàng.

Còn lời rằng :

Chúa đã thử lòng nhìn biết tôi. Chúa đã nhìn biết buổi tôi nhưng việc nghĩ và buổi tôi chối dạy lại. — Tán tạ, v. v.

Lo'i cầu

Lạy Chúa, đã dùng lời ông thánh Phaolô tông đồ giảng mà dạy dỗ thiên hạ, xin cho chúng tôi nhưn giữ ngày lễ người đã trở lại, mà đừng noi dỗi gương người dẫn đến cùng Chúa. — Nhưn vì, v. v.

Giai bài Su' ky các thánh tong do

Trong tích truyện nghe đọc, thì đã tường lý sự, đừng khinh dễ ai đang mắc vòng tội lỗi, và đừng quyết rằng : Không trở lại nữa.

Có tội nặng nề và nhiều thứ tội mắc lòng, đến khi nghiêng lòng theo ơn Chúa, thì bỗng chúc hối cải quá tự tân, như ông thánh Phaolô. Lại phải cứ lời nghe đọc bài này, mà dốc lòng bắt chước ông thánh Xitephanô ân cần cầu nguyện cho kẻ có tội trở lại, giúp nó đăng ăn phần phước ơn Chúa chịu nạn chuộc tội; cùng bắt chước ông thánh Phaolô vững thánh ý Chúa dạy tìm đến thấy thay mặt Chúa, mà liệu việc phân hồn cho nên, dốc chí siêng giữ đạo làm việc phước đức, cũng bằng xưa đã phản nghịch ngang ngược thánh ý Chúa.

Giai lo'ï Evang

Hội thánh dạy đọc lời Evang này, có ý chỉ về ông thánh Phaolô cũng vào số các thánh tông đồ, vì có chính mình Đ. C. G. kêu gọi người. Nên trong mấy thư ông thánh ấy gởi cho bốn đạo, những xưng mình nhờ ơn Chúa làm tông đồ, mà thêm câu tỏ mình khiêm hạ, mà rằng: Tông đồ thứ rất hèn.

Hội thánh cũng xưng ông thánh ấy là Tông đồ cùng ghe phen xưng không rằng: Tông đồ, chẳng thêm tên gì, thì hiểu là ông thánh Phaolô.

Ông thánh Vêrô thừa Đ. C. G. rằng: Chúng tôi đã cam lòng bỏ hết mọi của mọi sự.

Dầu cho thánh tông đồ làm nghề ngư chẳng của cải bao nhiêu, mà bởi cả lòng sẵn sàng bỏ, chẳng chút chí lăm đến của đời nữa, thì cũng kể bằng kẻ phú túc bỏ hết nhiều sản vật điền viên. Giả như bỏ của, mà không bỏ lòng mến ưa của, thì chưa cầm là bỏ thật trước mặt Chúa. Như lời Chúa phán rằng: Không bỏ hết mọi sự (nghĩa là dứt lòng bỏ), thì làm môn đệ Tao khôngặng.

Ông Vêrô thưa cho biết Chúa báo trả chừng nào, thì nên cố sự Chúa tỏ bày phần thưởng trọng, để dành cho những kẻ thật lòng ngay theo chơn Người.

Chúa phán hứa cho tông đồ đặng đồng hiệp Chúa thẩm xét trong ngày phán đoán; vì đang chuyên việc bỏ phần ở đời, những bất chước Đ. C. G., chẳng màng đến của thế, lại chịu bất bớ; thì đến kỳ thẩm phán, cũng đồng tra tội đoán phạt kẻ đã khinh mạn lời giảng, và ra tay làm khổ sở.

Đ. C. G. hứa phần thưởng cho kẻ bỏ cha mẹ bà con, thì đừng ngờ là dận bảo ai phạm đến điều răn thứ tư mặc ý đâu; song Người muốn phân tỏ, hễ cha mẹ bà con gặng trở việc phần rỗi mình, thì chớ khá dứa lòng theo, lại sắp cắt lìa bỏ, cho khỏi sự niếm trở thế ấy, thì có lộc trước mặt Chúa.

Lời rằng: Một mà đặng một trăm lại hưởng phước đời sau nữa, thì hiểu là ơn phước thiêng liêng sánh với của đời, như một trăm thể một vậy. Vật phù vân ở đời là bao lăm mà kể, và mau tàn chóng mất biết là ngần nào! Còn của phần hồn bền đổ trọng hệ, cho ta đặng ơn nghĩa cùng Chúa, và liệu xong phần rồi, đặng thanh nhàn vô cùng trên nước Thiên đàng. Hãy lấy đó tính hơn thiệt bề nào mà chọn.

Lo'i than

Tôn kính thánh tông đồ đã mong ơn Chúa, làm phép lạ cho trở lòng theo đạo thánh ăn năn hối cải tiến khiên, mà nên kẻ sốt sắng chí khí về đàng phần rồi; xin cầu giúp cho tôi cũng nhìn ơn Chúa soi sáng, ghét tội đã làm mất lòng Chúa, mà chỉ quyết một hai không còn cải trở thánh ý Chúa nữa, lại chỉ nắm năm giữ điều răn cho vẹn đến cùng đời.

Ngày Chúa nhật 3 sau lễ Ba Vua.

LỄ KÍNH THÁNH **Gia thất Đ. C. G.**

Đ. C. B. VÀ ÔNG THÁNH Giude.

Dưới thế này có nhà thờ và cửa nhà người ta là hai nơi ưa mến hơn hết. Đã hay rằng: thần dữ hăm hăm xâm phạm đến nhà thờ Hội thánh. Đoạn lại thấy kẻ nghịch Chúa và Hội th. bày mưu đặt kế, mà làm hỗn hào trong cửa nhà bốn đạo. Nó biết hễ gia đạo chúng tôi, thì vợ chồng con cái hết lòng trung ngãi thảo kính mẹ nhưn lành là Hội thánh; nên nó tra mưu chước phá phách trong cửa nhà chúng tôi. Nó liệu sức gian trá, làm vợ chồng lià bỏ nhau, ra bất hoà bất thuận, cha mẹ con cái hăm hích kinh địch; hoặc đổ dành con cái nhuốm thói hư nết xấu ra người hoang đàng; rủ ren nó đi coi hát bội, cờ bạc, trà rượu, sa đà. Con cái nghe theo, ắt chẳng khỏi bao lâu sinh sự phản nghịch bất hiếu chống cãi cha mẹ, nên sự hỗn độn trong cửa nhà.

Hội thánh thấy làm vậy tính lập lễ kính thánh Gia thất, hầu bốn đạo lớn nhỏ đều soi gương lành mà bắt chước. Bởi đó cho nên đã cách mấy năm này, hằng năm giữ lễ ấy nhằm

ngày Chúa nhật thứ 3 sau lễ ba Vua, trước sau tết annam chẳng mấy ngày; cho các cửa nhà annam như buổi ấy nhắc lại sự Đ. C. G., Đ. C. Bà và ông thánh Giude ăn nói hoà nhã đạo đức là thế nào. Gương thánh Gia thất ấy sáng trời hơn hết. Đ. C. Bà và ông thánh Giude nên gương răn rỗi cho vợ chồng biết ăn ở nết na đức hạnh trung tín mọi đàng. Thánh Gia thất ấy những ở lặng, siêng đọc kinh, ân cần làm việc bổn phận, bằng lòng chịu khó và nhịn nhục, chẳng trách số mình khó khăn. Đ. C. G. là gương sáng lạng cho những kẻ làm con cái noi theo, những kính mến cha mẹ, vưng lời chịu lụy. Phước cho cha mẹ bắt chước Đ. C. B. và ông thánh Giude, mà chuyên việc bổn phận coi sóc dạy dỗ con cái; và phước cho con cái theo chơn Đ. C. G. ở thảo hiếu hết lòng cùng cha mẹ.

Bởi vậy Hội thánh mượn miệng Thầy cả mà đọc lời sau này là khi ban đầu làm lễ, mà rằng:

*Kẻ làm cha người lành hãy vui mừng.
Cha mẹ người hãy mừng rỡ. Đấng đã sinh
người hãy đem lòng vui vẻ hoan hỉ.*

*Lạy Chúa các đạo binh khen ngợi nhà
tam Chúa ngự rất ưa hợp đẹp xinh, linh hồn
tôi ở tiền đàng nhà Chúa rất vui mừng, như
bất tỉnh như sự.*

Kinh nguyện.

Lạy Đ. C. G. Khirixitô, Chúa đã vâng phục Đ. C. Bà và ông thánh Giude, mà nên gương sáng ra trong gia đạo, những phước đức diệu kỳ trọn lành; xin cho chúng tôi nhờ cậy hai đấng thánh cầu thay, mà đừng soi các gương thánh Gia thất Chúa; và đến sau lại hiệp một nơi quê thật đời đời trên trời. Chúa là đấng hằng sống v. v.

Giai Bài tho'.

Ông thánh Phaolô, trong thư gửi cho bốn đạo Colosse, răn khuyên sự phải tránh giữ, cho khỏi đạo lý những kẻ theo lẽ mấy quân tử ngoại giáo, và nhìn có một Đ. C. G., là căn nguyên mọi sự khôn ngoan đạo.

Hội thánh dùng lời bài thơ này trong ngày lễ thánh Gia thất, mà nhắc nhở các cửa nhà bốn đạo đua nhau giữ đức hạnh ăn nói nhơn lành, khiêm nhượng từ bi nhin nhục, tha lỗi nhau, thương yêu nhường tể nhau, ắt thì nên thối bình trong cửa nhà như trên trời vậy. Mỗi ngày mỗi cứ làm vậy, và trong ngày Chúa nhật, siêng đọc kinh làm việc phước đức cho mọi người dâng ăn phần hồng công, bổ sức giữ đạo cho nên.

Ông thánh Phaolô còn khuyên riêng những kẻ thuộc về gia đạo, mà rằng: Vợ chịu phục chồng, vì nhìn chồng thay mặt Chúa khiến dạy trong nhà. Chồng lại thương vợ, chẳng hề ở gắt góng hà khắc. Con cái cứ lễ đạo chính, vưng lời cha mẹ mọi đảng, nhìn cha mẹ cầm quờn Chúa cai trị coi sóc. Đạo làm cha mẹ sửa dạy, mà chẳng làm cho sồn lòng rùn chí. Tôi tớ noi theo lời chủ nhà dạy, cho đẹp lòng Đ. C. T., cũng vì sự kính sợ Chúa mà thôi.

Giai lo'i Evang

Nương theo lời Evang đọc trong ngày lễ này thì dạy cha mẹ tập con cái từ nhỏ tuổi dặng quen thói kính nguyện xem lễ; soi gương Đức Mẹ và ông thánh Giude đem Đ. C. G. viếng nhà thờ nhà thánh, và ân cần như hai đấng thánh ấy, mà xem giữ con cái kéo lăm phải gương xấu theo đảng tội lỗi.

Vả con cái hãy ghi vào lòng lời rằng: Đ. C. G. vưng phục phò đấng ấy. Đ. C. G. là Con một Đ. C. T., cả lòng chịu phép người ta mọi bề, từ nhỏ cho đến 30 tuổi. Chớ thì ta làm con cái, mà chẳng màng đến sự vưng phục cha mẹ sao phải? Vào họ thánh Gia thất có ý phú trót cả và gia đạo mình cho Đ. C. G.

D. C. B. và ông thánh Giude bầu chữa, và dốc lòng giữ theo gương thánh Gia thất, mỗi ngày mỗi đọc một kinh nguyện đang quì trước bức ảnh thánh Gia thất treo trong nhà, hầu giục lòng noi theo gương phước đức thánh Gia thất.

Muốn phú dưỡng trót cả và nhà, gồm hết cha mẹ con cái, cho thánh Gia thất, thì dùng kinh nguyện sau đây Đ. G. T. Leo XIII đã đặt. Có lời than thở ba câu kính thờ Đ. C. G. Đ. C. B. và ông thánh Giude, đáng cho mọi kẻ thuộc về họ thánh Gia thất đọc ban hôm trong nhà trước ảnh tượng thánh Gia thất, mà rằng :

Giêgiu, Maria, Giude, xin chịu lấy trí lòng cùng mạng sống tôi.

Giêgiu, Maria, Giude, xin bầu chữa tôi trong cơn hấp hối.

Giêgiu, Maria, Giude, xin đưa linh hồn ra khỏi xác bằng an.

Đọc một câu trong ba câu ấy, thì dâng ân xá 100 ngày, ba câu 300 ngày. Kẻ thuộc về họ ấy, còn giục lòng đi xưng tội rước lễ trong ngày lễ cả và trong chính ngày đã phú trót cả và nhà cho thánh Gia thất, mà nhứt là trong ngày lễ hôm nay.

KINH PHÚ DUNG CẢ VÀ NHÀ MỌI NGƯỜI CHO THÁNH
GIA THẤT PHÙ HỘ MỌI ĐÀNG.

Lạy Đ. C. G., chúng tôi kính mến Chúa, là đấng Cứu thế đã ra đời dạy dỗ thiên hạ, và làm gương dẫn đường chỉ lối cho đặng phần rỗi. Chúa đã chẳng nề, đang ba mươi năm, ở khiêm nhượng nhỏ nhoi, chịu phục vâng lời Đ. C. Bà và ông thánh Giude trong nhà thành Nadarét; mà làm cho nhà thánh ấy nên gương phước đức các cửa nhà mọi người bốn đạo. Xin chịu lấy cửa nhà chúng tôi phú dung cho Chúa, làm như cửa cúng. Xin phù hộ giữ gìn chúng tôi kính sợ Chúa, ăn ở thuận hoà, thương yêu nhau, và noi giữ các việc phước đức sáng ra nơi thánh Gia thất cho chúng tôi bắt chước.

Lạy Đức Mẹ, là Mẹ rất yêu dấu Đ. C. G., cùng là Mẹ chúng tôi, xin cầu thay cho chúng tôi đặng ơn Chúa nhậm lời nguyện, và chúc phước lành cho chúng tôi nhờ.

Lạy ông thánh Giude Chúa chọn để làm quan thầy bầu chủ Đ. C. G. và Đ. C. Bà, xin nhờ lời cầu giúp chúng tôi hai phần xác hồn, hầu cho ngày sau cũng ăn phần phước ngợi khen cảm tạ ơn Đ. C. G. trên trời, chẳng khi nào hết, chẳng khi nào cùng. Amen

---

Ngày 2 Februario.

LỄ Đ. C. Bà DÂNG Đ. C. G. VÀO ĐỀN THÁNH

(cùng là lễ đền thánh).

Hội thánh giữ lễ này tôn kính Đ. C. Bà vững phục khiêm nhượng, đồng hiệp ý lòng Đ. C. G., mà noi theo lễ luật dầu không lễ gì buộc trước mặt Chúa.

Lễ này cũng gọi là lễ đền thánh, vì làm phép đèn sáp mà đi kiệu cùng cầm, đang buổi xem lễ. Cũng còn gọi là lễ chịu phép cho lại tinh khiết như sẽ giải sau này.

Làm phép đèn để nhắc sự Đức Mẹ đem Đ. C. G., là căn nguồn sự sáng vào đền thờ dâng cho Đ. C. Cha, và cho ông thánh Ximeon ẵm lấy kính thờ, mà nói tiên tri về Người nên đèn đuốc, cho dân kẻ ngoại đặng thấy đàng nẻo đạo thật mà rồi linh hồn. Còn cứ ý nghĩa đèn sáng, mà chỉ ơn đức tin soi trí, và ơn kính mến đốt lòng ta cho thành kẻ ngoan đạo mọi đàng.

Làm phép đèn, mà gọi rằng : đèn thánh cho ta dùng làm của linh thiêng cho hai phần

xác hồn dâng nhờ, khỏi mọi sự dữ dâng mọi sự lành, gặp ơn Chúa soi sáng ơn Chúa đốt lửa kính mến luyện sạch tội khiên, đưa ta đến chốn hưởng sự sáng láng đời đời.

Kinh dẫn vào lễ rằng :

Chúng tôi đã dâng ơn Chúa thương xót đang ở đền thờ Chúa. Danh Chúa đồn khắp lời khen ngợi vang lừng đến cùng đất và phép công chính Chúa cầm vững mọi nơi.

Còn lời rằng :

Chúa chí tôn chí đại đáng lời khen ngợi không cùng nơi kinh thành Chúa và trên núi thánh Chúa ngự. Tán tạ, v. v.

Lời cầu.

*Lạy Chúa phép tắc vô cùng hằng có đời đời, chúng tôi dám nguyện xin Chúa oai nghi đã nhìn Con một Chúa đang mặc lấy lột chúng tôi, mà dâng trong đền thờ, mà cho chúng tôi nhờ ơn rửa sạch ý lòng, hầu đáng nên của dâng cũng một thể ấy cho Chúa nhậm. —
Nhơn vì, v. v.*

Giai Bài tho'.

(Kinh thánh Sấm Truyền cũ)

Sứ thần khiến sai nói đó mà dọn dâng Chúa

Cứu thế ngự đến, thì ngờ là ông thánh Gioang Baotixita, và Đ. C. G. ấy là đấng cao sang chờ trông mà ngự vào nhà thờ. Kêu gọi người là Sứ thần liệu việc giao kết, vì người ở giữa Đ. C. T. và người ta mà làm thành sự giao kết mới, là đạo thánh trọng hơn đạo cũ. Lời tiên tri chỉ về đấng Cứu thế oai thể sáng láng tinh tân mọi vẻ. Ta rước Chúa vào lòng khi chịu lễ, mà có dọn linh hồn cho tinh tân xứng hạp Chúa chừng nào.

Giai lò'i Erang

Lễ luật cũ buộc dân Giudêu: hễ con đầu lòng phải dâng vào nhà thờ, để nhắc lại ơn trọng xưa, đang ở nước Egyptô, khỏi tai nạn mất con đầu lòng, như mất nhà quân Egyptô. Khi dâng vào nhà thờ mà muốn chuộc lại, thì cũng hên định lấy của chi mà chuộc.

Luật ấy không buộc đến Đ. C. G., vì là chính mình Chúa lập ra lễ luật ấy; nhưng vậy Đức Chúa Giêgiu cũng đành phục theo, có ý một là phú dâng mình cho Đ. C. Cha nhằm để liệu việc chuộc tội thiên hạ, hai là dẫn dạy ta phải cả lòng vững phục giữ điều răn, từ thuở ban đầu mới có trí khôn, chẳng dần dà làm chi.

Phép khiết tịnh vốn buộc những đờn bà

thường thai sinh, mà cảm là bợn nhơ phải chịu lễ phép cho lại khiết sạch. Còn Đức Nữ Maria chẳng thai sinh như đờn bà, vì trước sau còn đồng trinh vẹn vẻ, nên cũng chẳng lý buộc Người phải chịu phép ấy. Song Đức Mẹ ưa hạp đức khiêm nhượng, đức vững lời, đức khiết tịnh, bác chước Con rất yêu dấu đã chẳng nệ chịu phép cắt bì; lại có ý cho đừng ai nghi, hoặc vì chẳng ai biết mình không dự đến luật lệ ấy. Ta học đòi cùng Đức Mẹ vững giữ điều luật, và đừng mở đảng cho người ta phát nghị về sự trái nghịch.

Ông Ximeong gặp Chúa Cứu thế trong nhà thờ, là nhờ ơn trên soi sáng, vì người hết lòng sốt sắng chờ trông đấng Kinh thánh điếm chỉ sẽ ngự đến. Vậy khi Đức Mẹ vào đền thờ, thì ông thánh ấy biết, mà xin bổng ẵm Chúa một hồi cho toại chí, cùng cất tiếng cảm tạ ngợi khen Chúa, lại nói tiên tri nữa. Ấy gương kẻ đạo đức sốt sắng mà đặng ơn trên lạ thường làm vậy.

Ông thánh ấy vừa thấy và kính thờ Chúa Cứu thế đoạn, thì chẳng còn ước mơ sống ở đời làm chi nữa; một muốn cho lìa thế về quê thật trên trời. Đã chờ đến tuổi cao tác già mà dặng y sở nguyên, thì còn ở nán lại trong thế phàm gian làm chi nữa. Ta có lòng chí măm

đến ơn cứu chuộc và khẩn một bề Thiên đang như ông thánh ấy sao?

Ông Ximeong khen tặng Chúa Cứu thế là đèn đuốc soi sáng cho kẻ ngoại giáo biết đường rồi. Hẳn thật ta xem nhân tiên đời nào cũng có nhiều kẻ ngoại ở nơi tối tăm lâm lấy sự u mê thờ quấy tin vợ, mà gặp ơn cứu chuộc dẫn vào đạo thánh học thuộc đường phân rồi.

Lo'i giục long.

Lạy Cha cả ở trên trời, xin ghé mắt nhìn Con một yêu dấu vào đền thờ, nên của lễ dâng tiến cho đờn em, là chúng tôi đang nhờ khỏi tội khiên. Xin nhơn vì của lễ rất thanh tịnh trọng thiêng mà dương thứ chúng phạm gian tội lỗi ngang ngược chấp mê đổi tính đổi nết, ra thuận tình vưng phục khiêm nhượng như người, cho đang sống thánh chết lành gặp mặt Cha cả vui vẻ khoái lạc đời đời trên trời.

Lời dạy đờn bà khi sinh đẻ con đoạn, cách một ít lâu đã khoẻ mạnh mà ra mắt trong nhà thờ, xin Thầy cả làm phép, như có lệ trong Hội thánh, thì rất nên rất hạp lễ phép, tùy gương Đ. C. Bà đem Đ. C. G. vào đền thờ, và chính mình Đức Mẹ cũng chịu phép nữa.

Hội thánh muốn cho đờn bà có đạo noi gương Đức Mẹ, đến nhà thờ cảm tạ ơn Chúa cho sinh con chẳng phải nao, đem dâng con mới sinh cho Đ. C. T., cùng xin Thầy cả chúc phước lành cầu nguyện cho hai mẹ con an nhàn hai phần xác hồn, cùng cho con lớn lên nên kẻ ngoan đạo. Hội thánh còn ước ao chớ chi đờn bà chịu phép lành ấy, mà thêm một hai việc phước đức, như xem lễ xưng tội rước lễ, làm phận làm phúc cho người ta, cho gọi nhuần chan chứa ơn trên đổ xuống.

Có lời nguyện rằng :

Lạy Chúa phép tắc hơn từ vô cùng, đã hện phần phạt cho bà Evà bởi đã có gan chống cãi phạm lệnh Chúa, mà lâm phải đau đớn xót xa khi sinh đẻ con ; tôi dám xin Chúa nhậm lấy những sự thân mình chịu cực chua xót đang nằm chỗ để nên việc đến tội tôi. Tôi lại cảm đội ơn Chúa cho sinh đẻ thuận tiện hai mẹ con lành mạnh. Rày xin theo gương Đức Mẹ phú dâng con tôi nên kẻ tôi tớ trung ngãi ngay thảo, hết lòng kính thờ Chúa, giữ đạo cho trọn. Xin cho hai mẹ con nhờ công nghiệp, và lời cầu thay Đức Mẹ mà đặng ơn lành vững giữ điều răn, hầu đồng hiệp hưởng phước trên nước Thiên đàng.

Ngày 24 hoặc 25 Februario.

LỄ ÔNG THÁNH **Mathias** TÔNG ĐỒ.

Ông thánh này là môn đệ Đ. C. G. theo chơn Chúa, nghe lời Người phán dạy thấy phép lạ Người làm, đồng hiệp các thánh tông đồ đang buổi Chúa chịu nạn và khi Chúa sống lại, nên mới lễ ông thánh Vêrô cho lên bậc tông đồ. Có kể trong thánh sử ngờ ông thánh Mathias, là chính kẻ Chúa thấy trèo lên cây cho đặng thấy Chúa, mà kêu ngoắt xuống, mà dặn rằng: Vội xuống cho ta ghé vào nhà, v. v. Ông thánh này giảng đạo tại xứ Palesti-na dẫn nhiều kẻ vào Hội thánh. Cách khởi năm Chúa chịu nạn đặng 30 năm, thì người phải kẻ dữ ghét thù ném đá và chém đầu.

KINH DẪN VÀO LỄ (*như ngày lễ ông thánh Anrê.*)

Lo'i cầu

Lạy Chúa, đã cho ông thánh Mathias lên hàng phẩm các thánh tông đồ, xin cho chúng tôi nhờ người làm quan thấy giúp, hầu chúng tôi đặng tăng trải ơn Chúa rộng thương chẳng khi nào rời.

Lời Bài tho'.

(Bài Sử ký các thánh Tông đồ).

Nghe đọc bài này, thì đem lòng suy về sự cầu nguyện rất cần cho đấng ƠN Chúa cử bầu kẻ đáng, cho lên phẩm trật Hội thánh. Bầu cử nên chẳng, thì một là đấng ƠN thánh chuyên việc bổn phận cho đáng, hai là nhằm kẻ lỗi niềm như thằng Giuda.

Trong lời nghe đọc cũng có ý vị về việc lãnh chức thánh, thì chẳng nên tự thị mà lãnh, một phải tùy theo ƠN Chúa kêu gọi, kéo bậc cao trọng đường ấy, có nhờ thần lực Chúa ban, mới giữ cho trọn niềm đấng. Còn phải suy lễ này nữa, là về đấng bậc nào ở đời phải chịu theo ƠN Chúa soi sáng mà chọn, kéo lạc lầm sai ý Chúa, mà liệu mình mất phần rồi.

Giai lời Evang

Đ. C. G. cảm ƠN Cha cả ban ƠN soi sáng kẻ khiêm hạ đấng hiểu sự mầu nhiệm Chúa ra đời hạ mình ở bậc phạm dân, mà để những kẻ tự tức cậy mình thông suốt, đều mắc sự u mê tối tăm, chẳng kịp xét lẽ đạo. Đời này cũng chẳng thiếu kẻ khoe tài trí làm quân tử, mà thua kẻ chơn chất thường như thành lòng tin lẽ đạo.

Quờn phép Đ. C. Cha ban cho con xuống thế ra đời, là phép dạy dỗ và nèn khuôn kiêu cho mọi người in rập, lại phép làm vua làm tướng làm đấng Cứu chuộc, cùng đấng phán xét; nói tắt là quờn phép cả trên trời dưới đất cho mọi kẻ trên trời dưới đất nhìn phục.

Ơn phước mẫu nhiệm Đ. C. G. có một mình Đ. C. Cha hiểu thấu cho tận tường, và có một mình Đ. C. G. cũng thấu suốt cho mình chánh những sự mẫu nhiệm về Đ. C. Cha; còn kẻ tin đạo hiệp chí thiết cùng Đ. C. G., lại hiểu đặng ít nhiều về đàng ấy.

Ai mà chịu lao lực công khó. Thừa những kẻ ra công khó vì đạo ngay, cùng kẻ chịu bắt bớ gian truân, lại kẻ mang lấy ách sự tội đê mình nặng nề.

Ơn Chúa đỡ kẻ ra công khó vì đạo ngay, và giúp sức cho kẻ chịu bắt bớ gian nan, kéo rún chí ra non gan, cùng đưa ơn soi sáng kẻ mang ách sự tội dùng phương dứt bỏ hối cải về đàng chính lộ.

Ta học đòi cùng Chúa là nèn hiền lành, khiêm nhượng trong lòng. Hiền lành, là khi đối theo gương Chúa nhìn nhục mọi sự gian ngược, gặp phải chẳng tích hờn. Còn khiêm nhượng trong lòng, là chẳng cậy mình kiêu ngạo, một cảm mình hèn mọn thiện tài,

chẳng cầu danh tiếng gì ở đời. Ấy đảng chính lộ Chúa dẫn chỉ cho gặp sự thanh nhàn và đặng phước lộc trên trời. Vậy ta lánh trừ tính kiêu ngạo hiểm thù, kéo lạc đảng chính ấy, mà hư mất khôn nạn vô cùng.

Lo'ì giục long

Lạy Đ. C. G. hiển lành khiêm nhượng, cảm ơn Chúa khăng phán lời khoan nhơn với chúng tôi đến cùng Chúa, mà hứa sẽ đỡ giúp mọi đảng; xin nghiêng lòng chúng tôi bất tâm tình cậy trông chạy đến nhờ Chúa an ủi, mà đem đảng theo chơn Chúa những ở hiển từ khiêm nhượng như Chúa.

DAY VỀ SỰ GIỮ ĐIỀU RĂN.

Nhờ ơn Chúa không điều răn nào mà ta không sức giữ đặng cho trọn như lời Chúa phán: Gánh tao không nặng, ách tao không đè. Ấy là điều răn không khó giữ. Có lẽ nào Chúa phán dạy buộc giữ đều ta gánh giữ không nổi, mà lại sau lâm nạn nữa. Ai mà dám quả quyết sự làm vậy, thì thật là đứa nói lộng ngôn phạm thượng, cùng là đứa chấp mê sự tội, mới bày lẽ nội lý thể ấy, mà khoả lấp tiếng lương tâm trách nó mà thôi.